

arūt z dānauerūt bu. ferentia diuini cultus hug. religiose in habitu bu. pie viuūt in opibus z cultu dei. offendētes. i. deridētes z scandalizantes b. p. b. f. q. abominati sūt zc. et qz repulerūt. peccatores dei. i. abominabilis peccatoru hu. egul sub. qm b z hoc est. deridentes. xxx. di. si qs viroz lau. p̄scis. iiii. ps. sacras. i. ecclesiasticus z religiosus. b. mediocri mediocritas aurea est. ar. C. de dona. li qs argentū. §. i. lau. viii. qz tūc omnes talē hēbant lau. venustatē. i. iactantiā. la. elationis. i. pōt argui de elatione z arrogātia quā usurpant sibi ultra necessaria. vñ raptor d. xlii. di. §. i. xlvii. di. sicut b. texturis. ar. §. l. di. **I**esus. audierāt. math. xi. **C** in. i. gl. ibi. als. secus. adde. unde dicit qz uestes nō phibent q̄tum in se est. sed phibet potius cā ppter quā qs fulgidis uestib' uti nō debent. i. iactantiā z ornamentū corpis. unde dicit omis iactantia ecce vna cā phibitōis z ornamentū corpis ecce alia z est sensus. i. ois ornatus q fit ad iactantiā z uoluptatē z ornamentū corpis est. i. esse d. aliena a sacro ordine. zc. fm b. **C** in. e. gl. in fi. adde. sic. xxvii. di. ideo. **C** in. gl. i. suspensioni. in fi. adde. b totū fuit dictū b. z la. **U**el dic fz eos qz est loc' ubi puniebant uel puniēdi retrudebant. **A**lii dicūt qz epithimū est mister iudicis q reos torquet. sed fm hu. p̄ualet qd p̄dictū est. **C** in. gl. nō ppter. in fi. adde ad b di. v. nunqz in fi. **C** in. gl. in qbus in fi. adde. ul intellige ut dicit canō de con. di. iiii. platum qd p̄ualet fm hu. **C** in. gl. i. commoditatē in fi. adde. bene dicit. nam si solū necessitatē attendas pellic caprina sufficeret qd nō est uep. xli. di. parsi moniam. z. §. vlti. fm io. de fan.

Nillus. vestimentū clerici fm lau. nō debēt hēc p ueste nisi. xii. sol. ad similitudinez militis. C. de mili. ueste. l. i. li. xii. indecens. c. x. vi. z bo. de. clerici. xxiii. di. de rici. ambulās. h ē ar. qz dicitur i quocūqz loco sit d. z uti veste apta religioni fm b ergo idē facere d. z si ē i schol p̄serti si ē canonic' regularis ul mōach' b. ut li. vi. ne de. uel mo. ut periculosa. si uero. v. **C** in. glo. i. ueste. in fi. adde. dicit qz stola p p̄rie ē vestis muliebri. ff. d. au. z ar. le. l. uestis. §. muliebria.

Episcopi diaconi maxie ut. s. e. c. i. z. ii. fm b. secularib'. i. laicalibus. sacerdotali. i. talari. c. x. de vi. z bo. de. clerici. xxiii. di. nō licet lau. sed neqz. v. sine opimento. i. mātello uel cappa z non intelligas qz deant hēc caput cooptum. licet subdat exemplū de semia fm b. fz ielli ge qz sicut illud ē turpe in semia ita h in sacerdote. sic eni. v. nō velato. xxxiii. q. v. hec imago. z. c. mulier. deturpat. in b deturpat qz p h negat se subiectā viro qd oñdit velū. hu. caput. i. virū. aplicaz vocē. i. ad co. xi. sacerdos. i. clericus lau. sine opimento. i. cappa uel mātello. sacerdotiū. i. ordinē. qz si. v. cōione frat'z uel sacro'z hu. donec si. lxxi. di. dicos. s. e. q. ii. c. ii. z ē h ar. §. epōs q stati volūt p̄uare dicos b̄nificis suis. fz p̄mo excoicādi sūt donec maleficia emēdēt qz si emēdare nolūt tūc tāqz p̄tumaces debēt deponi. xxi. di. c. ul. b.

Ine ornatu h p̄sistit in uestibus z in capitis tonsura p hoc eni dicit a laicis discernunt. xii. q. i. duo. xxvii. q. i. si bō. lxx. di. h ad nos b. z la. c. x. domos xvii. q. iiii. ut p̄sbi. palea est. sed ar. §. xx. q. i. c. ul. i. si. ab ali' qbus als aliqs. patiant als patiat. sed hu. ponit patiant. z ē sensus huius lre. f. qz nō debēt exire sine habitu sacerdotali qz si exierint sine eo cū nō appareant dicit nec credant facile p̄nt pati iniuriā sicut laicus fm b. p̄trarius. v. canonic. f. qz careat officio z beneficio ecclesiastico. z. j. c. pxi. hu.

Recipimus. supfluitate. i. scissura q supflua ē. c. x. de vi. z bo. de. c. clerici. uestiū. nō debēt un pannis rubcis. aut viridibus. c. x. de vi. z bo. de. clerici. nec tonsura quā debēt hēc p̄gruentē quoz forma p doctrinā h. z exemplū p bonā opationē. xvi. q. i. p̄dicatoz. xlvii. di. §. ne cesse h. sed potius. f. agere studeant. qd coz. zc. hu. sanctitatē sub. faciant. qz si. v. careāt b̄nificis §. s. e. q. c. i. z. ii. qz ibi suspendi p ebdomadā. fz h cū post admonitōz nō corrigant.

tunc enim crescente contumacia crescere debet z pena .v. q. si. presenti. lau. **¶** Questio. v.

¶ **I**m uero.

Dicitur dicos. lxxi. di. dicos lau. suo officio. i. sui epi cuius officiu est dicos cās cognosce re z terminare fm hu. districtioz. i. epi vi tandā. f. cū epus vult eū corrigere hu.

Quis. depositus. f. p̄ncipaliter lz aliis assidentib' de h le. z no. xv. q. vii. in sūma. a syno do de man dato pape. iiii. q. vi. q̄uis. molestiā. i. p̄questionem p quā clamādo auribus p̄ncipis eū molestat z etiā molestat eccliāz si hoc faciat. sed ad maioz. v. fz deprompta. i. depromenda la. uel pōt intelligi de iam lata de qua iudicabāt maiozes. an fuerit iusta uel iniusta. pe. qz si. v. assertōnis qz dce tero nō audiet. recipendi. i. e. si quis epus.

Quis. quibus p̄fuit diuersis temporib' fm hu. quod dicit ut no. s. e. q. i. in summa. interposita. f. ei qui cum defensauerit. io. de fan.

Quis. si autem. v. inquietare voluerit. i. uoluntarie inquietauerit.

Quis. si autem. v. inquietare voluerit. i. uoluntarie inquietauerit. **¶** **E**pōz. disponunt sine mea aucte. **C** in. i. gl. i. fi. adde. certū est qz viro iusto omne peccatū displicet z p̄mus innocētie gradus ē odisse nephanda. lxx xvi. di. faciētis. est ergo sensus fm b. z lau. grās ago deo. qz me despiciunt. i. qz ego despicioz ab eis. z relinquo. i. d pe na mihi inflicta ex eo qz b z illud agūt qz iuste z merito peccatoz meoz mihi infligatur. vnde subdit. peccat' meis depu to z loqur ex hūilitate. nec § p̄sciam. sic aug. xl. di. an oia. als peccaret. xxii. q. ii. cum hūilitatis fm b. uel grās agit. qz pacienter sustinebat fm lau. **¶** **C**ausa. xxii.

¶ **Q**uidam episcopus.

In ultima qōne. s. cā. px. dicitur est deri cos epōs suos relinquētes z p̄tinentes z ad seculares iudices p̄fugiētes peccare sed qz q̄nqz dicit i tantā p̄siliūt audaciā ut se nō obedire suo epō ēt iuramēto sumēt. iō mgr tractatū de iuramētis subsequēter anectit. ubi oñdit qn sit peccatū iur rare z qn nō z q̄ licita z illicita sūt iuramenta. z qz mali iura mēti comes solet esse mendaciū. **I**deo quoqz de mendatio interserit oñdens qd sit mendaciū z quot sūt mendatioz ge nera z ut h zc. lau. z hu. **U**el aliter expediuit se mgr de plali tate b̄nificioz z de p̄comūtātibus illis. nūc trāsit ad iuramēta z ponit casus in qb' iurare pōt z in qb' nō. ut aut h zc. fm io. de fan. p̄standū uel nō. z dicit qz sic. dū tū cā necessitatis z sit licitū qd iuraf. i. e. c. ii. c. x. de iureiur. quēadmodum. z. c. z si christus. io. de. falsum non. sed ecōtrario tenet. i. e. c. boies. z. c. is aut. io. de. p̄suetā obedientiā dicit qz n. viii. q. iiii. nōne fuanduz. dicos qz nō. si vergit i detrimentum aie uel corpis i. e. in malis. io. de. ire compellit dicit. c. qz sic. j. c. si quis cō uitiū. io. de fan. **¶** **Q**uestio. i.

¶ **Q**uod iuramentum.

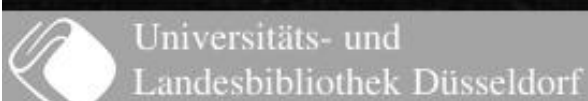
Hec qd diuidit in. v. ptes. in p̄ma. p̄ba f p. x. c. qz possumus iurare p re licita. z ex cā als n. io. d. aut eni. v. euāgelia. **A**ut. v. c. nōnō hinc dicit cōsueuit qz uerbi ge minatio aliqd opatur. ad idē c. de iureiur. z si christus. ibi sit fmo v' est ē. zc. q̄nqz tū q sepius idē dicit potius loq uioē q̄ augere legatū. ff. de leg. ii. meuius. cū ar. ff. de ver. obli. q bis idē. z adde qd dixi. ii. q. vi. post appellationē i. gl. sic c. x. li. vi. de appel. item. v. in eplā sua ul. c. oino. i. ubiqz possunt ar. ii. q. v. si quis p̄sbi. uel ita tanqz p se esset bonū iurare. et

ī. c. non est sic. ex de iureiur. et si christus. ubi de hoc. utraq;
 v. phibemur nō est uep. sed allegādo dicit. **¶** In glo. i. ibi.
 q. iuraf. adde. uel dic q. iuramentū est assertio uel negatio d
 aliquo licito possibili et honesto sacre rei attestatōne firmata
 fm ray. ar. in aut. de man. pñ. §. sed neq; et dic. sacre rei. pur
 ta euāgelii uel et fidei. nā etiā p fidei interpositionē obligat
 quis sicut p iuramentū. ex ne pla. vi. su. qrelā. ex de arbi. p
 uenit. et c. cū tpe. ex qd me. cau. ad aures. ideo dixi sacre rei.
 quia non licet iurare p creaturas nō sacras fm gōf. et hosti.
 ut legif. et no. extra de iureiuran. et si christus et .j. c. dericam
 et c. se. **¶** In e. glo. ibi. permittitur adde non permissiōe ppa
 tiua qua aliqui pmittitur peccatum. s; permissiōe concessiōis
 qua conceditur qd licitum est **¶** In e. glo. ibi. ydolatrie ad
 de ex his p; q. iuramentum licitū est et bonū et etiā meritoz
 um. cum per ipsum proxiō subueniatur ad qd tenemur ex
 precepto. leuit. xix. ad ro. xii. dilige proximū tuū sicut te ipsū
 et in psal. domine quis habitabit in tabernaculo tuo et c. et q.
 iuramentum licitū sit et bonū hēs satis ex de iurif. et si chri
 stus. **¶** Et dicit ray. q. iuramentū est votū qd dic. i. obligatorū
 est sicut votū. **¶** Sed tbo. dicit q. votū est magis obligatorū
 ex sua rōe q; iuramentū. nā obligatio voti cātur ex fidelita
 te quaz deo debemus. s. ut ei promissū soluam. **¶** Obligatio
 aut iuramēti causatur ex reuerētia quā ei debemus ex aqua
 tenemur qd uerificemus illud qd per nomē eius pmittim.
¶ Ois aut infidelitas irreuerētiāz continet. s; nō cōuertitur
 videtur enim subiecti ad dñm eē maxima irreuerētia. et ideo
 votū ex rōe sua magis est obligatorū q; iuramentū fm tbo.
 qui dicit. q. iurare est actus lairie virtutis. vñ hieronymus
 dicit sup mat. q. qui iurat aliquid ueneratur aut diligit eū p
 quē iurat. **¶** In e. glo. ibi. in veteri lege add. i. regū. xiiii. **¶** I
 e. glo. ibi. b. addit adde. i. regū. xxv. **¶** I. e. glo. ibi. testif. ad ro.
 ix. ueritatē dico in christo et non mētoz testimoniu mibi dī
 cente in spūscō cōscia mea. **¶** In glo. ideo ibi. et si christus ad
 de qd dic ut ibi no. host. ibi oīno uideas. **¶** In glo. sicut tm
 ibi iuramētū. add. vñ dic nolite iurare. s. falsū temere dic b. p
 ceptū esse nō iurare nisi in casu necessitatis. vñ dicit q. mor
 taliter peccat q. iurat nisi ex necessitate. ut. j. c. nō est. et c. ita er
 go. la. **¶** Alii dicit q. est pñliū. ar. j. e. q. c. iii. **¶** In e. glo. in fi.
 adde. dic q. nō phibet simplr iuramentū sed uoluntatē. s. li
 bidinosā iuradi. et iō dixit uigilāter nolite. qm ad iurandū
 nō debet. s. de honestate q; spontanea uolūtas inducere.
 j. e. nō est. et in. c. si peccatū fm ray. unde qd dicit nolite. q. d.
 nō uelitis b nō placeat nobis. **¶** sed aliud. pñm. v.

One. pacis. et sic loquitur de discordantibus pacifi
 catis. roborat. j. e. q. iii. innocēs. s. vi. q. iii. quod
 bñ fm lau. **¶** Et faciūt ista iura optime ad id d quo
 sepius dubitat. s. an teneat receptio facta in canonicū sponte
 a caplo ultra numez iuramēto firmatū sine iusta cā. et uiden
 tur ista iura pbare q. nō pp vim iuramētū et uidef expñū ex
 de pben. dilecto. §. pcurator. v. nisi forte. ubi no. hos. q. illa
 duo ibi expñsa. s. statutū iuramēto firmatū ex pte vna. et pñr
 mato sedis aplice ex pte altera cōpani cū ibi ponant sub dif
 iunctione. ar. ex de rescrip. c. iter ceteras. et c. pñstitutus. nec ē
 fm cū admirandū de b q. in scōa cōfirmat purus hō q; uis
 sit uicarius ueri dei. in pma uero uerus de. ex de transla. p
 la. inter copalia. cui magis est obediēdū q; homi. xi. q. iii.
 iulian. et c. q. resistit fm ho. et hāc sniam uidef tenere inno. in
 predicto. c. dilecto. **¶** Et fm hoc est speciale q. non tenet factū
 contra iuramentum. ad hoc facit quod no. xiii. q. ii. ultima
 uoluntas. ibi uideas. **¶** Aliqui tamen dicunt q. talis receptō
 tenet. ad qd facit qd no. inno. ex de resp. pñstitut. s; h opi. nō
 placet q; uis pe. de. cā teneat et p me faciat ex de iureiur. cuz
 pñngat. et c. si aduer. ven. aut. sacra. **¶** Preterea iusiuranduz
 est maioris auctis q; res iudicata. ff. de iureiur. l. ii. sed ea q
 ordinata sūt uel decisa nulla debēt refragatōe turbari. xxv.
 q. ii. ecclesiastice ergo et. et facit ad ista qd no. ii. q. v. mēnā. i. g.

ul. sed et omne. v. pñliat in licito. xiii. di. c. nerui. la. omne enī
 v. als etiā et tūc est plana lra. si est enī tūc est ar. a silū iof. s; ve
 rior lra est etiā et magis pgruit fm hu. astipulaf. i. assertū uel
 affirmatū uel accipit. xi. q. iii. añcessor et aliter insti. de uerbo.
 obli. in pñ. la. adiectio inuit q. pñs dz testificari et post super
 iam dicto testimonio iurare et iuramentū pñre qd nō est uep
 de iure. ex de testi. c. de testib. iii. q. iii. iurifuradi. ubi dixi d
 hoc. dic ergo q. iusiurandū qd pñcessit improprie dz adici te
 stimonio fm b. yf. et q. pñmo deat iurare expñse innuif. ii. q. i.
 in pñmis. et q. iii. nullā. et iii. q. ix. hortamur. nec h dz adiectō
 quo ad testimoniu s; quo ad testē cū sacm ē imponendum
 ex quo uult testificari fm b. **¶** Est ergo adiectio simplicis loq
 le cui nō credet nisi pñs addaf sacm. C. de re. credi. l. ii. s; z
 lau. q. v. manifestat nisi post appareat infra. ff. de iureiu.
 admonēdi la. sed huic dicto uidef dīdicere ex de iureiur. et si
 xpūs. §. iacobus. v. alioqn. s; ibi d hoc. et c. ti. c. fi. in gl. i. et
 no. C. de re. credi. l. i. et ex de pur. ca. ex tuaz. in gl. fi. **¶** I gl.
 i. ibi. in qbus. adde. et sūt. iii. s. in pace incunda. j. e. q. iii. in
 nocens. in societate coeūda. ar. xiii. di. c. nerui. in testimonio
 ferendo. ii. q. iii. nullā. xxv. q. vi. notificam. **¶** Itē ubi testes
 deficiunt in purgatōe. ii. q. v. si legitimi. de hac mā no. ex de
 elec. significasti. et de iureiur. c. nullus. **¶** Itē sūt et alii casus in
 qb licite iuraf. s. p ueritate pñmāda ita iurat aplos ad coz.
 i. fidelis enī est deus. q. fmo uidef q. fit et. fit et. p pace cōfir
 manda. vñ gen. xxxi. iurauit iacob p timorē pñs sui ysaac.
¶ Itē fit p pseruanda amicitia. gen. xxxvi. sūt iuramentū inter
 nos et ineamus sedus dicit achora et abymalech ad ysaac.
 qui factus est diues et diuitie solēt imutare amicitias. Itē p
 ueritate instruēda ut qñ uerit cā inter aliquos et ignota ē ve
 ritas et iurant aliq. coz. deutro. xix. i ore duoz uel triū testū
 stat omē uerbū. Itē p calūnia uitāda ut qñ in pñcipio cause
 iurat qd nō ipetat aduersariū suum iniuste. vñ ad heb. vi.
 ois pñtrouersie finis est iuramentū. ex de iureiur. et si xpūs. Itē
 fit p fidelitate seruanda. sicut barones pñcipibus suis uel re
 gi. vñ regū. v. uenierūtq; seniores de israhel ad regē in chro
 corā dño et pñssit cū eis sedus sicut fit qñ coronaf rex. Itē
 fit p obedientia obseruāda ut qñ aliqs pñmāf ab archiepo
 vñ iudic. x. habet de galadithis q. iurauerūt se obedituros
 iepte. Itē fit p pñmatōe pñmāf fm et qd dñs iurat. unde
 pñ. iurauit dñs et nō penitebit et. et idē alibi. iurauit dñs uer
 ritatē et. Itē fit p accusatōib. unde deutro. xvii. in ore duoz
 rū uel triū testimoniu pibit q. inficiet. Itē fit in purgatōne su
 spitōis qñq; nāi. v. et vi. et deutro. xxi. leuabūt manus suas
 et. Itē fit qñq; p pñsuetudine approbata pseruanda. vñ exo.
 xxx. postq; dñs pñmulgauerat legē ceremonialiū p moysen
 oēs iurauerūt se pseruatuos eā fm. d. hu. cardī. **¶** In glo.
 supple. ibi. isamaf. adde sub. et ita loq; hic. xvi. q. v. c. i. **¶** I
 e. glo. ibi. qdā. adde. ut mel. et al. et alberic. **¶** In e. glo. ibi. in
 bone. adde. sed s. C. de eden. q. accusare. cui sto nisi sit infa
 matus nec ob. ista. l. in bone. q. ibi induxerat aliquā pbatī
 onē lz semiplenā fm la. de hac mā satis no. ii. q. v. in sūma.
 et c. q. c. oibus. et ibi uideas. **¶** In e. glo. ibi. pbatōne. adde
 sub. q. aliena dz esse a sacro ordine. ii. q. v. monomachiā la.
¶ In gl. i. in ipō. ibi. taxare. adde. i. imponere.

Non ē pñceptū. i. pñliū. s; pñre fm b. la. sic. j. e. nō
 est. et c. ita ergo. in pñ. et math. vi. et est h. s. e. §. i. ibi
 nolite iurare et. fm iof. nā. v. als. hinc phibuisse.
 math. vi. nō iuret. i. appetat iurare ex se. la. suaue sola libidie
 menciēdi. j. e. q. ii. pñmū lau. utiq; i. tanq; aliqd pp se uel p
 se bonū. pñceptū dñi. math. vi. et pñre fm b. et pe. nisi in neces
 sitate sub q. et indudas unilitatē. j. e. c. ut noueritis lau. et ē si
 mile. j. e. c. ita ergo. de h dixi. s. e. §. i. tñ iurauit. i. ad coz. xv.
 quotidie. i. ad coz. xv. morioz. q. d. ego iuro q. uep dico. s. q.
 quotidie morioz. i. picula mortis subeo fm b. uel. i. patus sū
 mori. fm lau. iuro in quā p gliam vñam. i. p auctozē glie vñe
 i. mee glie ex vñā puerfatione meo misterio facta mibi debi

te. quā habeo iā spe fm h. uel dic. i. quā spero nos habitū
ros fm la. in chriso firmiter expecto ab eo et fm h ē iuratio.
fm bu. j. e. ut noueritis. p glām vram nō peccauit apus iu
rādo qz credidit eis fore utile suū iuramētū fm la. greca exē
plaria ad que recurrere debem⁹ in dubiis. ix. di. ut veterum
xx. di. de qbus. phibemur. v. iuramentū s3 qd dicimus de
homī facis usualibus sicut tota die dicim⁹ p deū p sanctū
iacobū et sic d' aliis. nā de omī vbo otioso x. j. e. q. v. quoc.
Dicat la. qz ubi aliqs p hmōi facim⁹ intēdit se obligare deo
uel homī peccat mortalitē iurando nisi in casu necessitatis.
Ubi uero nō intēdit se obligare l3 pferat uerba uenialitē
peccat ar. j. e. bēm⁹. Nisi forte aliquē uellet decipere tali sacro
tūc peccat mortalitē. Itē qd dicit cū qs iurat qz nō intercedat
p aliquo videt qz peccat mortalitē iurando s3 dñi pceptū sine
necessitate. ut. j. e. ita ergo. In h dicit la. qz nō peccat. sic enīz
pōt iurare p utilitate pximi ita et p sua. Et nō. qz cuz aliqd
iurat in casu nō licito. si tñ qd iurat est licitū fuandū est. j. e.
q. iiii. si aliqd fm la. a malo math. vi. ad fidē. i. ad credulita
tem. **C** in gl. i. si peccatū. ad de. et. j. e. q. ii. is aut. lau.

In nouo. i. in epla. iac. v. c. piurare. piurare est qsi
pdere ut pdere ius. vñ piurus ra. rñ. qsi pdēs uel
pdēs ius fm bu. qui oino. i. ne sponte appetam⁹
iurare quali bonū. iof. cōmonuit. iac. v. c. **C** in. i. gl. ibi. seq
pōt. ad de. ar. j. xxiii. q. v. de occidendis.

Noueritis aplm paulū. i. ad cor. xv. iurasse. per
qd psumit nō esse peccatū. ar. xxxvii. di. q. de men
sa. quotidie. s. e. non est. ubi dixi. sic aut ac si diceret non po
nitur causatiue sed iuratiue.

Ta pceptū. math. v. c. s. e. c. ii. bonū p se appeten
dū hu. c' i' abaf als d' ueniat. nō in bonis. i. nō in
ea bona q p se sū appetēda sic sū sūma bona. i. uirtutes s3
hu. vñ dic. i. in numero bonoz pp se. est enī differēs et ex cā
bonū. s. e. c. i. in necessariis. i. iter ea q nō debēt fieri nisi cuz
necessitas exigit et sub necessitate itelligo utilitatē. nā cā utilit
tatis est iurandū. i. cū qs als nō uult credere qd sibi est utile
j. e. q. si peccatū fm bu. et in hoc. c. regnī necessitas cū iuramē
tū semp sit necessitatis in ipso nulla necessitas excusat. ut no.
xxxiii. q. v. c. ii. in gl. penul. in fi. d' math. vi. malū est. i. pena
ul potius ad penā. nā talis infirmitas ul fragilitas q qs ē ita
infirmitas et fragilis ad credendū nō est pena sed q' l' uas. ē itē
ad penā hu. **E**t no. qz l3 h infirmitas animi malū dicat nō tñ
infirmitas corpis malū dicat. xv. q. i. ulla. et ita exponit gra.
j. e. s. ex pmissis lau. dicimus math. v. a malo ut non cre
damus quod non debemus credere uel non credamus qd
non expedit credere ita uidetur h exponendum la. **C** in gl.

Assiduitas in fi. ad de. v. e. uetas.
Malum. i. prohibitum cuz est necessarium hu.
non bona. i. appetēda per se tanqz d' pūmis et sū
mis bonis que sunt uirtutes hu.

Iurabūt. uerba biere. usqz ibi quō. et si biere. iiii.
c. in ueritate p se appetēda lau. iusticia. j. e. q. ii. c. ii.
quō. v. oppositio biere. et legas interrogatē. euāgelū. math.
vi. et iac. v. sed h. v. biere. iiii. p p'fessione laudis ut sit sensus
auctis. iurabūt uiuūt dñs. i. laudabūt dñm uiuentē in uerita
te et ad p'demnationē. et p uel. et soluit aliter ut accipi dicat
iurabūt in p'pria significatōe nec ē s3 euāgelū qz ex cā oliz
filiis isrl pceptū est ut iuraret uiuūt dñs. ad p'demnationē m
ydoloz mortuoz p que et. iof. dicat. i. accipit. et p ul. et ē alia
solutio. deniqz. v. qz. v. uiuūt. biere. iiii. **C** in gl. i. ydolatria
in fi. ad de. et ipa ydola p'demnebāt et p'mittebāt piuria qbus
offendebat d' fm la. **C** in gl. deoz in fi. ad de. sub. q p hoc
damnabantur et contemptibiles habebantur quia non cre
debat populus ipsos habere aliquid munimū in se sicut

Quis qñ iurabant per ipsos.
Confidera h no. vna cā instōnis iuramētū. i. sacrile
giū ydolatrans iof. et idē d' qd in pre. c. fm lau. p

bibuit. math. vi. ubi sic dicit ego dico uobis nō iurate oino.
neqz p celū qz tronus dei est. neqz p terrā qz scabellū peduz
eius est. neqz p ierosolimā qz ciuitas est regis magni. neqz p
caput tuū iuraueris qz nō pōt vñū capillū albū facere aut nī
grū. sit aut fmo uester est est. nō nō. qd aut his abundātius
est a malo est. **S**up h dicit gl. tria fecit dñs. phibuit malū.
pcepit bonū. indulgit necessariū. phibuit malū cū dixit nolē
te iurare. pcepit bonū cū dixit sit fmo uester est est nō nō. sic
enī pcepit esse ueracē. indulgit necessariū cū dixit qd amplius
est a malo est. indulgit enī iurare qñ ille cū quo loqur nō uult
alr credere et tunc qd amplius est qz assertio a malo est eius
cū iurat fm. d. hu. card. et h. i. iurare deū hu. puulis. i. in fi
de. uidet ergo qz patres ueteris testamēti mīoris meriti fuerūt
qz nos. **S**ed ar. j. xxiii. q. iiii. qs ignoret. la. pcessuz. biere.
i. i. c. i. iurare p deū. fuerat iniquā pcessū nō solū p necessita
te sed etiā p uolūtate in nouo aut te. nō nisi p necessitate cō
cedit iof. imolabat. i. pmissi erat imolare hu. pmitterent et p
cipent si ptingeret eos iurare hu. nō qz recte. i. qsi rectū et ap
petendū esse p se et in se sicut sumū bonū hu. deo. i. thimo. i.
C in. i. gl. ibi. creatura. ad de. ad huius declarationē dicas
qz iurat in hac forma sic me deus adiuet et iste relige. l3 haf
reliqas nō nomiet siue creaturas nō tñ p eas iurat. qz ad eas
nō refert iuramentū uel sacm. sed ad deū cui relige iste sunt
dedicate. ut sit sensus. sic me de' adiuet et iste relige. i. sic ob
tinē salūtē a dño cui iste relige sūt deputate siue dedicate.
Si uero dicat iuro p deū et istas reliqas ul euāgelū h erit
sensus. i. p uirtutē eius cui h dedicata sūt uel deputata. **Q**ui
aut nō p. nominato deo iurat p aliqs creaturas ut p pluuiā
uel lunam uel solem l3 possit esse idem sensus. i. p uirtutē
eius iuro q ista creatur et regit qz tñ suspectū est uerbū et infir
mi scandalizant pceptū est ne sic iurem⁹ qd utiqz phibitū ē
duabus ex causis ut sequit in gl. fm iof. q d' hoc plene no.
s. e. c. in sūma. **S**i placz circa hoc dic d' danus. i. qz tripliciter
inuocat d' testis qñqz in se et fm se exp'sse. ut qñ iuramen
to exp'mit p deū. scdo uocat d' testis ex collatōe sui ad crea
turas ut qñ aliqs iurat p caput dei uel templū dei uel p san
ctā eccliam uel p sanctū iacobū qz p scitatem intelligit deus
scificans. tertio mō d' deus testis tñ ex vi creatōis sic qñ iu
rat p creaturā nulla collatōe facta ad eū nec cogitādo de co
sicut qñ quis iurat p lapidē nō est ueritas in creatura nisi ex
vi creatōnis. unde inuocata ea tanqz testis inuocat deus qui
creat eā. si pmo l' scdo mō inuocat d' nō ex surreptōe uenit
ale ē peccatū. **E**st aut surreptio motus malus subito surgēs
ex corruptōe carnis sine pcedēte deliberatōe s3 ex pcedente
deliberatōe peccat mortalitē si p malo inuocet uel si falsū sci
enter iuret h enī est assumere nomē dei inuaniū scietē **S**i au
tē tertio mō inuocet testis nō est necesse qz peccet mortalitē
etiā si cū deliberatōe et sine cā iuret qz nō p'mittit actualitē
deū cū nullo mō cogit et de ipso. **Q**uo aut peccet dicendo si
cut de mēdacio iocoso. si ex libidine uēiali uenialitē peccat.
si ex mortali mortalitē peccat. sicqz p3 qz nō omne piuriū est
mortale. sed qdā ueniale. et est dicendū qz dñs phibuit
piuriū pmo et scdo mō et tertio. put est ex mortali libidine tā
tum. sed piurium ex surreptōe qd est tertio modo ex ueniali
libidine phibuit fm. d. hu. card. **C** in gl. dectue. in fi. ad

Quod. xxiii. di. tales. xii. q. ii. aurum.
Rerū p creaturas. s. c. pxi. ubi dixi. p'sterit. xli
vii. di. c. i. inter. v. **C** in. i. gl. in fi. ad de. dic qz sic iu
rās cū solēnitare et falsū iurat deponit et sit infamis. j. e. q. v.
si quis p'ictus. io. de f. **C** in glo. i. de conse. in fi. ad de. sed
h intelligit in piuriis letantiū ad idē. xxxiii. di. p'stū. **E**l
qz dicit inter epulas est intelligendū in refectorio et h in reue
rentia sacerdotū. xlii. di. p reuerētia fm lau. **D**ic fm bu. qz
rō huius phibitōis est qz lectionē debēt attente audire dū
comedūt ergo ihoneste hmōi cantilene nō sūt intermiscēde
ut in p'dicto. c. p reuerētia. **E**t uidentur h duo phibiti. i.

conuicia splendida et laetitia. ut. xliii. di. non liceat. fm hu.

Siquis. p. capillu p h. phibent iurare dina natura
hmoi mebra hie credam sic qda falso dixerut. xx
iiii. q. iii. c. vlti. ver. antropomorphite uel scietae si
hie peierare no metuan? et intelligit h noie dei diuina natura
nam diuina psona. f. dei filius h3 talia fm qd est ho p q iu
rare. phibemur sicut p creaturas. hu. Sed ecce duo sut hic
quoz vn? falsu iurat p deu et alius falsu iurat p oculos xpi
qd est maius peccatu et magis penale. videt q illius q iurat
p deu. j. e. mouet. Sed dñs hu. cardi. dicebat q magis pe
nale et maius peccatu est iurare falsu p oculos xpi. s3 h est ex
circumstantia ingrati dñis. q3 q sic iurat ingratus e q deus
factus est ho. p eo. blalphemia. ex de de. male. statum? dic
ut ibi sed qda dicit q tuc est blalphemia qñ aliqs iurat per
mebra dei. q in aliis hoibus reputant inbonesta nec credut
sic posse iurare absq3 peccato mortali qd p3 ex pena q impo
nitur. deponat. dicit lau. Nota dicit3 deponendu q peierat
si laicus. v. anathematizet si no uelit satisfaccere ul et si satisfi
ciat et dic. i. aliquo tpe puet coione sacroz uel ecclie introitu
fm h. Et sigs. ii. ps. p creaturas. q p creaturas iurat ut i eis
aliqud numis psituaat mortalit peccat et sic in his. c. iurare. p
hibemur sigs tñ p creaturas iurat ut ad eaz creatorẽ tñ iu
ramentu referat venialit peccat si aliud no sit qd cu peccare
faciat fm h. yf. et h adde qd no. j. e. c. pxi. in gl. ul. v. h patet
z. sigs. iii. ps. sed si. iii. ps. C in gl. ar. qd ibi. accusare. ad d
h intellige si testib? pot cu puincere als debet tacere et cu late
ter corripere. ii. q. i. si peccauerit. uel saltẽ dicere tali psonẽ q
possit pdesse no obesse. j. e. q. v. h uidet fm h. C in. e. glo.
ibi. q3 ppter. adde. ubi de h. z. iii. q. v. c. i. C in. e. gl. ibi. iu
re actionis. adde. h fuit snia lau. ar. ad h. ff. de offi. pñ. l. iiii.
ne maleficia remaneat ipunita qd est publice utilitatis. ut ex
de sen. ex. ut famc. cu suis pcor. ibi notatis. C Queritur. h
incipit. ii. ps in qua queritur utru sit maius peccatum iura
re p deum q3 p euagelia. pbat p duo. c. q. plus iurare e per
deu. io. de san. huic questioni. v.

Saliqui. ca. f. iurandi. videt. h. e. loqitur in h casu qñ
aliqui no noiato deo iurat p euagelia no suplata
manu tuc q sic iurat p euagelia n minus facit q3 si iuraret p
deu. ioq3 no minus reus est fm iof. qbus. v. facte al sancte.
C in gl. j. e. q. v. c. q. v. adde supradicta solutio fuit iof. C i
gl. h patet. ibi. creatura. adde. uel intellige cu vn? iurat se sua
tura fide p deos falsos uel p creaturas no pcessas et alter iu
rat idẽ. sed p vnu deu si uterq3 trasgredere magis peccaret
scodus q3 pmus. Vel intelligit q maius peccatu e p deu vep
fallaciter iurare q3 p deos falsos veraciter et fm hac distincti
one. pcedit ecclia de psuetudine fm ray. S3 videt q sit ma
ius peccatu iurare p falsos deos veraciter q3 p vep fallaciter
quia pmu est peccatum ydolatrie quo nullum maius. Rñ
deo in huiusmodi comparatione habet respectus ad trans
gressionem iuramenti non ad formam iurandi.

Habemus. in. l. deuto. v. c. nec pollues. i. iurabis
p nihilo nome dei. i. nec falso nec supflue nec do
lose iurabis p nome dei. uel si iurabis nome dei no peiera
bis fm h. et la. ideoq3. v. caueat piuriu. na piuriu ex suo ge
nere est peccatu mortale q3 ipoztat ptemptu dei nec excusat
et a peccato mortali no implẽs etiã qd coactus iurauit. nec
etiã excusat a peccato mortali q iocose piurat. Et rō est q3 n
euitat diuina irreuerentiã imo qñtu ad aliqd auget magis.
Sñ ille q ex lapsu lingue iurat siqdẽ aduertit se iurare et fal
su esse qd iurat non excusat a peccato mortali sicut nec a dei
pemptu. Si aut no aduertit n uidet hie intentionẽ iurandi
et ideo a crimie piuriu excusat fm iho. Sed pe. dic q si piur
riu stricte accipit et pprie. i. mendaciũ iuramẽto firmatu fm
ppletã rōnez medaciũ et piuriu sic est mortale peccatu. Si aut
accipit fm ppletã rōnem sic no est semp mortale sicut qñ iu
rat falsu qd putat vep aut cu ex ipedimẽto legitimo obmittit

tur ipleri iuramentu licitu. Sed cu iurat falsu ex deliberatõe
siue fiat ioco siue serie semp est peccatu mortale fm pe. qui d
iuramento coacto dicit idẽ q tho. in altari. i. p altare uel dic
altari. f. interposito. na pot quis iurare interposita qcuq3 re
sacra. f. altari calice ecclia manib? epi uel psbi h. loq3la. videt
q piuriu in coi loq3la sit minus peccatu q3 cu sit solẽmter qd
vep est quo ad ecclia licet forte no semp quo ad deum ad
hoc. j. e. q. v. iuramenti fm hu.

Non est. reuertitur nunc gra. ad pncipale. ppositu
ad ostendendum q licitum est iurare.

Peccatu est iuratio qlibet. i. si de quolibet iurare
esset peccatu3 h. in ueteri lege. deuto. v. c. reddes
dño. i. iurabis p deu et no p aliũ fm iof. q dic. i. re
feres no ad creatura sed ad deu h. ite. v. no iuro. i. no appe
to iurare tale est illud no mutat sedẽ q no mutat mentẽ. vii.
q. i. scias hu. et lau. p pulsus. f. iuro. et exponit q necessitate. f.
cu zẽ. hu. factã. i. iurẽ. corã deo. iuramẽtu est ergo sigs dicit
iuro corã deo uel pmitto corã deo ita iurat ac si diceret per
deu hu. aut testis. ad ro. c. i. z. i. Reg. xx. ideo sub. facio hu.
plus est q3. f. iuro hu. no no. math. vi. a malo est no ta culpe
q3 pene. ex de iureiur. et si xpus nec exhibentũ sed exigẽtu
iuramẽtu ut ibi dõ. na incredulitas huius magis e pena q3
culpa qd sic intelligendũ e ex peccato pmi hois tria incom
moda nobis influta sũt. f. miseria culpa ignorantia. De mi
seria dicit decre. q cu miseri sum? nos undiq3 mala nra per
turbat. ex de cele. mis. cu marthe circa fi. et dicit. c. q ex culpa
pmi homis factũ est ut esuriam? v. di. ad eius. in fi. et ita itel
lige de aliis miseris. Culpa originalis peccati q3 oẽs nascũ
tur filii ire ut dicit apls. et pbat de psc. di. iiii. firmissime que
culpa remittat in baptismo. ex de bap. maiores. no ut no sit.
sed ne obsit. de conse. di. iiii. no ex quo. Itẽ ignorantia. vno
dicit aug. q ho no pot scire mentẽ nec ppositu alterius. xx
iiii. q. iii. deus q. ex de elec. significasti. ex ista ignorantia pñ
git incredulitas pp qua vnus ab alio exigit iuramẽtu. si enĩ
cognosceret mentẽ et ppositu alterius nuq3 ab eo iuramẽtu
exigeret q3 no esset necesse. Incredulitas ergo est magis pe
na q3 culpa q3 imediate causat ab ignorantia q est pena non
culpa et malu pene non culpe tñ mediate oia ista causant ex
culpa pmi hois. et idẽ dicit decre. ex de iureiur. et si christus
q magis e pena q3 culpa. et ista tria incommoda legit dñs fle
uisse ter in adulta etate. ut dixi. xii. q. ii. qui diuina. C in. i.
gl. ibi. qd deus vult. adde. ad hoc. xxxii. q. v. noluit in sine
C ex pmissis. h incipit. iii. ps qõnis in q qñt. utru sit pecca
tu recipere iuramentu si dubitat et pbat q no p. c. se. io. de. ne
psuetudine. s. e. q. ita ergo. C Sed cu. ii. ps. dicit. s. c. pr.
in fi. Sed noie. iii. ps. ex penali. i. q est pena ul potius e ad
penã q3 inde dolet ho. illa enĩ ifirmitas uel fragilitas hois
potius est qlitas q3 passio qua ho sic afficit ut sepe simplici
uerbo no credat h. infirmitate. de hoc dixi. s. c. pr. Ipsam.
iiii. ps. malu no est nisi in casu. j. e. q. v. qui exigit hu.

Quibus dicitur. i. iac. in epla. v. c. s. e. q. s. i. in scrip
turis. i. in canone veteris et noui testamẽti ul large
accipere sacras scpturas. et tuc subaudi ne ab aliquo
iuratione recipiam? ne zẽ. ut h dicit gl. fm hu. C in. i. gl. ibi.
iuraturu. adde. idẽ cu et scio ueritate sed ex odio exigo iura
tionẽ. C. de iur. calũ. aut. in hoc sacro lau. C in. e. gl. ibi. lex
diuine. adde. palea est. C Sed qñtur. h incipit. iii. ps in q
qñt si sit credenduz fidei eius q p demonia iurat et pbat q
sic p. c. se. io. de. fide. i. iuramẽto. i. an iuramẽtu eius sit reci
piendũ et an ei credẽdu? et est dicẽdu q sic dũmodo ad bo
nũ utat et no ad malu hu. la. De his. ii. pars.

Mouet. fide. fides h dõ no religionis q. f. credimur
qd no uidem? sed pactionis. f. q uoluntatu bñpla
cita inter hoies pfirmant iof. i. an ei sit credẽdu. Ubi. ii. ps.
bis. hoc e in duob? q3 deũ offendit sic iurãdo. et pximu de
cipit no obseruãdo h. et lau. fidẽ. i. pactũ. ac. per h. ii. questio

fm quosdam. sed tu dic q̄ n̄ det h̄ precedenti questionī. bo
no pacto. ar. eius qd̄ h̄ dicit aug. dicit b. t̄ tho. q̄ nō peccat
is q̄ accipit pecuniā sub usuris ab eo q̄ usuras exercet t̄ pa-
tus est facere t̄ hoc si accipit p̄pter aliqd̄ bonū qd̄ ē subuen-
tio sue necessitatis uel alterius. sicut etiā lz ei q̄ incidit in la-
trones manifestare bona q̄ h̄z q̄ latrones diripiendo peccant
ad h̄ q̄ nō occidat in exemplo. x. viroz q̄ dixerūt ad ysma-
hel. noli occidere nos qz b̄m̄ i agro ut d̄z hier. xl. f.3 tho.
Alii dicūt q̄ nō solū in necessitate sed et p̄ utilitate quā qui
p̄sequitur agendo negocia sua h̄ lz cessantib̄ aut istis dicunt
cū q̄ pecuniā accipit ad usurā peccare mortaliter. de hoc etiā
dixi. xiiii. q. iiii. sigs. Et fm̄ h̄ no. q̄ uti peccato alicuius ad
bonū licitū est. qz t̄ deus utit oibus peccat̄ ad aliqd̄ bonū
ex quolibet enī malo elicit aliqd̄ bonū. ut dicit aug. i enchi-
r. ad h. xxiii. q. v. nō solū. neqz. v. placitoz. i. 5 uoluntatem
placita inter hoīes p̄firmant t̄ p̄seruant h̄. Verūm. iiii. ps.
q. d. lz peccat iurādo p̄ falsos deos magis t̄m̄. ita legas f.3
A. t̄ b. q̄ n̄ dicit h̄ ponit q̄onem b. t̄ la. piurū ponit h̄ aug.
p̄ regula. Sed h̄ hoc sic opponit sup̄ illud math. v. dicit gl.
q̄ iurat falsū p̄ creaturā p̄temnit creatorē t̄ creaturā. q̄ aut iu-
rat p̄ deū t̄m̄ p̄temnit creatorē. ergo magis peccat q̄ iurat p̄
creaturā. qz ibi est duplex p̄tēptus ergo penalius ē. t̄ sic vidē-
tur ista regula esse falsa. sed dic q̄ hec regula augustini uera ē
t̄ etiā q̄ iurat p̄ creaturā iurat quodammodo p̄ creatorē. iuocat
enī creaturā ueritatē testē t̄ oīs creatura testis ē p̄rie ueritatis
t̄ amicus dei. vii. aug. ve q̄ diligūt nutus tuos. p̄ te t̄ in mo-
tibus siue in signis nō est f̄stēdū. p̄cedimus ergo q̄ q̄ iurat
falsū p̄ creaturā p̄temnit creatorā t̄ creatorē in creatura. qui
aut deū p̄temnit t̄m̄ creatorē p̄tēnit. nō t̄m̄ magis peccat q̄ iu-
rat p̄ creaturā. qz sic nō p̄temnit deū in se sed t̄m̄ in creatura
alius aut p̄p̄rie p̄temnit deū t̄ iō cū creator in infinitū melior
sit in se q̄ in creatura magis peccat falsū iurās p̄ deū q̄ per
creaturā. sic q̄ blasphemat aliq̄ in p̄p̄ria p̄sona q̄ in fami-
lia maiorē facit ei p̄tumeliā fm̄. d. bu. car. Alia nō. v. ps. nō
peccet. dicit q̄ nō peccat nisi p̄stet cām iurandi p̄ falsos deos
cū tales nō obfuarēt si p̄ deū uerz iuraret als si t̄m̄ occasione
nō peccat. ar. xxiii. q. v. cū h̄o. la. cui q̄stioni. v. i. cuius q̄onit
solutōni. f. q̄ nō peccet. nō enim est uerisile q̄ scī uiri illos sic
iurare fecissent uel tale iuramentū recepissent si in h̄ eēt pecca-
tū. xlv. di. q̄ sincera. vii. q. i. oīs. fm̄ bu. t̄ h̄ itellige dū t̄m̄ cre-
dant q̄ nō obseruaret fidē si iuraret p̄ deum uerz als nō. Et
no. d̄ram̄ inter p̄mā q̄onem t̄ ultimā. nā v̄ def q̄ vna soluta
soluat alia. nā si ego licite facere possū q̄ mibi iuret p̄ falsos
deos ergo licite possū uti fide illius q̄ sic iurat. t̄ ita nulla vi
def rō quare utraqz posuerit. f.3 dic q̄ p̄ma qd̄ illa ē q̄quid
sonēt v̄ba. utrū de iure possū ei credere uel teneat q̄ per fal-
sos deos iurat. t̄ ita p̄z d̄ra fm̄ lau. de laban. gen. xxxi. c. i. q̄
fuit ydolatra lz esset p̄sanguine iacob. dicit d̄ns hu. car. q̄
iacob nō p̄sensit q̄ laban iuraret p̄ ydola sua sed cōsensit q̄
iuraret t̄ p̄misit q̄ p̄ ydola iuraret sicut ille q̄ ex pura indigē-
tia accipit mutuū a feneratorē p̄sentit q̄ fenerator accommo-
dat ei denarios sed nō p̄sentit q̄ ei accōmodet ad usurā. qz
sic peccaret p̄sentiret enī peccato sed p̄mittit q̄ ei accōmodet
ad usurā sic dicendū est de iuda machabeo t̄ de xp̄ianis q̄
accipiūt iuramēta a paganis. abimelech. gen. xxxi. c. si al sic
sed uera l̄ra est. si abimelech credendū ē h̄nc iurasse p̄ deos
suos. lz h̄ nō legat t̄ iō aug. dicit dubitative si t̄m̄ fm̄ b. est t̄m̄
certū fm̄ l̄ram. lxx. interpretum lz nō sit certū fm̄ trāslationem
quā seqmur fm̄ la. p̄ deū socoth h̄ fm̄ l̄ram. lxx. interpretum.
C̄ in gl. i. t̄ ita obligat. in fi. adde. f. de duob̄ fidelib̄ h̄ aut
v̄n̄ erat infidelis t̄ ita fit h̄ in fauorē religiōis uel ibi ē aliud
fm̄ leges la. C̄ in gl. n̄ det ibi. castitas thoz. ad hoc. xxviii.
q. i. caue. C̄ in. e. gl. ibi. mētis. adde. ut in p̄c. c. t̄. e. q. f. ex
his. io. de fan. C̄ in. e. gl. in fi. adde. nā fides est de re nō vi-
sa. de pe. di. iiii. in domo. C̄ in gl. hec dictio in fi. ad de. f. b.
t̄ ideo nō recte p̄bat qd̄ dixerat. unde dicebat hu. securus

d̄z q̄ nō valet p̄batio. **U**el dic q̄ falsi d̄i scī sūt in eo q̄ cre-
ature dei sūt t̄ istud q̄stō nō respicit utraqz mēbrū p̄missum
nā nō pōt fieri illa illatio nec q̄stō ad illicitā uirtutē qz t̄m̄
minus peccat q̄stō sanctius est p̄ qd̄ iurat nec quo ad trāsf̄-
gressiōē. nā iurare fallacit p̄ falsos deos nō est trāsf̄gressiō
iuramēti. **D**ic ergo l̄ram̄ defectiuā t̄ supple minus malū. rē.
q̄ p̄ uerz deū. rē. supple qd̄ ē grauissimū peccatū. nā tāto rē.
ar. s. xvii. q. iiii. sicut uult ergo. p̄bare q̄ piurū in deū ē ma-
ius peccatū alio qz sanctor res ibi offendit itellige t̄m̄ i eodē
genere piurū. la. C̄ in gl. et in canone. in fi. adde. t̄ q̄ iurat p̄
geniū p̄ncipis licite iurat. ff. de iurcur. si duo. f. ul. t̄ q̄ p̄ sa-
lutē iurat p̄ deū iurat. ff. e. ti. q̄ p̄ salutē la. C̄ in gl. sed nōne.
in fi. adde. pōt dici q̄ minus peccatū ē iurare p̄ falsos deos
q̄stō ad naturā iuramēti q̄ sit p̄ uerz deū magis t̄m̄ peccat p̄
aliud qz cū ueneratōē ydolorz iurat t̄ ita cōmittit ydolatriā.
la. sic est fm̄ baz. nō est h̄. f. als sic. libro macha. i. f. c. viii. sic
etiā. v. **S**ed obiciat. ii. ps. p̄ creaturas. gen. xlii. c. p̄ salutem
pharaonis. i. p̄ cū qui pharaonē posuit in p̄tate t̄ q̄ salutem
dedit ei fm̄ la. t̄ hu. t̄ iof. **S**ed. z. iiii. ps. iurādo. lz scis sic iu-
rare uideret p̄missū nobis t̄m̄ nō est. s. e. clericū. i. mū
danis. uel terrenis q̄ sūt infima respectu celestū. apls ait ad
ro. xiii. a d̄no deo siue iubente siue sinēte. xxiii. q. i. c. qd̄ cul-
patur. t̄. q. iiii. c. q̄sitū. christus pylato in euāgelio ioh. xix. n̄
haberes negatiue itellige qz nullā p̄tatem hēbat sup̄ euz. q.
d. nullā p̄tatem habes in me sed si quā habes eam habes a
deo b. datū. xxii. q. i. qd̄ culpaf. in fi. deus. v. p̄hibuit. mat.
vi. hier. iiii. t̄ ne. i. tō ne. **S**ed q̄rit. iiii. ps. incidentē mouet
q̄onem t̄ soluit h̄. duplr. v. iurat. s. c. mouet. subiciat p̄ne
ergo grauiori peccato. xxiii. q. i. non auferam̄ nā qz dubitat
maius peccatū esse offendere deū q̄ creaturā. ar. xvii. q. iiii.
sicut. xii. q. ii. c. glia. xvii. q. i. he uero. c. q̄ christo. c. nuptiaz
t̄ magis est offendere illū cui maior dilectio t̄ reuerentia de-
betur. ar. xxxi. q. vii. adulteriū in medio. ad hoc ergo qd̄ le.
t̄ no. s. e. mouet. v. uerūtamēn. dicit ergo illum plus peccare
qui iurat per deum uerum mendaciter fm̄ hu. C̄ p̄iurū. b.

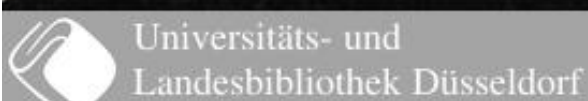
Dincipit. v. pars questionis io. de fan.
Redicādū. piurū. ad huius uerbi euidētā notā
dū est q̄ piurū d̄z falsa iuratio. t̄ sic piurū q̄nqz ē
peccatū. q̄nqz nō est peccatū. ut si modo in archa mea ispexi
t̄ postea me nesciēte aliqs posuit ibi aliqd̄ furtū. si queratur
a me. an illud furtū sit in archa mea possū sine peccato iurā
qz nō. sed si scio pecco. q̄nqz d̄z piurū p̄ uerz iuratio illicita.
ut iuratio occidēdi hoīem furādī t̄ filia rē. t̄ h̄ semp̄ illicita ē
iuratio. **I**te q̄nqz piurū d̄z trāsf̄gressiō iuramēti t̄ q̄nqz ē pec-
catū q̄nqz nō. trāsf̄gressiō enī iuramēti licitū t̄ expediētis pec-
catū est. sed trāsf̄gressiō illicitū t̄ nō expediētis nō est peccatū.
quarto mō d̄z piurū reatus piurū fm̄ quā aliqs d̄z piurus
fm̄. d. hu. car. **D**e hoc ē no. j. q. p̄xi. in sūma ibi uideas. in
l. deuro. v. leuit. xix. in p̄p̄his. hier. iiii. in euāgelio. math.
vi. audiuius. v. q̄lem no. q̄ dicit q̄lem nō q̄stā. i. sicut i alif
crimibus ita t̄ in hoc opus ē uera p̄nia. in q̄busdā t̄m̄ maio-
ri ut in homicidio t̄ adulterio publice p̄petrato t̄ in nōnul-
lis minor. v̄n̄ q̄ dicit talē dic quo ad numez annoz n̄ quo
ad asperitatem. xxxiii. q. ii. si quid. t̄. i. e. q. iiii. iurauit. **S**ed
videt̄ contra. j. e. q. v. ille ibi dicam. **N**on enī omia crimina
sunt equalia fm̄ lau. ergo nec equaliter puniēda fm̄ hu. de
fornicatione. f. de incestuosa qualis est fornicatio p̄sbiteri. lx
xxii. di. p̄sbiter. b. yf. siquis. ii. ps. ab ecclia. i. ecclie introitu
t̄ a sacrozum participatione t̄ a comunione. hu. C̄ in gl.
ar. aliquod in fi. adde. dicit ut no. xxxiii. q. ii. quācumqz. t̄ no.
q̄ ex eo q̄ h̄ dicitur ad confessionem uenire rē. uidetur q̄ p̄-
ceptum sit confiteri sacerdoti. ad hoc de pe. di. i. quē penitet.
Sed ar. contra. e. di. c. ul. ubi distinguitur iter confessionē
perfectozum t̄ imperfectozum. tamen p̄imum dictum tenet
h̄ lau. nisi forte consisteret tantum in uoluntate fm̄ opi. baz.
ar. ex de regu. iur. c. i.

Questio. ii.

Quod autem. **H**ec qd diu-
 in pma pte pbat p.v.c.q no est piurus
 q iurat falsu qd putat esse veru. io. d. fan.
In. i. cu. dolo. qliter dolo de
 scribit habes. ff. de dolo. l. i. §.
 i. na dolo e calliditas fallatia
 machinatio ad circueniendu z decipiendu aliquē adhibi-
 ta lau. vñ no. q si qs iurat z postea mutat animu z nollz ad
 iplere cu posset z deberet. tñ in dolo no iurat exquo gerit in
 aio sic adimplere fm b. factur est. i. se facturū pponit cu iu-
 rat. si eni ab initio bñ ppoit se facturū. z postea ex licita cā p
 positū mutauit reus piuriu nō habet. j. c. beal. ff. q. satil. co.
 l. ul. vñ seqtur. cu piuriu sit. i. reatus piuri. decipe. i. intentio
 nē decipiēdi p iuramētū hēe fm iof. fm hāc significatōz etiā
 sola volūate piuriū cōmittit la. piuriū. i. trāsgressio iuramētū
 hu. negter. i. dolose. hu. **C** in gl. i. hēe. in fi. adde. ad h. ff. q.
 z a qui. ma. li. nō si. l. in fraudem.

Humaduertendū. i. qlibet iurans ista tria d3 attē-
 dere. comites. i. ptes siue spēs pe. iudiciū. dic. io. i.
 discretionē. i. ut discrete iuret p̄siderādo locū z cām t̄pus et
 ceteras circūstantias nō eni p̄cipitānt uel temere d3 qs ferri
 ad iurandū neqz illud appetere tanq̄ bonū. sed necessitate z
 utilitate ductus. **U**el dic q iuramentū comparatur ad rē iura-
 tam z h3 h ibi d3 esse veritas. **I**te ad iurantē z fm h ibi d3
 esse iudiciū. i. discretio. **I**te ad finē z fm h ibi d3 esse utilitas
 q̄ appellat h iusticia cū nō credat mibi. p̄ximus deo qd est
 sibi utile possū z iustū est illud iuramēto firmare. s. e. q. i. ita
 ergo. defuerint ul collectū ul sigillatū. i. aliqd istoz exquo ali-
 qua exigunt ad esse alicuius sic ista exigunt ad esse iuramē-
 ti licitū si vñ illoz defuerit totū irritat nec illud stare pōt. ar.
 xxxviii. di. q̄ ipsi. z. lxxviii. di. cor. epi. z q̄ ita d3 intelligi in-
 de p3 q̄ h locutio si ista defuerint d3 intelligi p negatōnē. i.
 si ista. s. tria non assunt z q̄ h p negatōnē deat intelligi patz
 ex eo q̄ p̄mūsum est affirmatiue hēat. i. d3 hēe tres comites
 h3 si deesset vñ nō h3 tres. iuramentū. s. licitū z honestū. h3 p
 iurū. i. illicitū z p̄uersū iuramentū z semp e peccatū h3 si sem-
 per mortale. nā cū deest iudiciū puta q iurauit q̄ comedere
 panē z h mōi q̄nqz ē veniale q̄nqz mortale fm hu. z tūc iurāf
 pōt sine culpa iurare qñ ipius iuramētū h3 istos tres comi-
 tes de qb̄ h d3. c. s. e. q. i. z iurabūt ut colligat ex d̄ iureiur. z
 si xp̄us. §. iacob̄ quoqz. v. z tunc. z. iuramētū. i. honesta iur-
 ratio. h3 piuriū h uideas. j. c. q. iiii. §. illicitū. v. q̄ aut. usqz ad
 fi. §. piuriū. i. mala iuratio. male eni iurāf qñ negligēter et in-
 caute iurāf siue indiscrete sicut iurauit iosue gabaonitis. iof.
 ix. l. q. iiii. §. h3 cū. §. se. z dauid p̄ nabal. i. reg. xxv. j. c. q. iiii.
 si aliq̄e z qñ assidue sic faciūt n̄ baldi. p̄ illud ecc. xxiii. iura-
 tioni nō assuecat os tuū. **I**te qñ ociose. p̄ illud exo. xx. nō
 assumes nomē dei tui inuanū. j. c. q. iiii. necesse. **I**te qñ erro-
 nec. iuxta illud math. xxiii. q iurauerit p̄ templū dei nihil est
 q̄ aut iurauerit in auro templi dei. **I**te qñqz falso sic faciunt
 corrupti testes. p̄urb. x. falsus testis nō erit ipunitus. **I**te
 qñ dolo se. ut faciūt cupidī. vñ p̄s. nec iurauit in dolo p̄xio
 suo. oia talia iuramēta large dicunt. piuria. i. praua iuramen-
 ta rodo. **C** in glo. in conscia. adde. nā veritas semp d3 esse
 in p̄scia. i. ut firmiter sciat ita esse als si credat tñ nō d3 de cō-
 scia sed credulitate iurare fm ray. **C** in gl. i. ut iustū in fi. ad
 de sub. ita q̄ nec sit in se mortale ut adulterari fornicari z si-
 milia uel ueniale in se ut dicere verbū ociofū aut inebriare se
 uel aliū. **Q**ñqz ē iurāf aliqd indifferens q̄ ex circūstantia
 possit fieri veniale uel mortale. nō d3 fuari nec est obligato-
 riū iuramentū exite illo casu ul circūstantia. vñ si qs iurauit
 q̄ nunq̄z erit negociator uel miles q̄ nō tenebit seudum
 ab ip̄o dño aut q̄ n̄ seruiet illi. uel locabit opas suas. aut ac-
 cipiet donū aut mutuū nō tenef illud fuare. si aliter n̄ possit
 viuere nisi p̄ id faciat. q̄ iam res uenit ad eū casū de quo si

cogitasset ab initio z iurasset de illo illicitū esset iuramentū.
 Et generaliter ubiq̄z quid iuratur faciendum uel vitan-
 dum quod facere uel vitare est peccatum mortale uel ueni-
 ale. circūscripto iuramēto. nō est seruandū huiusmodi iu-
 ramentū h3 pōt ueniri p̄ p̄pua aucte rodo. adde. de hac mā-
 no. j. c. q. iiii. in p̄n. **I**te iurat sciens bu. mentis. i. nō dic verū
 nō eni ois q̄ dicit falsū mentis. i. p̄sciam dic. h3 nō dic verū
 uel dic h̄ opponēdo h. z la. z h̄ determinabit. j. c. §. i. v. itē q̄.
 p̄des oēs nisi respuerit ut h̄ exponit. j. c. §. itē qd̄ d̄. dāna-
 biles. h̄ generalr̄ vep est si iurāt solēnter. sed aliud. ii. ps. iur-
 rare ignozāter hu. cū ait. i. ad cor. c. uli. ille aut. v.
Homines. in hoc. c. tres casus p̄tinent. **P**rimus est
 cū qs putat vep qd̄ est falsū adhibita omī diligen-
 tia iurat vep esse. **S**ecus est cū qs scit falsum esse z tñ ex certa
 scia iurat vep esse. **T**ertius ē cū qs credit aliqd esse falsū qd̄
 est vep z tñ p̄ uero iurat. **P**rimus istoz iurātū fallit tñ. scōs
 fallit tñ. tertius fallit z fallit anio nō re. p̄mus iurat falsūz re
 tñ. scōs re z anio. tertius anio tñ. p̄m̄ peccat uenialit. scōs
 z tertius mortali. sed mortalius scōs q̄z tertius. qd̄ ex h. c. z
 ex sine sequētis apte ppendit h. iurāt re tñ. uel aio tñ. ul re
 z anio h. cū fallit in re z anio. i. intētiōe fallendi ex certa scia
 falsū iurāt ut scōs h. fallunt. i. iurāt falsū re z nō anio. ut p̄-
 mus supple. uel cū fallit z fallunt ut tertius. z ponit exēpluz
 de singulis. z p̄mo ponit de p̄mo hu. putat. v. vep d̄. vep qd̄
 h3 esse. vñ aug. in soliloquiis vep est id qd̄ est. z sic ē p̄rium
 falsitati. **I**te vep est q̄ h3 apparentiā cū debita essentia subie-
 cti z sic est p̄riū silationi uel fantasie. **I**te vep est qd̄ h3 natu-
 ralis p̄prietatis puritatē. z sic est p̄riū adulatōi h3 nulli com-
 mictōi. z sic vep est purū z impmictū fm pol. z adde qd̄ dī-
 cā. j. c. cū hūilitatis. iurāt. i. iuramēto firmat vep h. istud p̄-
 mū piuriū est peccatū h3 ueniale si adhibuit diligenātia quaz
 debuit. si uero ex ignorantia iur̄ uel facti crassa z supina est
 mortale. j. c. q. v. q̄ piurat h3 ray. iō aut peccat qz qd̄ ignozat
 de facile iurare nō debuit. ff. de ac. emp. inter eū. §. i. z i hoc
 fallit dic fm h. temere. i. nō habita omī diligenātia nō inspecta
 omī circūstantia circa inquisitionē veritatis z credit ip̄e h. tā-
 tam posse esse temeritatē z circūsp̄ctionē q̄ peccat mortali-
 ter. **S**ed si diligēs est z si nō ex toto uenialit peccat fm h. h3
 si oēm diligenātia adhiberet nullo mō peccaret fm lau. nam
 temere est aduerbiū z temere significat sine cā al̄ fortuitū al̄
 male al̄ improuide temeritas sine p̄olio fm pap. aut scit. v.
 putat exemplū de tertio h. iurāt qd̄ vep est. nihilominus. sub-
 audi q̄uis vep sit la. scelerē. i. mortali peccato hu. ut patet p̄
 exēploz positionē z pōt hoc ultimū dici piuriū q̄si p̄uerse
 iurātū fm la. iurāt. i. vep esse h. z h fallit. distāt. v. fac. i. pone
 falsa re. i. negocio. res nomē generale est. ff. si cer. pe. l. i. in fi.
 lau. z adde qd̄ dixi. xl. di. ante oia. z qd̄ le. z no. j. c. q. vii. c.
 ii. in prin. da aliū. v. h loqtur de scōo. q̄z p̄ q̄stum. fac aliū. v.
 i. tertū de quo fmo p̄cessit cū dixit uel putat zc. lau. ipius. f.
 interrogati. i. ad id qd̄ vult asserere h. la. piurus est. nā piur-
 riū est mendaciū iuramēto firmatū ray. nō facit. j. c. q. §. ult.
C in. i. gl. ibi. tres modos. adde. f. re tñ. uel anio tñ. uel re
 z anio. **C** in gl. f. p̄mū in fi. adde. vnde dic duo quoz altez
 duo h3 capita ut p̄ exēpla p3 q̄ supponit. vñ ēt p̄mūscit l̄
 putat. **C** in gl. qz in fi. adde. p̄ hāc p̄cordantiā p3 intellect̄
 huius l̄re la. **C** in gl. xv. q. i. in fi. adde. videt q̄ qñqz ligua
 sit rea. non tamen mens. ut de pe. di. i. potest fieri. **D**ic q̄ ibi
 est rea mens cū metu denegat deū h3 corde adoret ut ibi. xv.
 q. i. merito la. de h le. z no. xi. q. iiii. timēda. al̄ est sub. c. nō so-
 lū. ibi uideas. **Q**uia ergo. mēs huius. c. de quo dictū est in
 themate. piuriū reus est tñ piurus qz falsū iurauit z aliter q̄z
 esset in re p̄ natura. hu. itē. ii. ps. qd̄ d̄ determinat q̄ndā p̄po-
 sitōz factā. s. e. §. p̄. h. falsū dic sic indei q̄ dicebāt xp̄m esse
 deū q̄ tñ mentebant. qz dicebāt p̄ mentē. la.
S aut loqtur. q̄ro utrū maius peccatum sit mētū
 facto uel uerbo. **D**ic q̄ cū eadē intētiō sit fallendi

in utroq; uterq; equalit peccat. uerbu eni et factu assumit ut
 infirm fallēdi. vñ nō refert q̄ntū ad peccatū mēdaciū. utrū ali
 q̄s uerbo uel facto quocūq; uel scripto uel motu mentia sic
 nec refert q̄ntū ad peccatū homicidiū. utrū aliq̄s gladio uel se
 curi interficiat hoīem fm tho. uolūtate. j. c. §. ille ergo. Et uti
 q̄s. ii. ps. ad fallaciā. i. ad fallēdū et est h̄ aduocatus qui p̄
 uertūt sensū canonis uel legis. peccatū est. Quid ergo dice
 mus de dyalencis q̄ disputādo fere ad fallaciā semp uerbis
 utunt. **R.** h̄ nō est uep. finalis eni illoz intētio est uel esse d̄z
 nō fallere. sed tali disceptatōe ueritatē rei p̄bēdere. h̄ cū fal
 lere sūt finis sophisticē. ut dicit arif. in libro elenchoz ip̄e pec
 cat fallacias iplicādo. h̄ nūqd dyalenc̄ p̄ p̄sciam suā fallum
 p̄ uero p̄ponēs et p̄cludens peccat. et uidet q̄ peccat q̄ men
 tū et q̄cūq; mētū peccat. j. c. faciat. **R.** h̄ cūntiando p̄po
 nere uideat interrogatiōis tū vim h̄z omis dyalētica p̄posi
 tio. b. yf. nec iō. v. **P.**emo. iii. ps. ad hinc ponit tres casus q̄
 ponunt in supiori. c. q. i. q. ip̄e bu. fallū ignozāter. credit ita
 q̄ iuramēto asserat. h̄z. i. iuramēto uera esse affirmat. potius
 q̄. v. h̄ ponit aliū casū q̄ in supiori. c. fuit tertius. q̄ dicit sciē
 te. nec ullo. v. h̄ ponit tertiu casū q̄. s. c. p̄. fuit scōs. nesciēs
 uep. ista l̄ra fm la. sic est legēda. q̄ nesciēs uep. i. sciens cē fal
 sū. loqtur ore tanq̄ uep. iste intellect̄ p̄z ex. c. s. e. hoīes. uel
 dicit pleniūs. nesciēs esse uep. cū esset uep. la. loqtur. i. affirmat
 cē uep. sciēs. i. nō cē uep. uolūtate mētū ut aliū decipiat. n̄ cō
 sideratis. v. h̄ facit collatōne et inter p̄mū et scōm. reb̄. i. uerī
 tate uep. quā iste scōs dicit et fallitate quā p̄m̄ loqtur. **C.** i. i.
 gl. in fi. h̄ adde et uide qd̄ le. et no. xxxi. q. i. quo in gl. imo dī
 xit x̄. **C.** in glo. semp ergo. in fi. h̄ et adde qd̄ no. xxii. q. i.
 patus. in gl. ar. q. x̄. et. xxxviii. di. sedulo. **Nota** tñ circa hāc
 materiā q̄ sicut sit interpretatio larga ubi ius postulat. sic ubi
 etiā uolūtas testatoris h̄ postulat. **Itē** et ubi p̄bentū uolun
 tas h̄ postulat. ff. de pac. dota. cū pater. illō tñ facit fauor do
 tis. ff. de iur. dot. in ambiguis. nā q̄ dicit p̄sueuit q̄ sit p̄ferē
 tis intentio attendēda locū h̄z in testis. ff. de le. ii. nō aliter.
Itē in bñficiis p̄ncipis et in rescriptis. ff. de reg. iur. neratius
 ē de rescrip. sup l̄ris. ē de deci. ex multiplici. et de p̄ben. cū
 olūm. **Itē** in sentētiis iudiciū. ar. ē de uer. sig. in bis. **Itē** in
 lege uel statuto. ē de sen. ex. iter alia. et de uer. sig. ex pte uli
 mo. **In** sc̄tibus aut si uerba sunt dubia tūc q̄ uerisile ē acci
 piū. ff. de regu. iur. in obscuris. **Sed** si dubiū est q̄ sit magis
 uerisile sit interpretatio h̄ cū q̄ potuit pactū seu uerbū aptius di
 cere puta uenditōre locatōre et siles. ff. de pac. ueterib̄. ubi d̄
 h̄. ff. de p̄ben. emp. labeo. **Aliq̄n** aut rōne ambiguitat̄ neu
 trū ualeat. ff. de re. dub. si q̄s de plurib̄. ff. de adimē. le. l. i. i. §
 si duo. ff. de testa. tu. duo. ff. de usufruc. quoc. §. i. et. l. q̄ ples.
 p̄terea locū h̄nt ē iudicia. **In** iudiciis eni in dubio illud q̄
 p̄ferenti est utilius accipim̄. ff. de iudi. l. si q̄s intentōe ambi
 gua. et adde qd̄ le. et no. ē de p̄ba. c. in n̄ra. et de spon. ex lit
 teris. i. in gl. huius. et de resti. spo. l. cū ad sedē. i. gl. h̄ ergo x̄.
Beatus seculisse. i. cā decipiēdi fallū dixisse et tñ hic
 ap̄ius fuit falsus et uerax. nā in ueritate fallū dixit.
 et tñ uerax fuit q̄ firmiter p̄ponebat ire. aliq̄n q̄s ē
 uerus et mēdax sic diabolus q̄ aliq̄n dicit uep. tñ dicit illud in
 tentione fallēdi et ideo mēdax est fm qd̄ dicit h̄. de scō uictore
 ituz. ad **R.**o. xv. ex causis. h̄e cause sūt hūilitas et obediētia
 p̄ quas acquirit̄ salus humana. viii. q. i. sciendū. ar. lau. nec
 qz. v. m̄dit iō. xii. minime. p̄stitisse. qz qd̄ fecit ad eundē finē
 tendebat ad qd̄ illud qd̄ se nō facturū dixerat et iō sibi p̄tra
 rius nō fuit. viii. q. i. in scripturis b. yf. salutis. i. uideō q̄ hu
 mane salutē p̄ficeret qd̄ opabatur dñs erat eni exēplū hūili
 tatis q̄ hūilitas p̄dest ad humanā salutē. **C.** in. i. gl. ibi. illi
 citū. adde. ad hoc. xxiii. q. iiii. si nō licet. ē de diuoz. gaude
 mus. **C.** in. c. gl. in fi. adde. de h̄ satis no. ē de iuretur. quē
 admodū. in gl. no. q̄. ibi uideas. **C.** in gl. q̄. ibi. inutilē. ad
 de sub. et tñ excusat. ff. de do. nam bis. ē de resti. spo. oli. ii.
Ille ergo. h̄ incipit. ii. ps. in q̄ d̄z q̄ multū interest in qd̄

rebus mentia et h̄ p̄bat p̄ duo. c. io. de f. mendaciū. nō solū
 actū mentiendi sed et oīonem falsā describēdi intellige b. yf.
 aug. ait in libro de mēdatio. significatio uocis. i. actus signi
 ficādi falsū p̄ uocē uel p̄ uocē significāte. b. yf. **Et** no. q̄ hoc
 noīe uocis intelligit̄ omne signū ut scriptura et h̄mōi h̄z tho.
 et pe. **Itē** no. mētū est h̄ mētē ire. i. dicere uel facere aliqd̄ h̄
 id qd̄ est in p̄scia. strictius tñ accipit aug. mendaciū. s. c. is
 aut. in p̄n. falsū dicere est dicere aliqd̄ esse ita qd̄ nō est ita n̄
 distincto utrū intendat dicere uep. uel fallū. mendaciū p̄bē
 dit utrūq; qd̄ p̄z ex diffinitione ista. mendaciū est falsa signi
 ficatio uocis ecce falsū dicere cū intentōe fallēdi ecce mentiri
 et ita p̄ma ps diffinitionis p̄bendit falsū dicere. scōda menti
 ri. p̄z ex bis q̄ bec duo mētū et falsū dicere se h̄nt excedēter
 et exesse. i. ut excedētia et excessa. qz nō omnis q̄ mentit̄ dicit
 fallū. imo aliq̄n dicit uep. h̄z ip̄e intendat dicere fallū. et ecōtra
 nō omis q̄ dicit fallū mentit̄. imo aliq̄n credit dicere uep. h̄z
 dicat fallū. ergo q̄ mentit̄ semp fallit uolūtate h̄z aliq̄n fallat̄ i
 facti ueritate. et ideo semp peccat qz reā linguā nō facit. x̄. s.
 e. hoīes. in fi. q̄ uero dicit fallū nō semp peccat. aliq̄n eni dicit
 fallū intentōe fallēdi et tūc est peccatū et mendaciū aliq̄n di
 cit fallū et credit dicere uep. et tūc si adhibuit diligentia debi
 tā nō peccat. si aut peccat saltē uenialit̄. s. c. e. c. hoīes. q̄ aut di
 cit mendaciū semp peccat ray. fallēdi. s. c. is aut. in p̄n. sed
 cū. ii. pars. opponit uolūtatis. C. d̄ sicca. l. i. grauius h̄ gene
 rale lau. aliq̄n. v. h̄ est speciale. esse peccatū ut in sc̄tibus uel
 in rebus uel uerbis mimis remotis tñ ab articulis fidei et ad
 h̄ inducat̄. p̄xi. se. c. in q̄bus fm bu. aliq̄n. v. uep. f. diuersariū.
 i. si uolum̄ p̄siderare res diuersas et v̄ba ad diuersa referre.
 fallere in vna re remota ab articulis fidei puta in uenditōne
 uel locatione et h̄mōi fm bu. unde aug. i. ad ostendēdū q̄
 aliquando contingat x̄. bu. dic ergo q̄ istud unde nō respi
 cit dictum. p̄xi. sed p̄imum fm lau.

In q̄bus errare. **Nota** q̄ d̄ra est inter erroze et ti
 tubationē et ignozantia et nescientia. **Nam** ignozā
 tia in mala pte accipit̄ qui. i. scire debet qd̄ ignozat d̄ quo dī
 citur q̄ ignozat ignozabit. xxxviii. di. q̄ ea. **Nescientia** accipi
 tur et in bona et in mala significatōne. nā omis ignozans ne
 scit sed nō cōuertitur. ar. xxxviii. di. q̄uis. ubi etiā dixi de h̄
 ubi uideas. et sic ista duo uerba copulant̄. C. p̄ quas p̄so. no.
 acqui. si duo. **Sed** errare est aliud p̄ alio putare ut h̄ dicit̄.
 aliud ē ergo errare q̄s ignozare qd̄ ex eo p̄z q̄ dicit̄ si p̄t ac
 q̄ri possessio ignozanti ergo et erranti. ff. de acqui. pos. si me.
Ambatio aut est cū hinc inde diuersa et contraria scire uide
 ar nec alicui eoz animū meū magis applico. de hoc no. ff.
 de iur. et fac. igno. in **Rubrica.** **C.** quam alios in bis. i. que

ad religionem et fidem non spectant iof.
In ip̄az p̄sideratōe. i. vnaquaqs re p̄siderata per se
 interest iter mētū et falli. hoīs uolūtate bñ dicit. qz
 q̄ntū ad alia forte plus interest. sed q̄ntū ad hoīs uolūta
 tem nō. qz in eo qui fallit nō uidet̄ esse peccatū uolūtatis sed
 infirmitatis uel temeritatis sed sē est in eo q̄ mentit̄ pe. **Sz**
 in religione minus est fallere ita q̄ fallens non fallat̄ q̄ falli
 fm quosdā qd̄ est h̄ aug. a religione. i. fide catholica et aliis
 quoz scia est necessaria ad uitā eternā. in bis ut est fides ca
 tholica et uirtutū et uiciorū discretio et quozūdā canonū tenoz
Item q̄ d̄z. h̄ incipit. iii. ps. in qua ponit distinctionē inf
 peccata mortalia et uenialia et hoc p̄bat p. c. aug. io. de san.
 p̄des. s. c. itē qui. sūt eni. v. bñ dicit sūt et alia. v. mendaciū
 circa hoc ergo quero an peccet mortalit̄ negādo uel celādo
 in iudicio ueritatē p̄ quā p̄demnaret̄. **Dic** q̄ q̄cūq; facit h̄
 debitū iusticie mortalit̄ peccat. p̄tinet aut ad debitū iusticie
 q̄ aliq̄s obediāt suo supiori in bis q̄ ad ius p̄lationis se ex
 tendunt. supior aut est iudex respectu eius q̄ iudicat̄ et iō ex
 debito tenet̄ accusat̄ iudici ueritatē exponere quā ab eo fm
 formā iuris extigit. et iō si cōfiteri nolit ueritatē quā dicere te
 netur uel si eā mendaciter negauerit peccat mortalit̄. **Si** uo

index h exquirat q nō pōt fm ordinē iuris nō tenet ei accu-
 satus rēpōdere si pōt p ap. ul' alias licite subterfugere men-
 daciū nō dicere non licet fm tho. j. c. faciat. ⁊ adde qd dixi ⁊

Dno. xi. q. iii. q. quis in glo. tunc salicet. ut aut. v.
 Rīmū est. capitale. i. mortale. religionis. i. fidei. s. qd
 sub. maxime ne sit ar. a p̄trario sensu ex causa i
 alio genere esse mentiendū. scdm. v. nulli. p̄sit. f. ad sue iusti-
 tie p̄seruatōnem h dico qz falsus testis in causa criminali siue
 p̄ reum siue p̄ reo dicat testimoniū. p̄dest reo ad euadendā
 penam debitā uel accusatori ad euadendā penā calumnie.
 tertium. v. munditiā qz cōtingeret si p̄ tale testimoniū cōiun-
 geretur n̄rimonialiter consanguinei uel affines ⁊ h forte iō
 addicit qz si forte ad imunditiā obstit corpalem sub scdo ge-
 nere dz collocare q̄uis plurimū consideret ip̄m nocumētū
 ⁊ cōmodum alterius quasi p̄ nibilo reputet b. yf. quartum
 v. sola mentiendi. i. siue utilitate uel causa bu. pe. quintū. v.
 de suau. i. dulci. q. d. laudando aliq̄ue qz ip̄e suauiter ⁊ dul-
 citer loquatur licet nō sit vep̄. h. bis omnibus. v. genus mēda-
 ciū. bu. tollendū a fure uel p̄done b. septimū. v. mentiat. qz
 nō est faciendū. f. e. ne quis. ubi de hoc in p̄ncipio. octauū.
 v. tucatur ex p̄dictis uerbis aug. sit distinctio m̄graliter alia
 quia mendaciōz aliud p̄nitiosum. i. quod nocet p̄ximo si-
 ue malignitatis. aliud officiosū siue pietatis. i. qz nullū obest
 ⁊ p̄dest alicui. aliud iocositatis. s. e. q. ii. ne quis. p̄ximum
 membrū istius distinctionis p̄prehendit q̄nqz genera p̄ma.
 scdm tria genera ultima ea que dicta sunt p̄ aug. tertiu. i. ioc-
 cositatis addit ray. Non est. ii. ps. pietatis. i. fidei. nō est. v.
 cōsulendū. ad hoc ex de ec. edi. c. i. ubi de hoc. ⁊ de ver. sig.
 c. dilecto. ubi de hoc. b. nō est. v. p̄ se. i. in sui natura. p̄ sc̄p̄m
 i. de sui natura. ⁊ ideo fugiendū. lxxxvi. di. facientis. non est
 v. testimoniū. i. assertionis la. vero. q. d. non solū. nō est men-
 tiendū p̄ temporalī cōmodo uel salute. uero. p̄ sed. ad salu-
 tem sempiternā ⁊c. ⁊ est ar. quasi a maiori. mendaciō. i. nulli
 est suggerendū aliquid mentiēdo p̄ qd sibi salutē acquirat
 eternā ⁊ hoc videas qd le. ⁊ no. de pe. di. ii. citius. v. nā non
 nulli. in gl. bi sunt ⁊c. neqz. vii. v. nec se tacite rēpōdet obie-
 ctionī. q. d. si nō vis mētiri at vnū uerbū mendax. p̄ferre ut
 p̄ximus non occidatur ergo nullus defendat eū manibus
 quod plus est. **U**el sic fiat obiectio. q. d. si nō est uerbū mē-
 dax etiam vnū p̄ferendum ne occidat ergo multominus
 ip̄o facto est defendendus ad hoc r̄idet fm b. factis nostris
 f. qz nolumus mētiri uel. i. in dictis uel monitis. qbus. f. mo-
 uemus nō esse mentiendū in aliquo casu b. a pietate tuendi
 p̄ximum cum potest sine peccato b. nec octauo. v. in bonis.
 i. inter bona b. in malis. i. inter mala. facimus cum mētimur
 p̄ uita alterius b. eo malo. f. homicidīo sinimus dum volu-
 mus mētiri. p̄ uita alicuius. in his. iii. ps. q̄quis. v. decep-
 torem. sic ordina cum arbitret deceptozē alioz. f. mentientez
 qui decipit alios. esse honestum. i. bonum ⁊ non peccare cū
 semp decipit ⁊ uult decipe. **E**t no. qz forte non sunt plura ge-
 nera mendaciū. nam forte nō est aliquod mendaciū qd non
 possit reduci ad aliquod istoz fm b. **C** in. e. gl. in si. adde.
 unde dic qz h appellat religionem fidem articuloz qua reli-
 gamur deo. **C** in gl. q. d. ibi. merū. adde. ⁊ tunc exponitur
 merū. i. sine aliqua utilitate. **C** in gl. qd faciūt ibi. placeant.
 adde sub. qd non est faciendū. xi. q. iii. nemo p̄teritoz. **C** i
 e. gl. in si. adde. illud de eo qui cōmendat malū. **C** in glo. h
 dz ibi. fmone. adde ad hoc. C. de solu. inḡsitio. ff. de sena. l.
 i. §. ul. cū silibus. **C** in gl. ut uolenti. ibi. pueniant. adde. de
 hoc no. j. e. c. in gl. nō videt. in si. **C** in gl. adulatōnis causa
 adde sub. p̄pter humanū fauozē nam. p̄pter ip̄m nō dz qz
 dicere etiā uerū adulando. unde dicit aplūs si hoibus place-
 rem ⁊c. xlvii. di. quod ad nos b. **C** in gl. i. salutē. in si. adde.
 f. ut aliis piculum corporis uel rerū euitet. xiiii. di. quod ait
 f. e. faciat. uel dic p̄ficiende. i. p̄fecte p̄seruande ēt ho. j. e. q.
 iii. innocens. xxiii. q. i. no. i. **C** in gl. q. d. in si. adde. b. ideo

quia ip̄o facto pōt eum defendere sine peccato. sed mentien-
 do sine peccato nō potest defendi. nā sine castitate animi nō
 est salus quod est sine pudicitia carnis. xxvii. q. i. nuptiarū.
 Itē illa est uirtus ⁊ nō h. xxxii. q. v. de pudicitia. Itē illa de
 p̄manente p̄ uolentiā hic aufertur sed nō ideo minuitur sc̄i-
 tas hoīs. xxxii. q. v. ita. c. p̄posito b. **C** in glo. electiue in si.
 adde. h vep̄ intellige ubi nō possumus p̄hibere als secus.
 ut. xxxiii. q. iii. nō inferenda. ⁊. c. ult. ii. q. vii. negligere. ex d̄
 sen. ex. quāte. ⁊ li. vi. e. ti. dilecto. ubi est exp̄ssum. ut. lxxxiii.
 di. c. i. ⁊ ita sentit h b. qz enim cum potest malo nō obuiat cō-
 sentit consentientē uero ⁊ facientē par pena p̄stringit. ii. q. i.
 notū. ex de offi. dele. c. i. **C** in gl. nō videt ibi. in religiōe. ad-
 de. f. fidei. nec dz h qz q̄nto quodlibet istoz mendaciōz rece-
 dat a p̄mo tanto maius est peccatū sed q̄nto mentiens plus
 recedit. **C** in. e. gl. ibi. ut dixi. adde. f. in glo. ut si. **C** in. e. gl.
 in si. adde. uel dic qz in homicidīo uitando potest haberi re-
 spectus tantū ad salutē corporis. f. ne ille interficiat ⁊ sic ē de
 septimo genere illud mendaciū uel pōt haberi respectus ne
 ille interficiat uel ne interficiendus mortā in peccato mortā-
 li ⁊ tunc mendaciū p̄tinet ad octauū genus qz hētur respect
 ad salutē anie ⁊ sic cessat obiectio qz idē mendaciū. i. d̄ eodē
 crū in. vii. ⁊ viii. genere fm diuersos respect. uel dic qz viii.
 mendaciū locū hz tm̄ qn̄ timef ne imunditiā corpale sc̄q̄tur
 imūditia cordis p̄pter fragilitatē ⁊ p̄uiriū carnis fz iō. d̄ f.

Qum hūilitatis. h̄ incipit. iii. ps. in qua p̄bat per
 xi. auctes sc̄oqz qz in nullo casu sit mentiendū tm̄ q
 iocose mentit cū decipe nō intendit uel cā pietatis
 minus peccat. iō. de mētiris. i. p̄ sc̄iam loq̄ris. unde si sine
 cā dixit mētiris nō dicit credis qz tūc nō p̄hiberet. ar. xl. di.
 ante omia. ii. q. vii. q̄qz. in genere tm̄ qlibet pōt se dicere pec-
 catorē ut h̄ dicit iō. nō eras peccator h̄ nō videt posse eē vep̄
 p̄ id quod le. ⁊ no. de pe. di. ii. si eni. in p̄n. v. nos aut. nō ē
 infans vnus dici ⁊c. ut ibi. de pe. di. iii. adhuc instant. v. sc̄i-
 mus aut ⁊c. ⁊ s̄lr iustus nō dz se dicere iniustū. xi. q. iii. ve q
 dicitis. p̄terea nemo n̄m sine rēp̄ensione ac peccato uiuit.
 xlv. di. l3 plerūqz. dic qz licitū est fm la. cui libet se dicere pec-
 catorē dum tm̄ nō credat p̄rium sed necessariū est qz nō men-
 tiatur. i. oīra mentē sibi nō attribuat aliqd falsū. nam ⁊ cyr-
 anus dicit se minimū ⁊ extremū. xii. q. iii. quāp̄repostez. qz
 libet eni dicit uel dicere potest talia p̄sideratōe sue fragilitatē
 ⁊ ita fm b̄ expressa nocēt. ad h. s. i. q. iii. iam itaqz. unde dic
 qz nō h̄ p̄hibetur qn̄ aliquis possit dicere se peccatorē ⁊ hoc
 credere. xl. di. an̄ oia. efficietis no. qz h̄ rēp̄endit hūilitatē
 uel hūilitatio p̄ quā quis mentit. ⁊ ista est hūilitatio fatue
 simplicitatis est iterū hūilitatio dolositatis que s̄lr mala ē.
 tertia est hūilitatio afflictionis de qua dz in ps. hūiliatus
 sum usqz quaqz dñe uiuifica me fm uerbū tuū. est iterum hu-
 miliatio informis q̄ ex solo timore fit nō ex amore quam. f.
 achab habuit de quo dicit dñs in li. reg. qz hūiliatus est
 achab. d̄ pe. di. iii. achab. **E**st hūilitatio humilitas siue hu-
 militas informata charitate q̄ uirtus est de qua dz. ecc. iii. q̄
 to maior es humilia te in oibus. iob. xxii. c. qui hūiliatus
 fuerit erit in gloria de q̄ dicit gl. sup dicto. v. hūiliatus suz
 usqz quaqz. ⁊c. beatus q̄ gloria hūilitate magis q̄ p̄tate. po-
 testas eni decipit hūilitas nō destituit. p̄gnoscas uel credas
 lau. ueritas. ad huius declarationē sc̄ias qz triplex ē ueritas
Prima defectus siue pura p̄uatio ut ueritas qua uep̄ ē ho-
 minē nō esse asinū ⁊ h̄mōi. ⁊ talis ueritas simplr̄ nihil ē licz
 ea aliqd sit uep̄ qz nihil r̄ndit ei in re. **E**t est ueritas rei diffi-
 niendi siue rei diffinientis ut illa qua est uep̄ mala fieri. ma-
 litia eni nō est purus defectus uel pura negatio sed est sic p̄-
 uatio ⁊ corruptio q̄ p̄tim est p̄tim nō est tm̄ p̄prie loquēdo n̄
 est ut cecitas. p̄ tales eni uoces significat defectus p̄ncipalit
 f. in re que est cū actōne p̄trarii. sicut ergo pōt dici qz malitia
 nihil est. l3 p̄ h̄ nomē malitia aliqd qd est aliquo mō signifi-
 catur ita ueritas qua mala fieri est vep̄ simplr̄ nō est nec est a

deo. Tertio modo dicitur ueritas reip naturalium qua ueritate uerum est hominem esse animal et hominem. unde illud quod est uerum tali ueritate et non solum tali proprie ueritate. alia dicuntur uera secundum modum quendam loquendi et de tali ueritate dicit augustinus et ambrosius quod omne uerum a deo uel a spiritu sancto secundum dominum h. car. et adde quod dicitur. s. c. hoies. **C** in. i. gl. ibi. persone ecclesie. adde. sic etiam no. d. con. di. iiii. p. aqua. iuxta p. n. **C** in. e. gl. in fi. adde. de pe. di. ii. si cut trib. s. vi. di. testm in palca. sed pensandum.

Pcauti.
On ita. arrogancia. ad huius uerbi declaracionem uide quod dicitur de pe. di. ii. s. ea iuxta fi. v. spēs et enim. **I**bi. quo animo. s. decipiendi uel non ledendi uel consulendi. bug.

Artificiose. i. arte uerborum palliato uel ornato h. **C** in. i. glo. ibi. pontē. adde. ut. ff. de pac. veterib. **C** in. gl. ut ledat. in fi. adde. uel sic soluat ut dicitur h. mētū fuerit abraham et paulus tñ non peccauerūt qz in alicuius significacione h. dicebat qz foris mendacia apparebant. et h. sola mendacia culpa carent ut ait augustinus in libro quoniam non ui et ueteris testamenti secundum lau. qui ita no. in pre. c. paratus.

Quis. pfectus. pfectus dicitur ille qui pro fratribus patitur et subire mortem. de pe. di. ii. si quis tantam. uel et qui pfecti onis iter aggreditur. ut dicitur. xiiii. q. i. in p. n. **S**ed dicitur h. qz h. pfectus accipit pscie securitate secundum la. de h. j. in gl. videt ergo x. **D**icitur h. qz h. de eo pfecto intelligitur qui ex toto postposuit et obiecit ex voto corporalem curam suam et alterius. et etiam uouit qz in nullo casu mentiret. uel mortaliter peccat quo cumque modo mentiat. et h. p. j. e. c. ibi neque occidit x. h. certe h. h. idē esset et de impfecto si uoueret et h. uult diuersificare. dicit secundum lau. qz pfectus uenialiter peccat h. sicut impfectus et qui dicit neque occidat dicit occasionaliter. nam pro ueniale citius ueniret ad mortem. xxv. di. s. crimis. lxxvi. di. pace secundum lau. uita conseruanda. morte. i. defectu et dissolutione. cuius. s. uita. uel s. ge nitiuū ibi. i. uita alicuius hoies. morte cuius. s. hoies. i. si inter ficit pfecto nolente mentiri. p. eius obseruacione. aia sua. i. pfecti tacentis. uel alterius. i. occisi. non occidat qz pro corporis morte non occidit uel mortem aia h. qdam libri hnt occidit sine no. et secundum h. exponit qz pfectus uir non debet mentiri. p. suanda uita hoies. p. cuius hoies morte uitaanda. i. si pro uitatione mortis illius occidit aia illius mentientis uel alterius. i. illoz qz peccat eius exemplo. qdaz tñ exponit occidit. i. ledit p ueniale peccatum rodo. sed qm. v. uerz occultare. ar. s. xi. q. iii. quisquis. ibi solue. duo uero. ii. ps. iocamur. s. j. e. qd ait in fi. ibi dicam. nam ea que ioco sunt non sunt obligatoria. ex de sen. ex. c. i. ff. de ac. et obli. l. iiii. illud. v. secundum. v. illud. iii. ps. repeterē. dicit clarius qz id istud non uocat mendacium qz non uidet illum cui fecit. pmissum imo alii qz uidet mutatum et metis insaniam occupatum. p. terea gemina h. uoluntate. reddedi enim uoluntate h. qz uidet illi cui pmissum fecit. s. qz uidebit illi ad se reuerti non reddendi qdem dum fuerit insaniam huius. mani festu est. v. **C** in. i. gl. ibi. factus h. o. adde no. qz multiplex est pfectio. s. pfectio sufficientie ordinis pstationis religionis. et alie qdam sicut distinguunt theologo secundum Ro. **C** in. e. gl. ibi qz illud. s. mendacium iocositatis. **C** in. e. gl. ibi. sed istud. ad de. s. mendacium benignitatis sit ex animo et sit serio et ita habet spem mali secundum lau. a qua demus abstinere. ex de vi. et ho. de. cum ab omni. in p. n. **C** in. e. gl. ibi. tacere pot. adde. de hoc etiam no. xiii. di. in sum. ubi dicit qz dicit tacere. **C** in. e. gl. ibi. fecit. adde. alia exempla plura habes. j. e. s. abrahā. usqz ad finē quoniam secundum ray. **C** in. e. gl. ibi. in mandatis. adde. uel dicit simpliciter qz debet asserere et negare cum non esse ibi. si tñ pscia sua dicitat sibi qz ita debet dicere tunc enim non dicit ptra psciam im mo sequitur eam et nullo modo peccauit nec istis in aliquo ptra dicit quia h. non mentit. i. non ibit ptra mentē et optime h. innu it augustinus. s. e. p. m. v. nec se quisqz. secundum ray. q. de h. satis no. i. sum ma de mendacio. s. solet queri x. Sed circa h. no. qz duplex

est pscia. s. pscia ueri et pscia dicendi quia non facit sic dicens do ex quo dicitur ei pscia qz sic dicitur dicere. pscia etiam dicitur dupliciter dicitur. uno modo pscia eius quod dicitur de necessitate. alio modo pscia eius quod dicitur de honestate. sic et pscia non dicitur dupliciter accipitur uno modo pscia eius quod non debet dici. alio modo pscia eius quod debet dici de necessitate. et in utroque uerbum dicitur potest intelligi uel de necessitate uel de honestate. **C** in. gl. ergo semper ibi. miferit. adde. dicas qz is qz pmittit aliquid potest excusari si sunt mutatae conditiones personarum et reip siue negotiorum. nam secundum senecam in libro de beneficiis ad h. qz h. teneatur facere quod pmissit requiritur qz omnia impmutata permancat. **C** in. e. gl. ibi. uel cogitatu. adde. quod ergo si quis iurat multa capla et remanet aliqua ad iurandum nuquid sufficit dicere extendo iuramentum ad alia. **U**idetur qz sic qz mandatum excedere potest ex pacto sua natura. ff. de pscript. uerbis. l. naturalis. s. sed si facio. et ex de iur. iuran. clericus. secundum uin. q. ita no. ex de iur. reur. ueritatis. **S**ed. d. g. of. no. in pre. decre. dicitur non qz quis uis ille qz iurauit uelut extendere iuramentum ad futura non sufficit sola uoluntas. ex de eo qui mit. in pos. c. i. facto enim opus est ut iuret. et ideo non sufficit dicere uolo p iuramentum teneri erit enim simpliciter pmissio non iuratoria secundum g. of. et h. clarius corroborat pbi. in pre. decre. dicitur. dicitur qz iuramentum non potest extendi ad alia nisi de quibus in ipso iuramento fuit expressus ut ibi et. e. ti. ueniens. et. c. qntauallis. qm iuramenta semper sunt restringenda et hoc. ppter metum pcuri. ar. ex de uer. sig. cu clerici. ubi ppter metum pcuri h. non me ecclesia cathedralis ecclesiarum tam comprehendit cum alibi noie ecclesie comprehendat quolibet ecclesia. puincia uel dioc. ex de auc. et usupal. cu sup. alii uolunt saluare dicitur uin. ut intelligatur de his que extabant tempore iuramenti als secus. **S**ed ego a dicto alioz non recedo.

Faciat p. tpali. s. e. c. p. xi. et. j. e. c. p. x. nisi peccado et uenialiter h. p. p. x. i. debet p. p. x. i. recte. i. sine peccato h. **C** in. i. glo. ibi. qz iuste. adde. i. sine peccato. nam et uenialiter non debet quis peccare ut alius quod cumque piculum anime uel corporis deuit. ut. s. c. p. x. in fi. ad h. j. e. c. p. x. et ad hoc. j. e. c. qritur ibi ronabili p. s. i. l. i. **S**ed ptra id quod h. dicitur est ar. iii. q. vi. h. quippe. v. na cum x. ibi dicitur. **C** in. e. gl. in fi. adde. p. uenit dicit qz q. uo. modis dicitur aliquid posse fieri. s. facultate nature iuris pmissione uita merito officii debito. de hoc no. inno. ex de co. c. p. ben. accedens.

One. s. e. p. m. i. fuge consiliu est uel dicit qz pceptum et pphendunt tñ mortalia mendacia lau. et h. nec quilibet fallacia large loquitur. unde dicit etiam uenialiter et in hoc casu loquitur. c. se. qd palea est secundum hu.

Quis. mentitur etiam uenialiter ut dicitur. s. c. p. x. ad hoc. s. e. faciat.

Quod ait. fratribus suis. gen. xlv. nesciebatis h. be tur qz interrogando fit pcessio. ad idē. xxxii. q. vii. quid in oibus. ex de homie. cu iuramento. ff. de uer. obli. l. i. s. i. quis ita. **E**t ex h. uidet qz quis excipiendo con fiteatur. **S**ed ptra. ex de excep. cu uenerabilis. ubi de hoc. C. de excep. siquidē. et ibi uideas. p. hoies. i. p dispensatores suū qz infecutus fuit eos et reduxit eos h. queri solet. sic ordi na queri solet quid sibi uelit. s. qd ait ioseph. fratribus suis. i. nesciebatis x. q. d. solet queri an fuerit mendacium mortale cu dixit se esse talem augurē cu non esset h. aut qz. v. solutionē ponit sub interrogacione si. j. xxxv. q. vii. quid est. h. mendacia. s. mortalia. et sic colligit ptra. e. c. ne quis. ubi dicit qz mendacium quod fit ioco est peccatum. s. ueniale. **S**ed mendacium h. dicitur tñ mortale. s. qd fit uoluntate decipiendi et lededi. p. x. m. h. et idē dicitur car. i. of. et lau. **A**lii exponunt. put gra. in. s. se. **S**ed in ueteri qz dixerat nullo genere mendacium esse mentedū. et tñ ioseph de suo mendacio excusat iō s. dicit h. i. ueteri

Sed. la. et h. et dicit pmittebant. i. a lege corporali si p. uidebant h. essent mala secundum h. vñ gre. als aug. secundum b. **I**qs p. uetus imitando homies ueteris testamenti

mentientes iof. 7 hu. necesse est. f. ex vi comitantie et rationis nam que rō assignat in vno 7 in aliis fm hu. alienaz. exo. c. iiii. 7. xii. retributionē. matth. xxi. concessa. io. xii. significatio nis. i. postpositis legalib' 7 ceremonialib' chruſtū 7 iustitiam noui testamenti significantibus. b. b. 7 hu. declaraf. i. patefa cta est. de conse. di. i. c. i. v. si enim. ¶ In. i. gl. in fi. adde. cum enim ex vna radice vitium nascit' sequens est ut una lege tol latur. C. de nup. si libertam in fi. s. i. q. i. sicut chruſtus. Sed pone q' induco vnu sile tu dices illud dissimile cui incūbit pbatō. dic fm gof. 7 vin. q' tibi neganti. q' negas ius. ff. d' pba. ab ea pte. uel q' negando sile aliqd asserere 7 ipicare videris dissimile. unde tibi icūbit pbatō. ex de pba. c. iiii. ex de renū. sup h' insti. de inuti. stipu. s. item verboz. ff. de con traben. 7 comit. stip. optimā. 7 h' ipi no. ex de consti. transla to. ¶ In gl. tūc licuit. adde. hoc dictū sane intellige nam tūc bñ peccabant si hoc faciebant pter auctoritatē iudicis 7 fm h' intellige h' dictū glo. nam eius auctoritate poterant h' iure facere sed si faciebāt nō ideo puniebant a iudice siue lege ut h' dicit fm hu. ¶ In gl. cū d' in fi. adde. 7 dic insequat. f. nūc uel insequatur quo ad quosdam q' malū zelū hēbant. nā in re tributōne oēs peccabāt. S' ipune. ar. xxxiii. q. iiii. sex sūt la.

Qlibet et homicidii. xxxiii. q. ii. admonere. h. f. culpa obstetricū. abstergit. i. potuit abstergi. pietas pietas pprie cultus dei intelligi solet h' tñ circa pa rentes 7 adiunctos sanguine exhibet fm pap. uel dic clarius pietas est virtus p qua patrie beniuol' 7 coniunctis sanguine officium 7 diligens attribuitur cultus uel qua sanguine cō iunctis beniuoli efficiuntur fm h. comitatur. i. adiuncta ē. h. obstetricū. obstetrices dicunt que infantes leuāt ab obstan do. i. seruando. obstetric' p obstetric'. fm pap. scriptū est exo. i. c. ¶ In gl. vides ergo. ubi fuerunt. adde. dic clar' q' istud mendaciū obstetricū pōt dupliciter p'siderari. vno mō q'ntuz ad effectū beniuolentie in iudeos 7 q'ntuz ad reuerentiā di uini timoris ex qbus commendat in eo indoles virtutis. et sic debet eis remuneratio eterna. vnde iero. exponit q' deus edificauit eos domos spūales. alio mō potest cōsiderari q' tum ad exteriorē actū mendaciū. quo qdem nō potuerūt me reri eternā retributionē siue remunerationē. sed spale cuius merito nō repugnabat deformitas mendaciū illius sicut re pugnat meritō remunerationis eterne. 7 sic intelligēda sūt h' uerba greg. q' dicit q' benignitatis eoz merces xē. ut in tex tu continet. vnde non intellexit q' p illud mendaciū merent' amittere remunerationem eternam quā iam ex precedenti ef fectu meruerant. fm tho. 7 cum his satis p'cordat pe. abraaz quoqz. q. d. nō solum iudex fuit excusatus in veteri testamē to a mendacio. ut. s. e. q' ait. sed etiā abraam fm b. ait. gen. x xii. c. cū asinus d'z. q. alta sciens asinus ab asidendo dictus. q' p'usqz esset usus equoz his boies utebant fm pap. puer a puritate dictus q' purus est 7 nōdum lanuginē h'z bi sūt ephēbi. Et no. q' puer d'z trib' modis. f. p natiuitate. vñ can tat ecclia d' chruſto. puer natus est nobis. p etate h' 7. xxx. q. ii. ubi. p obsequio 7 fidei puritate. iuxta illud quod ait dñs iere. puer me' es tu cū iere. longe pueritiā excessisset fm pap. 7 h' etiā pbat lra. p. pcedens. itē simplicitatē. vnde in euan gelio nisi efficiamī sicut puer iste xē. ad h. xvi. q. i. si cupis. itē innocentia. vñ ps. laudate pueri dñm. idem. iiii. q. iiii. s. sed obicitur. item p officio sic sumit. xii. q. ii. ubi alii. Itē p cō tumacia sic sumitur. ii. q. vii. paulus. Item p sterilitate. vno

D in euangelio. pueri habetis pulmentariū fm io. ¶ Prophetauit. f. abraam. gen. xxi. 7 dixit 7 p'dixit. mox pphetantis sicut fecit saul. i. q. i. c. pphetauit 7 caphas h. s. i. q. i. dictū. redire sup gen. in qdam glo. d'z q' credebatur filiū resuscitandū 7 redire cum eo qd pōt esse et tñ ignorabat utrū illud esset futurū sicut ego credo antixfm fore 7 tñ ignoro an h' vez sūt futuz uel dic dispnebat solus redire nisi dñs aliter faceret q' uidebatur uelle h. p os eius

istud ab omni mendacio excusat. cum enim ex se locutus n̄ fuisse mentitus dici non potest. s. e. boies in fi. loquebatur p spiritū sanctū ex suo animo nō debuit loqui captiose nec. s. e. artificiose. ¶ Quandoqz h' incipit. v. pars in qua d'z q' pūt qñqz dissimulare boni viri non peccant quedam etiā di cunt pphetando. io. de san. le. gen. xxi. iussus aliqñ de' pre cipit factū 7 voluntatem ut ibi. diliges dñm deum tuum xē. qñqz voluntatē 7 nō factū ut h. qñqz factum 7 nō voluntatē xiii. q. v. dixit. qñqz neqz voluntatē neqz factum puta qñ ali qd iusticiā p'cipit ut ibi si oculus tuus scādalizat te xē. deus enim p'cepit ut instruat ut in ceco quē sanauit qñqz ut tenet ut h' qñqz ut impleatur ut ibi diliges dñm deū tuū xē.

D On enim. nō inuitas. v. inqt. gen. xxi. c. nō aufero nam in his nō reuocat beneficia sed accumulat. d' pe. di. i. q'ntuzlibet in fi. 7 etiam inconstantia repro batur. de pe. di. iiii. irrisor. nam gratis datum reuocari n̄ de bet. xii. q. i. sacroz. xvii. q. iiii. sūt qui.

A Tem. i. piam. ut no. xxiii. q. i. officii. ubi uideas de triplici genere simulationis sed cum opib' men tiri dicimur. ut. i. e. di. v. caute. l'z quō opibus silare 7 n̄ uer bis. R. opa nō sunt instituta ad significandū pceptū animi 7 ideo si ope suo animū alicuius nō intellexeris h' ē potius ex industria sua qz ex significatione operi deputata 7 iō nō peccat qui opere dissimulat h. f. ex iusta causa. Sed de uoci bus secus est sunt enim ad significandū institute 7 qui signi ficationem mutat peccat. s. e. is autem. b. yf. Et no. h' q' excu sator qz de dolo adhibito ppter utilitatē inde sequentem. 7 ex hoc qdam excusabant alex. iiii. de dolo adhibito circa quēdam ep̄m symoniacū ei soli cōsistentē quē p'dictus alex. p'mittendo ei q' cum eo dispensaret ad hoc induxit ut corā cardinalibus confiteret quo facto eum deposuit sic forte ex cusator catholicus si pmitteret patarenis q' eoz secta seque retur ut ea cognita 7 considerata possit illā postea p'fundere iudicando uel improbando uel aliquo mō fm h. ihesu. iiii. reg. x. nō potuisset ita facile h. dicens. dan. xiiii. c. dauid. v. repete exemplū qd p'cedit. mutauit. i. reg. xxi. 7. xxvii. c. nec miz. v. simulare nam stulticiā simulare loco prudentia sūma est ar. in eo quod le. 7 no. d' pe. di. ii. c. accesserunt. nam est et dolus bonus. ff. de dolo. l. i. s. i. 7 habes simile. xi. q. iiii. an tecessor. nec carnē videtur s. de cose. di. iiii. filius dei. in pñ. assumpti. i. pe. ii. c. condemnans. i. destruens hu. peccatum i. auctorem peccati. i. diabolu. in se. i. p se. i. p fidem eius hu. ¶ In glo. ut falleret ubi auctoritas. adde. als augustinus.

Ecce 7 que damna. s. c. p'mū. Sed querit. ii. pars. dicit s. e. c. ne quis la. mentiret. gen. xx. sed abraam. iiii. ps. nō mē dacium sub. q'ntuz ad intelligentiā suā 7 si q'ntuz ad vborū supficiē 7 reuera soroz sua erat fm lram. i. filia fratris sui 7 sic ipse uocat alibi loth fratres suum cum ait non sūt iurgū iter pastores tuos 7 meos fratres enim sumus. non enim loth erat frater sed filius fratris io. 7 hu. si. de con. di. i. iacobus.

Q uerit. mentiri. gen. xx. c. apud pharaonē. s. xxx' ii. q. iiii. nemo. ubi d'z de abymelech ubi sol. nā am bo in ipm abraam deliquerūt. de pe. di. i. s. ex his als est. s. deniqz. v. reges quoqz la. sed ueritate. v. soroz eniz sed nōne obscure loquebatur abraam 7 ita dolo caruisse nō uidef. ar. ff. de p'raben. emp. ea que. in fi. 7 arte uerboz ute batur qd est cauendū in loquela simplici sicut in iuramento ar. f. e. q. v. quicūqz. c. iuramenti. Dicit ergo q' sola auctori tas ipm a mēdacio excusat. huius enī rō quā h' reddūt aug. alium nō excusaret b. yf. in h. v. potuit. i. debuit. nō potuit. f. tueri se. ¶ In. i. gl. ubi. hoc p'ppe. adde. in pñ. ubi de h. ¶ In gl. h' patet ubi. est remota. adde. ubi tñ dicebat q' in lege vete ri sūt inhibiti tantū ne soroz suaz turpitudinē reuelarent s'z huic. c. querit v' p'ra. xxxv. q. viii. h' salubriter. sed ubi soroz strictius sumitur qz h'ic. p'erea abraam puenit legē fm la. ad h' facit qd le. 7 no. ex de diuoz. gaudem'. 7. xxx. q. iiii. pitatū

ibi videas. **C**in. e. gl. ibi. **C**ludere. adde. hoc no. s. e. ne qd.
Item opponit. s. ad id qd dicitur. non est mendacium et omne
mendacium esse peccatum et in isto. s. pbat argumens et expleis
ipm epm no fuisse pium ex qua determinatōe qōnis pēdet
solutio tertie iof. mentiendo. gen. xxvii. c. sed iacob. ii. ps. di
cendo. gen. xxvii. ius p̄mogeniture. d. boele. et no. vii. q. i. q̄
piculosum. et ibi et dixi. et ista solutio magistri est p̄grua et s̄z
hanc solutionē iste est sensus. ego sū esau p̄mogenitus. i. ego
sum ille cui debetur ius p̄mogeniture nō natura sed gr̄a. nā
debeat esau. sed gr̄a qua erat h̄ depositū ab eterno debebat
iacob fm h. et fm hanc solutionē n̄ h̄nt locū ille auētes que
excusant iacob qz fm hoc ipse vep dicit. illo vendēte. gen. xx
v. sic et v. dicit ioh. i. erat. v. fieri meruit uel dic aliter. s. qz iacob
mentitus fuit nō peccauit qz credebatur sic esse dicendū ex in
spiratione et instinctu spūssancti ex cōsilio et impio mris cui
tenebat obedire utpote diuinū cōsiliū scienti. vñ aug. iacob
qz matre fecit auctore ut falleret p̄rem si diligēter attendatur
vñ non esse mendaciū. sed misterium diuinū intendebat enī
obedire matri que p̄ spūssanctū nouerat misteriu. et iō p̄pter
familiare consiliū spūssancti qd mater accepit excusatur ia
cob a mendacio. pe. de falsi. vñ dicebat la. qz mētūus fuit ia
cob. sed excusatur auēte spūssancti. ut dicit aug. in tertio li.
fniarum. **D**icit tho. de exemplis scōz ut de abraam et iacob
et de ceteris q videntur mentiri fuisse dicendū et intelligendum
est eos illa verba figuratē et p̄betice dixisse. ut dicit aug. in
libro p̄tra mēdacū. de iudith enī dicit pōt qz uerba eius ali
quā ueritatē h̄nt fm mysticū intellectū. **U**el pōt dici qz lau
datur iudith nō quia mentita est holoferni. sed p̄pter affec
tum quē habuit ad salutē populi p̄ quo piculis se exposuit
fm tho. sic et iudei. v. dyaboli no. h̄ qz aliqs dicit similitudina
rie filius alterius. ut. j. de pe. di. i. s. h̄ idem in fi. filr p̄ mults
modis ut h̄. item naturali generatōe. et h̄ duplr qz p̄fecta uel
imp̄fecta. p̄fecta sicut deus dicit pater vnigenitū filiū sui qui dicit
volo pater qz vnū sit in nobis sicut et nos vnū sumus et ista
est unitas in natura que est inter deū p̄rem et filiū. ex d̄ sum.
trini. damnamus. imp̄fecta sicut hō dicit pater hoīs carne. sic
s. iudei erant filiū abrahe. ut h. et. xx. q. iiii. p̄sens. et de hac ge
neratione h̄etur. lvi. di. p̄ totū. idem dicit pater creatōe sic deus
est pater oīm. qz creator oīm. ex de sum. tri. c. i. et fm h̄ libet
bonus et malus fidelis et infidelis pōt dicere pater noster q
es in celis. mat. vi. de pe. di. iiii. de quotidianis. et. xi. q. iiii. cū
aliqs. in fi. **I**tem dicit pater speciali cultu et b̄nficio. et sic filr dē
dicit pater oīm tā bonoz q̄ maloz q dicit in ysaai. c. i. filios
erutruū et exaltaui ipi aut spreuerunt me. et abraā dicit ad dī
uitem. filiū recepisti bona in uita tua. **I**tem dicit pater recreatōe
uel regeneratione sicut deus est pater fidelū et ecclia m̄r coz
que eos in baptismo regenerauit. xii. q. ii. q̄ abstulerit. **I**tem
adoptione. xxx. q. iiii. p̄ adoptionē. et ap̄lus dicit ad ro. viii.
c. accepistis spm̄ adoptionis filioz dei in quo clamam̄ ab
ba pater. j. xxiii. q. iiii. s. ex his. in fi. et. q. vii. s. ex his. **I**tem
dicit pater susceptōe. ut. xxx. q. iiii. c. i. et. c. nō oportet. **I**tem dicit
pater p̄nia et baptisate. ut. xxx. q. i. oēs quos. et duob. c.
ibi se. **I**tem dicit pater p̄destinatione. sicut deus est pater oīm
saluandoz et isti vere q̄ appellan̄t sunt. s. filii. **A**lii uero sunt
filii sed tm̄ appellatōne. de pe. di. iiii. c. si ex bono in fi. **I**tem
dicit pater doctrina uel officio. fm h̄ dicit ap̄lus. i. ad cor. iiii.
in christo ihu p̄ euangelū ego uos genui et alibi filioli mei
quos itez p̄turio. **I**te dicit pater auēte et benignitate et sic dñi
dicunt patres. vnde et serui naama dixerūt ei pater et si rem
grandē dixisset tibi. p̄p̄ba deberes facere. iiii. reg. v. **I**tes dicit
pater etate. vñ ap̄lus ad thimo. v. seniorē ne increpaueris s̄z
obscro ut p̄rem. ut. ii. q. vii. paulus dicit. **I**te dicit qz pater al
terius putatiuus sicut iosep pater dñi. xxvii. q. ii. p̄ux. et lu.
iii. in fi. dicit. **I**esus erat p̄ficiēs quasi annoz. xxx. ut putabat
filius iosep. et beata vgo dixit ei fili ego et p̄r n̄ do. que. re.
lu. ii. in fi. et adde qd dixi. xx. q. iiii. p̄sens. in p̄n. in v̄bo p̄e et

in verbo filius. filii. ioh. viii. c. cōtra. v. ab ap̄lo. i. ad cor. iiii.
hinc idē. v. rōnis. ad ro. ii. c. facta est. i. nō plus ualet q̄ p̄pu
tium. s. idem est ac si nō esset circūclus. bu. et lau. q̄no. v. i. sic
p̄putium. i. gentilis qlibet h. iusticias. i. mandata b. custodi
at ex fide et charitate bu. reputabit. i. in. p̄fertur. v. subripuit.
gen. xxvii. **E**p̄us. iiii. ps refert se ad p̄ncipalem qōnez. q. d.
iacob nō dixit falsū nec peccauit. uero p̄ sed. sed ep̄us et. h.
p̄batur. v. saul. i. re. xiii. c. compatos forte. xxvi. q. ii. s. i. vo
luit qz in nullius p̄sona p̄termittendū est qd in statutis ge
ralibus et. lxi. di. c. miramur. reuocauit sic. xxvi. q. ii. in p̄n.
ecce. v. **C**in. e. gl. quia vox ibi. l. ul. adde ad idem. C. de tabu
lariis generali. li. x. ff. qz cū sal. tu. l. si id. ex de de. ex. mi. c. p.
et ar. xxvi. q. ii. c. ul. hodie tm̄ statutū est qz si papa refuat sibi
aliquid inbibet et decernit l̄z decretū non afficiat ea q̄ ipm p̄ce
dunt afficiat tm̄ ea que postmodū sunt et ab ignozantibus. ut
ex li. vi. de dec. si eo tpe. **C**in. e. gl. in fi. adde. dicunt qdam
qz saul iuste uolebat eum interficere l̄z rem p̄pere gessisset.
ff. de re. mil. l. iiii. s. in libello. nam tm̄ excusabat filiū qz nō au
diuerat patris iuramentū qz edictū fuerat publice p̄positū
ut ar. in hoc. c. h̄ alle. qz dicitis. alii dicunt qz non bene facie
bat saul. quia edictum nō puenit ad filiū. vñ non ligabat
eum. ff. de decre. ab or. fa. l. ul. ut dicit. s. e. glo. fm lau. istā uli
mā sniam sequebat h. dicit enī qz nō debuit eum interficere.
et peccasset si interfecisset eū cū lex ad eū nō puenisset ut dicit
textus isto nō audito regis et. et p̄terea quia coactus necessi
tate famis sic fecerit. ar. de con. di. v. discipulos. nisi forte qz
dicat qz illa necessitas nō fuit multū uigens et qz illa ignozā
tia fuit supina cum publice ibi lex data fuerit fm h. sed certe
qz necessitate obicit. s. qz non fuit multū uigens est p̄tra tex
tum dicere ibi quos fere famos clauserat apti sunt et. ad hāc
materiā bene facit ex de postu. p̄rela. c. i. et melius. ex qz ma.
ac. pos. c. cum in tua. **C**in. e. gl. et h̄ ei in fi. adde. ff. de re. co. q
sub tu. q̄uis. xvi. q. i. monachi. **C**in. glo. sic dicitur ibi. que
ris. adde. versus medium.

Questio. iiii. **Q**uam ergo. **S**upra monstra
tum est. viii. q. iiii.
nonne. constat. v.

Questio. iiii. **Q**uod autem. **H**ec q̄stio dī
uidit̄ i tres p̄
tes. in p̄ma pbat per. xx. c. qz i malis p̄
missis rescindendum est iuramentū. s. cū
seruari non possit sine detrimento saluē
eternē. ioh. de san. **C**in. i. gl. ibi. iuramen
tum. adde ad idem. ff. de iureiur. p̄iural
se. nisi in calu. ff. de lib. cau. l. ul.

Publicis. sacroz sacramētis publice gestis. i. fac
tis idem si occulte h. et h̄ sonat istud. c. si illitate iur
raui nō teneor obseruare. ad hoc. j. e. in malis. nō
bona. i. mala h. conditio. i. pactū h. allegata. i. p̄firmata h. uia
gulare. i. extingere h. aiām. i. vitā. nō tollerabilis electiue.
i. tollerabile et bonū h. p̄missionis. j. e. p̄ totū usqz ad. s. i. re
icere. i. nō adimplere h. custodiā. i. obseruantia. i. obfuaō
et implendo inutilia. p̄missa h. nā nō deierat qz ex cā iusta de
serit iusurandū. j. e. mulier. et le. et no. ex de iureiur. c. iiii. fm
lau. vñ dicit qz ubi p̄mo iuratu uel p̄missū est noxiū et illud i
quod p̄mū cōmutat̄ sit uale tūc l̄z p̄pria auēte mutare ut in
pre. c. mulier. et sic intellige fere oia. c. huius qōnis fm goss.
qz ita no. in pre. c. ex de iureiur. c. iiii. **C**in. i. gl. in fi. adde s̄b.

Et et p̄ officiu. i. actū p̄gruū. s. qz hō d̄z hōi h. sol
uere. i. implere sacm̄. dicit qdā qz tenet stricto iure
l̄z nō cū effectu. ar. j. e. c. p̄. et. c. se. sic ex turpi stipulatōe orit̄
actio inanis. ar. ff. de con. ob. tur. cau. l. pe. ff. de ver. obli. l.
titia. C. de con. ob. tur. cau. l. mercalē. **A**lii dicit et forte me
lius qz iuramentū de scelere. p̄petrādo p̄stū nullo iure tenet

nec diuino nec humano nec inuentu est ad inducendum homini obligationem. i. e. inter. sed ad faciendum fidem. s. e. q. i. c. ita. Secus de stipulatione que ex inuentione est de iure civili. filie herodias. math. xiiii. c. **U**n. i. gl. in fi. adde. tu dic. pprie loqur. nam pprie loquedo iter ista est dfa. qz iter patronu z liberu tu dicit. pprie obsequiu. iter dnm z seruū futiu siue famula tus iter hoicm z hoicm officiu. inter fratre z fratre dilecto. in ter psanguineos pietas. iter deū z hoicm religio. inter platu z subditu obediētia. inter maiorē z minorē reuerētia. p. fal. **U**n gl. in hoc ibi. potuit. adde. nō criz iuramentum ē vnicūculum iniquitatis. i. c. q. inter. ex de iurur. qsto. z circa hoc dic ut le. z no. ex de homici. cum iuramento.

Quod dauid. maior electiue tenetur. z. i. c. px. vi. deo. v. sanguinez. i. reg. xxv. z. i. e. si aliquid.

Iuravit. i. reg. xxv. c. temere. i. indiscrete. i. inconsulto calore iracundie z etiā sine cā iusta h. ecce. v. astrictus ergo videt qz tale iuramentū erat aliquatenus obligatoriu. ar. s. e. est etiā ubi dixi. ar. i. e. c. i. z. ii. fallū. i. qd nec fuerat nec est futuz erat h. elegit. xii. di. duo. peioris s. homicidiū h. p. seipm. i. in genere p. sideratum nō habito respectu ad homicidiū h. falsa iurare. i. iuramentū nō seruare. **U**n gl. ibi. peccata. adde. i. q. per te p. siderari pnt de genere peccatoz cū in tali casu transgressio iuramēti nullū est peccatū etiā veniale fm h. sed tūc peccauit dauid cū temere iuravit lau. **U**n. e. gl. in fi. adde. xii. di. nerui. in fi.

In malis. siue mortalibus siue venialib. Sed qd si qz ppter h qz iuravit qz supflue comederet lverbum ociosum diceret supflue comedit uel uerba ociosa dicit no. h. i. c. px. q. talis mortaliter peccat. nō qz comedit supflue uel loqur ociose qz in se veniale est. sed qz trāsgreditur illud pceptū de quo h. habet. Alii dicūt qz sic trāsgrediedo nō peccat nisi venialiter. qz si ista auctas intelligat generalit qz extendat ad mala venialia qstum ad illa nō est pceptum sed cōsiliū. **D**ic cū aliquid iuraf qz sit illicitū in natura sui quocunqz iuret nō est obseruandū ut h. z sic ēt no. lau. s. e. i. sūma ēt ubi de hoc. refānde. dic ut dixi. s. e. c. i. in fi. in tur pi. v. qz in. v. caute nouisti. i. malum h. impio. v.

Siquid. i. e. si aliquid. vergat. tūc vergat qn per sacramenti obseruationē ad dū peccatū peccato iurationis. vñ si iuravi qz cōmitterē aliquid veniale puto qz comedam plus debito venire debeo ptra iuramentū cū sit illicitū qd iuravi ergo nō est obseruandū. i. e. diffinito la. **Q**uidam dicūt qz illicitū iuramentū nunqz pōt frangi sine peccato saltem ueniali. vñ exponūt qd est. i. c. aliquid culpe. s. mortalis. et h. pbāt argumēto. i. e. c. px. z. s. e. iuravit. ubi talis trāsgressio iuramenti dicitur peccatū. **I**te compatiua posita in istis. c. v. deni h. innuere. sed dic cū h. qz talis transgressio dicitur peccatū qz solet esse peccatū. z qz est d. genere peccatoz z compatiua ponunt electiue z dic qz sequit aliquid culpe. s. uenialis. exitum. **C**redo sine puidicio qz iuramentū vergit in pōtē exitū vi. modis. **P**rimo cū iuraf aliquid qd est mortale in se. **S**ecundo cū iuraf aliquid qd est veniale in se. **T**ertio cū iuraf aliquid quod indifferēs qd ex circūstātia efficit ueniale ul mortale. **Q**uarto cū iuramentū excludit opus ex charitate faciendū ut qn iurat qz nil dabit ei ex charitate uel qz nō colet deū **Q**uinto qn excludit opus de genere bonoz ut cū qz iurat qz nunqz erit epus uel dicit uel monachus. de hoc mēbro dicā. i. c. innocens uel qz nō celebrabit usqz ad mensē ul silē **S**exto cū inducit opus indifferēs pia intētoe p deo aut pximo faciendū ut si quis iurat qz nō loquet martino ul qz nō intrabit domū eius uel silē. nam si iuraf aliquid homi indifferēs. credo qz ppter homi iuramentū nō dicitur dedinare a talibus si ea velit facere pia intētoe z ppter deū ad salutē anie sue. z ppter tollendū scandalū. pximi s. que sic iuravit fm rōdo. z adde qd dixi. s. e. c. ii. q. ii. c. ii. z qd dicā. i. c. q. in nocens. mutandū. i. nō implendū. ac magis. v. p. cerandum

i. ueniendo ptra iuramentū la. z h. crimē grauius idem est z si in leuius uel minus sed frequentius talia ptingere solent. **S**i vero fiat compatio ad ipm piurium. s. transgressionē iuramenti improprie dicit aliud grauius. s. electiue h. deniqz. v. iuravit. i. reg. xxv. p. dcū. i. fm illam formā verboz qz ponitur. s. e. q. i. in sum. abigail vxoris nabal. reuocauit qz tā ex traxit quo ad animi pparatōnes. la. aliquid no. culpe etiā uenialis ut dixi. s. de piurio. i. transgressionē iuramēti. **U**n. i. gl. in fi. adde. ibi sine interitu salutis eterne. sed beda uerius h loqur. nam innuit a cōtrario sensu qz seruandū est iuramē tū qd seruati nō vergit in peiorē exitū. sic. i. e. si aliquid z fm il lud bede intelligendū est qz in interitū salutis eterne idē sit qz peior exitus ne uideat esse obseruandū si qz iuravit se fa cere aliquid ueniale cuius ueniale fieri possit sine interitu salutis eterne. fm rōdo. z repete qd dixi. s. e. c. ii. z qd dicit in glo. se.

Non solū. ptagio. s. qz als solet esse ptagium. uel refert se ad vulgi opinionem lau. uel dic qz solet esse de genere peccatoz. h. minus periculi electiue ponitur h. de hoc dixi. s. c. px.

Ausquisqz simplicē. i. sine fraude. q. d. nō dolosū h. vas suū. i. os suū. uel. i. cor. xxxii. q. v. si paulus uel. i. corpus in aplo exponit vas. i. uxore. in sanctificatione nō cōmittendo aliquid peccatū mortale h. tollerabilius electie sacro. i. obseruantia sacramēti. s. scripsimus. s. e. c. ii. saltatrici. math. xiiii. z marci. vi. pphete. i. iobis baptiste. religione. i. obseruātia h. piurii. i. transgressio iuramenti. piurii tale. s. qz iurare deberet nā multo melius fecisset si s. id qd iurauerat uenisset. sacro. i. impletione iuramēti siue sacri. i. pmissi. i. cū iuramento facti uel sic. si tñ piurii tale. i. illicituz iuramēti cuius trāsgressio esset piurii siue iuramentū qd iuravit ebu inter uina zc. iof. disco. math. xiiii. de iepte ista uerba z illud inquit qd sequit sūt uerba gra. inserta als sūt ambro. fm h. z h. hētur iudic. xi. z dic differens. i. tractās. s. ambrosius. ne cessitas uoti qd uotū fecit iepte h. soluit. i. adimplet h. patrici dio. i. filie interfectione. scriptura math. xii. z ion. iii. mutat. i. videt nobis mutare h. **U**n gl. ar. qz ibi. si ergo. adde. ubi dicit iosephus qz obtulit holocaustū illegitimū. z idē dic tēro. s. iouianū vñ soluendo peccauit ut h. sed nō peccauit in uouendo. vñ legat qz irruit spūs sanctus sup iepte z uouit do mino. z alr legat iustus fuit in pmissio. sed ipius in soluendo uotū eni suū expost facto latius extendit qz debuit. vnde dic cas qz iepte tūc bene gesserit. aug. in pte. c. si nō licet nō diffiniendo asserit sed suspēso uerbo reliquit qd eni peccauerit occidendo filiā ipē aug. in li. iudic. sup eundē locū euidenter ostendit fm iof. **D**ic qz auctes qz innuit cū nō peccasse itelligende sūt de uoto ad uotū. s. deliberatōe quā habuit ut uerret dño. nam in illa merebat. que aut dicit cū peccasse intelligunt d uoto ex uoto. i. de eo qd exsoluit qd uouit fz la. **C**irca hoc pōt dici clarius i iepte fuit triplex uolūtas z duo actus. **P**rima fuit uolūtas uouendi. h. nō habuit actum. p prium. **S**ecūda fuit uolūtas uouendi h. s. qz qz pmsus zc. z uoueret h. fuit actus eius. **T**ertia fuit imolandi filiā et actus eius uolūtatē imolatio filie. pma uolūtas bona fuit z a spū sancto. scda z tertia mala z actus eoz malū. vñ z uouendo h. z soluendo h. peccauit iepte. laudat tñ non ppter uotū h. uel factū. sed ppter originē uoti. i. fidē. z ppter pma uolūtatē a qua ortū habuerūt alie due uolūtates. sicut **P**etrus laudatur de amputatione auricule malebi. io. xix. nō ppter ipsum factū. sed ppter cām siue zelū ex quo fecit h. ut ibi dicit gl. dic ergo qz pma uolūtas iepte fuit a spū sancto nō tñ uotū fuit a spūscō qz illa uolūtas nō fuit imediate radix illius uoti. p h. p3 solutio ad oia que pnt obici. quelibz eni auctas qz laudat iepte de uoto referenda est ad pma uolūtatē. z fidē eius alie qz vituperant cū referende sūt ad alias uolūtates et actus eaz fm d. hu. car. z adde quod dixi. xvi. q. i. q. bona.

Incōmutabilis stabilisq; manēs dat cūcta moie-
ri. mutasse. iere. xviii. ione. iii. et math. xii. de pe. di.
i. nouit. et c. si agamus. pmissa. i. cōminationes. d
pe. di. i. p̄dixerat h̄mōi cōminationes mutat deus. q; sunt
sub p̄ditione. de pe. di. i. si agamus. sed p̄siliū uel diffinitiuā
sniam nunq; mutat. vñ expone qd̄. j. dicit sniam. f. cōminati
tionis ut dicit gl. uel sniam hoīm. i. sic q; hoies credūt et opi
nant ergo referas istā mutabilitatē ad hoīm sniam. la. unde
alibi legūt. mutat deus sniam. sed nō mutat p̄siliū sniaz. i. id
qd̄ hoies opinant et credūt. cōsiliū id qd̄ est in secreto p̄scie
sue. alibi d̄. j. mutat deus p̄siliū. f. hoīm. i. qd̄ credūt i cor
de suo. sed nō sniaz. i. suā dispositionē b. sit impassibilis. xi.
q. iii. secundū. ordo que extat. i. in figurā et mystice dicuntur
nō enī ad l̄ram intelligunt vñ subdit. iurare. x. b. adoperta.
i. que dicebant mystice et in figura sacris mysteriis. iurare. v.
x. penitere tribus modis d̄. penitere. f. destruendo qd̄ fecer
rat. ut penitet me fecisse hoies. i. talia faciā p que uidebor pe
nitere. i. qualia solent facere penitentes q solent destruere fac
ta ex quo penitet eos fecisse. sic et ego destruā hoies quos fe
ci. Quis nō faciendo q; facturus credebāt ut de niniuitis.
Quis diminuendo de p̄misso ut de spacio. cxx. annoꝝ p
missū hoibus ante diluuiū ad p̄niam dimiuit. xx. annos.
de pe. di. i. p̄dixerat h. sic. v. p̄ iere. xviii. a malo suo. i. a pec
cato suo b. a malo pene b. de pe. di. i. si agam? lau. facere et.
i. in malo. i. peccato. p̄stisset. i. si nō egisset p̄niam hu.

Magne. locutus ē cū tullius dixisset de catone vo
lens cū laudare nunq; ullū v̄bū qd̄ reuocare uelz
emisit dicit aug. q̄ laus lz p̄clarissima uideat tñ cre
dibilior est de nimio fatuo q̄ de sapiente p̄fecto. ar. c̄. d̄ ap.
cū cessante. C̄ in gl. ibi. adimplere. adde. id qd̄. f. male. x. re
uocare in quā cessione opis. f. ut cesset et nō adimpleat illud
malū qd̄ dixerat se facturū ul v̄bo ul iuramēto hu. als euolat
emissū. x. xliii. di. §. ul. et h̄ cū iurat qd̄ illicitū ab initio uel et
cū exp̄ facto tēdit ad noxā. lxii. di. §. vez. xlv. di. lz nō lau.

Qui sacro. p̄iurio. i. p̄iurio et illicito iuramēto h. rea
tū que cōmisit cū sic iurauit nō in trāsgressione iur
ramenti talis. nā in ea. f. trāsgressione et fractōe iur
ramenti. f. q; iurat illicitū nullū est peccatū. s. e. si aliqd̄ fm b.
ad charitatē. i. ad p̄niam p qua b̄tur charitas uel ad vnita
tem ecclie. de conse. di. iiii. et unitas la. uel dic charitatē. i. pa
cem. px. fm b. multitudinē. i. pe. iiii. c. de con. di. iiii. ecclie
charitas. festinet dic q; ubi quis temere iurat q; sui natura il
licitū est et q; seruatiū uergit in interitū utriusq; salutis. i. anie
et corpis epus p̄t dispensare uel potius denuntiare non te
nere fm io. de fan. ut h. et. s. e. in malis. j. e. inter cetera et. §.
ul. c̄. de iureiur. puenit. i. c. sicut ex l̄ris imo etiā ip̄e iurans
p̄t aucte p̄p̄ia uenire lz tūc debeat penitere ut h. et in con
cor. s. dicitis. s. e. c. i. et. i. si uero possit seruari sine interitū sa
lutis eterne lz als temerariū sit et piculosū nō d̄z uolūtate uel
aucte p̄p̄ia uenire. c̄. de iureiur. si uero. et. c. cū qd̄. §. ul.
et. c. ueꝝ. imo papa solus absoluit a temerario iuramento. c̄.
de elec. venerabilē. §. ul. t. Quidā tñ tenēt q; epus dispensat
in temerario iuramēto si in peiorē exitū uergat. ut c̄. de iure
iur. q̄ntauallis. §. si uero. h. notant in spe. de legato. §. nunc
ad ostendū est. v. xxiiii. x. Sed uidet q; in iuramēto incau
to nō sit necessaria dispensatio cū canō dicat tale iuramentū
mutandū. ut. s. e. in malis. et. c. si aliqd̄. Et si p̄ior mortū re
misit obfuantia iuramēti nō est ad eundus p̄ior uiuus ut re
mittat. ff. de condi. insti. l. que sub condi. §. ul. et facit ad hoc
ff. de le. iiii. fidei cōmissa. §. si quis illicite. ad hoc dic f̄z d̄m
gof. q; si liquidū est iuramentū illicitū fore licitū est ab eo p
p̄rio iure recedi. Cū aut dubitat p̄siliendus est supior. ut c̄.
de elec. venerabilē. in qua decre. fm gof. et b. cō. potuit dubi
tari de iuramēto de quo ibi loquitur eo q; ibi p̄stitum fuit de
uolūtate impatoris de cuius impio agebat. Sicut est als q; p̄
pactū factū de uolūtate illius cuius ē hereditas ualet pactū.

C. de pac. l. ul. Sed certe aliud est in impio q; p̄cedit p elec
tionē. et aliud in hereditate que deserit p succes. Electionē au
tem nō debet p̄cedere iuramentū. viii. q. iiii. talia. c̄. de elec. p
inquisitionē fm gof. Uel dic fm eandē q; ille philippus d̄
quo loquitur illa decre. p̄. venerabilē non debuerat recedere
ab illicito iuramēto sic ut regnū occuparet als secus ut dictū
est. Alii aliter dicunt ut dixi. xv. q. vi. aucte. ibi uideas. Sz
si tñ temerariū esset iuramentū et nō p̄nitiosū exemplo. nec
piculosū tūc est obseruandū. j. c. innocens. in si. c̄. de iureiur
ran. debitoꝝ. c. si uero. nisi esset dolo aut metu extortus. qz
tunc talia iuramēta absoluunt. c̄. de iureiur. cū p̄tingat. c. ve
rum et. no. inno. c̄. qd̄ me. cau. ad aures. Et no. q; nō solū
in temerariis sed et in licitis iuramētis lz uenire sine aucto
ritate sui supioris si necessitas urgeat et nō possit haberi supi
or a quo petat absolutio. xi. q. iiii. aucte. Et idem est si for
te magna utilitas sp̄ialis h̄ exigat fm iū. qui ita no. i. p̄.
decre. uenerabilē. C̄ in. i. gl. ibi. mortaliter peccant. adde. di
cant. p. et b. q; sine licitū siue illicitū iurat dū tñ illicite mor
taliter peccat. sunt tñ qui dicunt q; cum quis iurat licitū illici
te uenialit̄ peccat cū illicitū mortaliter peccat f̄z la.

Dni. omnia mutat. i. mutare uidet. s. e. incōmuta
bilis. b̄tur de hac scriptura ione. iiii. math. xii.
Dn̄ ē malū secus si bonū licet incaute. s. e. si aliqd̄
la. p̄petuā. j. c. mlr la. p̄manendi in illicito aliquo.
b. tollerabilis electiue. j. c. mulier.

Cesse. inuauum nō p̄pter trāsgressionem. lz p̄
iuramēti p̄uersitatem. exo. xx. c. leui. xix. c. C̄ in
glo. distinguitur. adde. alii dicunt q; nō est distin
guendum. ut. s. e. c. qui sacramento lau.

Dn̄ piurabis als nō deierabis. C̄ Si aliquid h̄
etiam ponitur. s. e. si aliquid. ibi dixi.

Affinitio. i. affirmatio rei faciende la. soluenda. i. si
est adimplenda. pone casum per decre. c̄. de iure
iur. sicut ex litteris. fm lau. C̄ in. i. gl. in si. adde. et
uideas quod no. j. c. innocens. in gl. ar. est h̄ et.

Herone v̄ba gra. usq; ibi iohannes. abinde usq; ibi
significat sūt v̄ba notari scribētis acta p̄siliū. b. p̄.
melius electiue. q. d. h̄ est bonū et nō illud h. sc̄az
imaginū. de p̄se. di. iiii. platū la. excusant. qz nolūt frangere.
uel ne puniant lau. tarasius. v. bonitatē. i. cultū de imaginū
bus la. itē. v. obfauit. math. xiiii. negauit. ma. b. xxvi. c. lu.
xxii. peccatū nā nullū peccatū exceptit q; oia peccata donauit
de pe. di. i. nemo p̄t. et di. iiii. adhuc instant. et lz deus indul
geat peccatū tñ nō d̄mus redimere. de pe. di. i. medicina.
fm lau. sc̄a. v. item. v. scriptū est. exo. xx. leui. xix. mendax. i.
quo mendatio assentitur uel peccatum pollicetur lau. quasi
nullam h̄ est exp̄suum ueritatis. lau.

Quis. diffinat. i. intendat.

Rebus. p̄mo. v. male. i. illicitū. sc̄do. v. iurat tamē
illicitū h. b. f. qd̄ iurat facere. et h̄ est illicitū ex mō
iuradi b. tertio. v. iuramēto h̄ est illicitū ex p̄sona iur
antis h. C̄ in gl. j. annū in si. adde. post annū uero et diem
eis p̄dicere n̄ p̄t ut ibi fm la. f̄z h. dicit p̄dicēb? stat. xxii.
q. ii. mlr als est. §. cū ergo in si. ubi de hoc. C̄ Ecce h̄ incipit
ii. ps q̄onis in q; p̄bat q; si aliqd̄ uenit p̄. p̄p̄riū iuramētū ma
lū q; mutat ad bonū tūc nō peccat si aut ut p̄uertat ad peius
tūc peccat dupl̄ io. de f. q; tūc. v. ceter. v. malū trāseat ut pec
catū accumulet peccato ut in h̄ exēplo qd̄dam meretrix cuidā
iurauit q; ipsi soli adhereret deserit obfuarē qd̄ iurauerat n̄
p̄pter deū sed qz magis placet sibi aliū cui adheret deserit
illicitū iuramētū ut ad aliū trāseat p̄t̄m h̄ d̄nāda erat obf
uādo illicitū sac̄m. f̄z magis d̄nānda ē qz uenit p̄ illud qd̄
iurauerat ut. f. peccato p̄ori sc̄dm peccatū adheret iof. et hu.

Ad peccatū. fides appelles et d̄z obfuanāda h. vez
tñ. v. p̄tra ip̄am sit itellige quo ad sup̄ficiē uerborū
que adhibita sūt in iurādo. nā iuramentū factum

ad illicita mittenda non est obligatorium et ipso iure nullum est, sed dicitur quis venire potest vel transgredi illud de solo facto secundum bonum. tanquam. v. ille. s. socius ascit cui iuratum est. promissa per spoliu. potius quam querat. fidem fuisse seruandam ipsi humane societati dico societati in bona uita. s. in bono quasi ad bonum et iustitiam faciendum. hanc. i. fidem. ne preda iniqua. ex boie fieret. i. nulli noceret iniuste al. uel. fuisse seruandum. h. s. ut preda etc. h. uerum. v. non fuerit societas utrobique. i. i. eo quod iurauit partiri spolia et in eo quod totum sibi retinuit.

Quod alter. fide. i. pactu adultero cui promissum quod alteri se non supponeret. adultero. s. seruet fide. porro. v. viola trice sile est quod cauet lege quod nec puni quod iurauit se mansurum in scenica arte si prouenit. C. de nup. aut. quod eis la uel. p. etiam. **E**x his. si aut. v. culpe uentilis uel mortalis. h. p. uirio. i. transgressioe. h. pellicis. i. p. cubine la. nec. matri. v.

Iter cetera. quod uero. v. qua. s. p. cubina. p. habu erat. i. cognouerat. h. porro. v. uinculu iniquitatis. i. obliget aliquem ad aliquid iniquum. iniusta. i. p. vim extorta. i. illicitu et iniustu iuramentu. h. sit sub aliquibus iuranti bus h. s. ra uide. optime facere. p. snia bar. q. dixit cu non teneri adimplere sacm q. coactus iurauit sua reddidit et dicebat non esse decretale. ex. de iur. iuran. si uero. fm. la. **Q**ui prariu dicit intelligit h. in casu in quo loquitur ut h. etia dicit io. et exponit sic expoliatio. i. p. uatio p. tatis. p. uide di de rebus suis matri egentu uel et fm. ipm lau. itellige h. de rebus ecclie. uel dicit et expone ut in gl. se. **E**t habes h. ar. op. j. c. q. v. si quis coactus. na. ibi non excusat h. p. uita redimeda iurauerit et dicit lex quod optimu est quo nullu melius e. ff. de uerbo. ob. ubi. et ita grauissimus metus quo nullus maior non excusat imo puni tur q. iurat coactus quod in sacro non pot. interuenire absolu tio coacti in p. ditionali aut magis debet quilibet mala pati quam malo p. sentire. xxxii. q. v. ita nec sic et no. la. in p. c. si quis expoliatio. i. alios spoliandi occasio uel ut ipsi expolient ar. xv. q. vi. c. ii. uel sensus e. fm. h. q. nullus intuitu iuramentu dicit facere aliquid malu. p. quo comisso ipse mulctet. p. uiri. ex. d. bis que si. a. ma. par. ca. c. i. pene. i. consumili illi pene q. et p. uir rus. i. p. uerf. iurans puni. q. cui cogit ad p. uirtu reatu p. uirtu tenet. j. e. q. v. c. i. b. euangelii. marci. vii. et leui. xx. et dicit sup quo iuratu est iuste. i. eius quod iustu et humanu e. peti. foueat. v. fratres. ex. de iur. iur. cu. q. daz. s. i. q. uero. v. p. uiri. ipse etia p. uirus est q. iurauit ar. j. q. p. x. c. i. z. iii. licet non fiat infamis ut hic. xv. q. vi. c. i. et in. l. federia hac edictali. s. iuramentu. b. yf. iniuria facta uel in cogendo ad iuramentu uel in alio xi. q. iiii. illud h. facit. ad colo. iiii. nec h. quod sequit et h. etur. j. xxxiiii. q. ii. cu. p. bellia in si. trahit. s. transgressio iuramen. quod s. sacm. la. conditio. i. cuetus p. ditionis h. **C** in. i. gl. ibi. cogendus. adde ad hoc ex. de spon. ex. lris. ii. **C** in. e. gl. in si. adde. de hac ma. etia. ple. no. ex. quod me. cau. c. abbas. ibi. uideas. nam. ibi. idem. no. **C** in. gl. ar. q. ibi. tenet. adde. dicit la. quod iuramentu ex quo loquitur nrm. c. vnu. fuit quo ad actum. sed habuit duo mebra et ita fuerit duo sacra quod tot sunt stipulatōes quot sunt res uel articuli. ff. de uerbo. obli. quod dicit. vnus est ergo actus sed sacra duo sunt als idē sacm licitu et illicitu fm. la. **S**ed h. dicit quod iuramentu. i. actus iurandi tñ vnū fuit sed iuramēta. i. iurata uel iuramēta. pmissa duo fuerunt. vnū bonū et licitū aliud malū et illicitū. sed iuramentū i. actus iurantis tñ malū fuit et peccatū mortale et tñ eo obligatus est et pmissit vnū licitū et altep illicitū ad illicitū tñ non tenet obligatio. sed ad licitū tenuit nec in hoc casu audiendi sunt legiste fm. cu. q. dicit tot esse iuramēta. i. act. iuratis quot sunt iurata sigillatū nomiata sicut tot sunt stipulatōnes etc. ut p. dixi fm. la. quod non est uep. na. in isto iurate fm. hoc plures esse sent simul actus iurandi quod uideet ipossibile cu. plura simul non possit aliqs expmre lingua si simul non sunt nec esse pnt ergo sunt p. successione cu. vnus sit i. eo quod p. fert oronem iuratoriā cu. non. pferat nisi vnā oronē tñ et semel igi. eo postea tacete

alius actus iurandi erit in eo. sed quod absurdius quam dicere actū iurandi esse in eo quod non loquitur nec iurat. peccauit ergo iste iurando bonū et malū fm. h. **S**ed cu. h. incipit. ui. ps. quod nis in qua querit ut peccassent filii isrl. q. ppter iuramentū peperunt gabaonitas. et dicit non. io. d. san. iosue. ix. c. q. iesus naume dictus est. pceptū pcepit eni. dñs filius isrl. ut oēs habitatores terre. pmissionis occiderent h. subaudiendū ē nisi uellent eis obedire et ita pot. saluare filios isrl. a transgressione pcepti quod gabaonitis peperunt. **U**el dicit quod pceptū. p. pmissioe ponit h. sic. s. lv. di. q. pte. z. greg. sup. lucā. pcepit dñs ut tu tua tibi ablata repetas. i. pmittit itaq. sciozes isrl. pariendo gabaonitis non ptra pceptū dñi fecerūt. sed h. pmissioe fecerūt uel etia si dicamus pceptū fuisse dicere possumus ut dicit in gl. se. v. ad h. et ita postea transgressores mādati non fuerunt que solutio potior est. **E**t no. quod dicit lra. nesciebant eos etc. sed dicit quod illa excusatio par. ualet fm. gof. io. de f. z. b. b. et adde quod dicit. j. c. p. x. firmauerant. iosue. x. **S**ed notādū. ii. ps. historia. iosue. ix. **C** in. i. gl. ibi. iuramentū. adde. dicit h. quod filii isrl. non tenebant obseruare iuramentū tale quod ex quo illos dephenderant de pcepto dñi iustos interfici. na. pceptum dñi siue pcedat siue subsequat omne iuramentū repellit et sic non tenebant eis peccare. ppter tale iuramentū fm. h. **C** in. e. gl. ibi. dolus. adde. ista rō de dolo non obstat quod h. fuit bonus dolus. s. p. uita sua pseruanda fm. h. **C** in. e. gl. ibi. ispi ratū. adde h. est uep. fm. la. ut dicit. j. c. p. x. et idē no. h. h. et h. adde quod dicit. j. c. s. illicitū sup. uerbo iuramēto. **C** in. e. gl. ibi. illicitū. adde. dicas non ex eo quod iurat nec ex modo iurandi. sed ex cā ab extra uenienti. i. ex accidentali dei phibitione iurantes tñ sunt excusati a culpa dū iurauerant p ignorantia facti quod diuina. phibitio iuramentū pcesserat oportuit eos non implese quod iurauerūt nisi quod etia dñs eoz iuramento fauore et psum pstitit. p. eo maxime quod illius iuramenti adimpletio magna demētia nitebat quod uoluerūt illis peccare quod deū ceperāt timere et in nullo uolebant resistere. sed cu. illis p. oia legē dei colere non ergo ob solā religionē iuraturā dī. s. et ob demētia et dei sequēte fauore h. pceptū ipius fuati sunt gabao nite. ut hētur in iosue p. aug. fm. ios. q. ita no. j. e. s. illicitum. **U**el dicit quod ideo peperūt quod in pcepto dñi tacita subintelligebat p. dition. s. quod nisi uoluerint obedire nobis et pacē uobis cū pponere fm. h. q. ita no. s. e. s. s. cū. **U**el dicit quod uoluerūt venire contra illicitum iuramentū ne darent exemplū ueniēdi contra licita iuramenta. sepe eni. a bono cessatur ne malū

Incasio detur. iiii. di. deniq. fm. ios. **I**nocens. credit. puerb. xviii. c. et h. uideas quod le. et no. xxxii. q. iiii. quod magnū. omni uerbo. i. pmissioi sibi facit facile acquiescit uel cu. bona de aliquo audit. non est v. uerba ambrosii loquentis de isto innocēte. facilis credendi h. sed si. v. i. quis. et e. h. nrisio ad tacitā pōnem diceret quod quō posset etc. ut dicit h. p. io. in gl. se. circūscribat. i. decipiat innocens fm. h. sue dote. s. innocentie ut crederet omni uerbo dummo non esset h. fide ut arbitret fide esse in oibus h. iesus i. iosue binominus eni. fuit. gabaonitis iosue ix. testamentū. i. tabulas in quibus scribebant iuramēta et federa h. ut. ff. de testa. l. i. la. firmauerat h. inuuit quod ppter sacm. eis peperit. et in hoc declinat mgr. j. e. s. se. v. quod aut. sed ueritas est quod peccat eis. ppter pceptū dñi post subsecutu. ut p. in gl. aug. p. sita in libro iosue que sic incipit querit quō etc. h. ergo non notat cām efficientē que fuit sola reuelatio. sed p. patiā fm. lau. de h. no. s. s. p. xi. et ibi dixi. solueret quo ad supficiē uel crederet soluere h. mīnisterū ut tabernaculo seruirent sacrificiis ligna incenderent aquā afferrent. demētio. snia oia ista. s. quod maior demētia fuit in hac snia et quod iurabat et quod nolbat frangere fidē suā. pmissam supficialia sunt et quod iacūz admini cula ad oīdendū quod debuit peccare eis s. uera cā fuit diuina inspiratio facta iosue et aliis de illis non interficiēdis fm. h. et lau. ut. s. p. xi. dixi in uerbo firmauerat. **C** in. gl. ibi. ad salutē

adde. et de talibus intelligit auctas io. q. dicit in epla sua canonica. nolite credere omni spui sed pbate spūs q ex deo sūt ad hoc. xlii. di. qescam. **C** in gl. ar. ē b. ibi. illud. adde. ar. 3. s. e. q. q. sacro. ubi satis de hoc dixi in fi. **C** in. e. gl. ibi. fua. re. idem no. hu. s. e. q. iii. in prin. ubi dicit q. si quis iurat q. nunq̄s erit dicitus uel regularis talia iuramēta sūt seruanda et generaliter oīa q̄b iuraf aliqd qd nec mortale est nec veniale. et gra. videt idē sentire. i. e. q. s. ul. Sed qdam dicit q. h. nō est. q. iuramentū sūt obligatorū. sed mortalit̄ peccauit temere iurando cū aut̄ due ptes sint iniusticie. s. facere malum et declinare a bono sicut iuramentū nō obligat ad faciendū malū ita videt q. nō obliget ad declinandū a bono cū nulla sit utilitas in obseruatōne talis iuramētū qd dico. ppter obedientiā. ppter quā et si nō sit faciendū malū est tñ dimittendū bonū cuius dimissio p̄pensat cū bono hūilitatis que seruat̄ in obedientiā. p̄terea cū dñs p̄sulat opa p̄fectōnis p̄tran̄ qd ammō esset sibi si uellet q. occasione iuramētū a talib⁹ abstineret fm rodo. nec te moueat qd dicit gra. in pre. s. q. nō dicit q. hmōi iuramēta sūt obligatoria. sed q. nō phibent̄ obseruari. **C** in. e. gl. ibi. archidia. adde. ubi de h. et s. e. diffinitio. **C** in gl. ar. q. ibi. in aliā et ubi debet̄ pena mortis ut h. xxiii. q. v. c. i. et h. verius est añ sniam latā a iudice. Post sententiā aut̄ nō pōt h. iudex nisi sit papa uel impator fm hu. d. h. le. et no. ii. q. iii. s. notandū. in gl. ut. i. x. ubi et dixi de hoc dicit ut ibi. **C** Illicitū dixit. s. iuramēta illicita nō esse seruanda. in p̄m̄ tñ obiecerat de iuramēto iosue et ideo soluit et dicit q. in isto. s. magister nō p̄ oīa rectus incedit et dicit h. no. diligēt̄ q. in hoc. s. dicitur a m̄gro nec reuerentia retrahat a vero ut falsa nō reprobos multo melius q̄s ex isto. s. ex his que dicunt̄ in prin. huius qōnis pot̄ videre q. sūt iuramēta illicita seruanda et que nō fm h. dicit lau. fm gra. q. dicit in p̄mo casu nō debeo obfuare sed in aliis duobus debeo. s. in p̄mo et in ultimo bñ dicit in medio pessime fm la. cuius fuit casus positio quā h. ponit io. iur. s. i. q. iii. s. ultio. aliud v. esse p̄sanguinea h. est ignozātia facti h. fere h. dicit q. tras fa cni nō excusat la. nec i. his que publice sūt h. sentiozes. v. illicitū. q. p̄tra p̄ceptū dñi. iuramēto. vides q. m̄gr̄ p̄cludit̄ d. iuramēto facta gabaonit̄ dicens illud q̄suis illicitū iō tamē fuisse seruātū q. q. iurabat̄ illicitū esse ignozabat̄ ignozantia utiq̄s facti dicit et ob solā religionē iuratur. p̄ impiū dñi gabaonitas eē obfuatos. Sed si. p̄terea iuramentū iosue lz illicitū seruandū erat q. q. ignozauit ignozantia facti esse illicitū ignozauit. Eadē rōne sicut ip̄e magister exēplificat fua re dz iuramentū q. iurat se acceptur̄ cā que p̄sanguinea sua est cū eā p̄sanguinea suā ignozaret ignozantia. s. facti q. senti re ridiculosum est. Itē si ob solā religionē iuratur. p̄tra p̄ceptum dñi gabaonitis peccerunt p̄ualuit iuramentū illoz p̄cepto dñico. Itē si ob solā religionē p̄tra p̄ceptū dñi fecerūt tūc si iurassent eos interfecturos et dñs phibuisse eos interfici debuissent tñ eos occidisse qd est falsū. iō dicas q. iuramentū a gabaonitis factū fuit illicitū non ex eo q. iurātū fuit illicitū neq̄ ex mō iurandi sed x̄. ut dixi. s. e. s. sed cū in ad. di. dicas nō ex eo x̄. fm gof. q. aut. ii. ps. iuramentū licitum la. sup. iere. v. c. in fi. s. e. q. ii. c. ii. iuramentū. s. licitū la. piuriū i. iuramentū illicitū la. aliqñ. v. aug. xxvii. di. q. daz. et c. si vir. et xxvii. q. i. nuptiaz. bonū h. et dic. p̄cipit̄ q. taliter piuncti n̄ sepabunt̄ fm iof. h. aut. v. piungit̄ q. uep̄ est q. quid dicat gra. h. et io. de s. iudiciū. v. iuramentū. iii. ps. ex eo. v. vitā adimēf. s. e. c. i. nō redire. s. e. q. in sacro. nō subuenire. s. e. inter. nō dz. xv. q. vi. si sacerdotib⁹. ar. s. e. si qd. sine quo h. aliqd de est qd est supplendū. s. uel se nō factur̄ aliqd sine quo x̄. h. quoz aliqui bñt h. s. sed h. nō dz esse. s. fm h. estis et. v. natura sui. s. quo ad gen⁹. s. q. qdlibet de tali genere sit vitiosū h. votū. s. p̄uatū nō solēnc. iof. malū nō est imo bonū. xxvii. q. i. nuptiaz. ex voto. i. ppter votū. et intellige h. largo mō et p̄ditionalit̄ q. votū nō facit ut h. sit peccatū fm h. p̄nitiosum

et si innocens militie x̄. ut. xx. q. iii. c. i. lau. q. aut. v. illicitum dicit h. q. istud pōt p̄cedi. s. votū et fecit ut mirimonū esset illicitū. i. phibitū et interdictū huic uep̄ est sed illicitū. i. peccatū falsū est et idē iudiciū est de siliabus nā vxozē ducere p̄ votū simplr̄ non est peccatū sed velle frangere votū ut sic ducat vxozē est peccatū fm h. Circa istā materiā videas qd no. xxvii. q. i. de viduis. sub p̄nia. s. trū annoz. xxvii. di. si vir. Et no. q. sub isto mēbro p̄hendunt̄ iuramēta illicita ex p̄sona iurantis et ex p̄sona cui iuraf et ex eo p. quod iuraf et ex sine et ex cā et ex tpe h. ex modo. v. phibetur videas qd no. xxvii. q. ii. decreta. et s. e. innocēs. in gl. ar. est h. et le. et no. lxxxv. di. archidiaconū. qd. c. h. et la. allegant h. p. p̄cor. sed la. dicit h. delirat et maledicit nam h. phibitū est seruari q. aliter charitas seruari. phibet fm la. sed falsū dicit si lfa bene pōderet q. si. phiberet seruare ergo p̄pelleret intrare qd falsū est. vñ fm h. yf. dic. phibetur. i. nō p̄cipitur. no. tñ q. qdam dicere voluerūt q. istud iuramentū quo q. iurat se nunq̄s intraturū claustrū p̄tim obligat p̄tim nō. in casu enī bonū est intrare et tūc nō obligat. in casu bonū est nō intrare et tūc obligat. s. dñs h. car. dicit h. nō esse uep̄. q. istud iuramentū est p̄ p̄siliū dei et sic nō est obligatorū secus tñ in eo est q. iurat nō ep̄ari qd dicit ut dixi. lxxxviii. di. c. i. in laicali. lxi. di. bis h. nō. p. phibet sed nec p̄cipit̄ obseruare. utraq̄ salus. s. sp̄ualis et coz. poralis h. phibemur sed nec p̄cipimur absolute. b. yf. alia via q. si nulla alio mō possumus ei subuenire et indiget ad mortē veniendū est cōtra iuramentū als occidis eū. lxxxvi. di. c. p̄sice h. **C** in gl. ut militibus in fi. adde. de hoc no. xxviii. di. in summa. **C** in gl. h. nō in fi. adde. vñ dicit h. lau. q. male dicit gra. et h. ip̄e la. pbat exēplo qd posui in uerbo iuramēto. **C** in gl. nō bene ibi. licitū est. adde sub. et h. iō q. ad h. tenet de iure cōi si intelligat̄ de iuramento facto añ matrimonū uel quo phitur matrimonū reuera illicitū est ut dicit gra. als nō uidet̄ illicitū sed forte h. d. p. gra. ppter p̄cedentē fractionē uoti fm h. qd credo sine forte. **C** in. e. gl. in fi. adde. dicas q. si p̄s iurat q̄s ducat nō dz iuramentū obseruare. q. paria sūt votū simplex et iuramentū fm q. nō p̄iu dicat p̄mo nec illud dūsoluit. sed si fortius vinculū supuenerit tūc dūsoluet̄ votū vñ si duxit tollit nō. ppter sacm̄ dūsoluet̄ votū. vñ si duxit tollit nō. ppter sacm̄. sed q. duxit lz ducere nō deberet et matrimonū est fortius vinculū. vñ minus qd nihil dixit h. gra. fm la. **C** in glo. nō est in fi. adde. vñ dicit h. p. vñ falsū vult. p̄bare aliud falsū. sed. p. gra. uidet̄ facere. s. e. p̄. iuxta fi. ibi dixi s. h. dicit cū io. et h. non est uep̄ imo potius et ob reuelationē et inspirationē dei factā eis fm hu. et lau. qui dicit q. huic dicto gra. contradicit glo. posita in libro iosue. c. xvi. et incipit queritur quomodo x̄.

Questio. v.

Quod autem. **H**ec q̄stio diuiditur i. vii. ptes. in p̄ma ponit̄ que pena imponat̄ p̄ iuris p̄pulsis uel uolūtariis et qualis p̄niant qui alios iurare faciūt falsū. et h. p. bat p. vii. c. io. de f. pari pena. ii. q. i. votū x̄. q. iii. sane. **C** in. i. gl. ibi. peccat. adde. talis tenet̄ implici⁹ tus crimine piuri. ut. s. e. q. iii. inter in fi. v. q. uero fm pe. de sal. vñ piurus est qui alios piurare facit nō piurio. s. reata criminis. i. e. ille. ar. xvi. q. vi. p̄suetudo fm la. q. q. alr̄ x̄. ut se q̄tur. **C** in. e. gl. in fi. adde no. h. lau. q. iudex pōt recipe iuramentū ab infamato et si sciat eum falsū iuraturū. **Q**ui p̄pulsus. piurat. i. falsū iurat uel uep̄ male uel licitū iuramentū transgredit̄ b. yf. nā fere in oibus istis. c. peiorare sumit̄. p. iurare puerse uel temerarie uel falso scienter s̄lr̄ accipit̄ piurus. et piurius in tali significatōne fere h. ubiq̄s fm h. p̄cepit dicit b. yf. idē est si ratū habuit. ff. d. vi et vi ar. l. i. in. s. deicasse. s. quotiens. s. sed si. ff. de rez. iur. b. iure. ex de resti. spo. cū ad sedē. s. nos p̄ozis. s. h. intellige fm

determinationē positā. xvii. q. iiii. oēs eccle. in glo. ii. in si. si
mulib'. v. si fuus. v. **C** in. i. gl. ibi. parare. adde. no. tñ q' auc
tozitas dñi excusat quo ad minorem penā. ut no. lxxvi. di.
āputatis. **C**ū dic q' lz in leuib' seruus excuset aucte dñi. ut
ff. de reg. iur. ad ca. ff. q' vi aut dā. is qui. §. si lis nō tñ i atro
cibus. ff. de acti. z obli. seruus. fm lau. z hoc est q' vult hic
dicere gl. **C** in glo. q' est in si. adde. z. xxxi. q. ii. lotharius.
et isti peruertit dilectionis ordinē. de pe. di. ii. charitas est.
v. ite ergo aliqui hñt. p. c. **C** in gl. alibi ibi excusat. adde. nō
a toto. sed quo ad minozē penā. ut dixi. s. §. px. **C** in. e. gl.
in si. adde sub. cuius fuus magis obnoxius reputat. xi. q.
iii. qm. **C** in gl. nō tñ in si. adde. z ita qd' pcedit nō est repe
tendū qz nō patit lra. ar. ff. d. ver. ob. l. tñ. §. idem rñdit. ff.
de le. ii. cū pater. §. impfecta. io. def. **C** in gl. vñā in si. adde
z intellige q' in quolibet anno sunt iste tres. xl. penitentibus

Quepiuratur. si vero. v. si aut. v. piurauerit. i. illud illi
iuramentū dederit iof. cognoscat nunquid se
quens cognitio peccatū inducit. **R**. nō sed qz postea intelli
gūt se incaute iurasse penitere d'z b. yf. tres b. ppter ignoran
tiā als. vii. ut. s. c. px. io. de f. vñ ppter ipam ignorantia mi
noz pnia imponit als esset ar. s. s. c. q. i. c. ul. ubi d'z q' de p
iurio sicut de homicidio pnia est agenda. **C** in. i. glo. ibi. q'
sic. adde. h. habes ar. ad h' z fm lau. forte h' nō est vez dicit
b. forte nō committit maius sacrilegiū quo ad deū sed quo ad
ecclesiam sic. ut in. c. h. j. allegatis. **C** in gl. esse peccatū. adde.
uel dic ignorans. s. ius quo cauet ne quis ppter coactionez
piuret. ut. j. c. px. que ignorantia cuz sit iur nō excusat b. yf.
C in. e. gl. in si. adde. de h' no. s. xxviii. di. in sūma qd' dicit
de ignorantia facti nō uidet bene dictum. qz factū suū nemo

debet ignorare. ar. ff. locati sed adde. §. i.
Quod piuratur solemniter. vulgariter enī peccare nō est
semp mortale peccatū b. yf. dilexit q' nullus facere
d'z. xxxviii. di. sedulo. xxxii. q. v. §. cū ergo. z. xi. q. nō solum
de pe. di. ii. c. charitas est. v. ite ergo. aliq' hñt. p. c. alii. v. tres
annos. ar. s. s. c. i. ubi indicit pnia. vii. annoz. sed grauius
coactus fuit uel dic q' pnie sūt arbitrarie b. yf. **C** in gl. erga
illa in si. adde. de hoc et no. xxi. q. ii. in summa. ibi uidcas.

Quod pnia z d'z dicere d'icta ignorantie mee ne me
mineris. xxxi. q. i. d' bis in si. lau. h' dicit q' forte in
iungit sibi aliq' pnia usqz ad mortē fm b. z alii. v.
Uel. aiam sub. q' est dignior corpore. xii. q. i. p'cipi
mus z q' mortale peccatū interficiat aiam habes.
xvi. q. ii. c. i. cōpellis. **Q**uid ergo de illo q' iusiurā

dū defert in iudicio dicit qdam q' nō peccat. qz nō iurā ei
sed iudici cui fides d'z fieri. ut ex d. pba. ex lris. §. i. ex d. ver.
fig. cū olim. ex de elec. scptum. uel uerius fm eos qz magis
uellet sibi solui qz iurari nec p'esse cogit iurare z h' fecit legis
aucte. ar. xxiii. q. i. q' peccat. **T**u dic uerissime q' tale iuramē
tum nō lz recipe ut. pba. p ptem huius. c. q' nō est h' ubi re
fert aug. qz qd' tutus noie de ypon. ecclesia uicino suo iurā
iurandū detulit z recepit grauius in nocte sequēti fuit a spiri
tibus flagellatus h' latius ponit h' iof. **S**ed la. dicit puocat
s. iuste nā si debes mihi. c. nec. pbare possū tibi possū sacra
mentū deferre. sed si vis iurare possū a te recipe qz semp de
beo credere lz uideā te patam ad iurādū q' nō eris imemor
tue salutis. s. i. q. vii. sancimus. si tñ scire. p certo te falsū iura
tur qd' tñ quasi impossibile est cū sit de futuro nō debeo reci
pere tuū iuramentū ut h' fm b. z **R**. **S**ed in iudice distinguit
b. cū enī iudex d'z sacm deferre refert utz h'eat aduersarium
qz si h'z ei tenet iudex deferre sacm lz sciat eū falsū iuraturū
ubi uero nō h'z nō d'z sacm ei indicere ar. ex de cōba. de. et
mul. dicos. nisi cū ipemet repetierit qz tūc nō pōt ei negare
eps. ut no. xv. q. v. c. i. fm la. unde dicebat tho. q' si aliq' ex
igat iuramentū tanqz publica psona fm q' exigit ordo iuris
ad petitionē alterius nō uidet esse in culpa si ipē iuramentū

exigat siue sciat vez iuratur siue falsū qz nō uidet ipē exigere
sed ille ad cuius instantiā exigit fm tho. **E**t adde qd' dixi. x
v. q. v. c. i. **C** in. i. gl. in si. adde. vñ q' dicit lra. vincet homici
dā. dicit fm b. nō in cōmisso. i. in peccato. sed in illato. i. dam
no dato h' enī fm eū. imo iurans min' crimē cōmittit qz ho
micida. ut p'z in p'z. c. xii. di. c. i. tñ maius damnū isert p'z.
quē piurare cōpellit qz homicida. nā homicida tollit corpus
z extinguit. alius aiam interimit ut dicit lra fm b. car. z iof.
minus tñ fuit peccatū ade qz chayn. plus eius z tñ mai' dā
nū intulit fm la. in h' casu scripsit do. b. car. in ope suo q' tal
reuera uicit homicidā quo ad damnū qz forte corpalis ho
micida tñ isert damnū corpi. pximi z aie sue. h' aut anie et
pximi sui z anie sue. z h' attendit h' aug. tñ qstū ad substantiā
peccati plus peccat homicida. cū enī natura hūana maxime
abhoret homicidiū impossibile ē q' aliqz occidat hoiez qñ
h' sit ex libidine maxima ergo homicidiū matius est peccatū
qz etiā in decalago p'us ordinata sūt fm q' sunt maiora z iō
in scōa tabula est p'mū nō occidas. **S**ed tho. in qdaz qōne
de quolibz die q' piuriū grauius est peccatū qz homicidiū
z h' sic. pbat. apls dicit ad heb. vii. hoiez p maiores suos iu
rant z oīs p'rouersie finis est iuramētū. ex de iureiu. z si xps.
frustra aut in cā homicidiū p'rouersie finis esset iuramentū
si homicidiū esset grauius qz piuriū p'sumet enī q' q' maiore
culpā homicidiū p'misit nō ueret minozē piuriū incurrere. vñ
ex hoc ipō q' in cā cuiuslibet peccati defert iuramētū manife
ste oñditur q' piuriū p' maximo peccato d'z haberi nec ime
rito qz piurare nomē dei vñ qdam diuini nomis denegatio
vñ scōm locū post ydolatriā peccatū piuriū tenet ut p'z ex or
dine p'ceptoz. ut no. i. xxxii. q. vii. qd' in oibus. qd' tñ homi
cidū grauius punit in ecclesia rō est qz grauius nocumentū
interdum iminet z hominibus etiā ex minozē culpa fm iur
diciū tñ dei maius peccatū grauius panit fm b.

Quod exigit. si enī. v. nō ē p'ctm. s. e. q. i. q'uis. si aut.
v. homicida ē. ar. iudicē nō debere eū cuius crimē
nouit ad purgādū cogere nec ei licere tale sacm recipe ar. j.
c. h' uidet. de h' factis no. xv. q. v. c. ii. ubi etiā dicit ubi uideas
z adde qd' dixi. s. c. px. in gl. s. iniuste.

Quod attraxisse p coactionē h. corruptōe puta pe
ccatū uel inimicitie uel amicitie h. sollicitasse ad fal
sa testia uel piuria b. exitiū. s. c. si qs h. bi vero. v. **C** in. i. gl.
ibi. nota. adde. de hoc et no. ex de iureiu. qrelam. z. xxxii.
q. v. rex d'z. **U**el h' incipit. ii. ps in q' querit cui debet dice
re si uidet qs q' aliqz uult falsū iurare z qd' iuris. pba. j. c.
px. io. de f. anima. i. homo. falsū h' deficit de textu leuitici. s.
testis. q' fuerit. i. iuramentū falsū esse nouerit h' z h'. **C** in. i. gl.
ibi. indicauerit. adde. f. q' ille iurat falsū. **E**t no. q' nō dicit cui
indicauerit sed dicit indistincte z simplr indicauerit. est ergo
psiliū aug. assumendū ut nō denūtiat iudici h' p'zi aut sacer
doti l' alteri q' possit. p'esse ut eū reuocet a piurio fm b. z la.

Uel uidet. i. illa lra. leui. c. v. siue auctas ita q' h' di
ctio h. s. noiatiui casus fm b. tūc aut. v. aut. p. i. cō
scius sub. alio mō h. p'gnouit. i. ei p'fessus fuit et re
petit utraqz membz dicens. aut oculis suis p'spexit vñ dixit
uidens. illi indicauit. vñ dixit p'fessus unde seqtur ita. s. quia
indicauit ibi fm b. si inter. v. peccati. s. q' pōt qs incurrere ex
silencio. p'ditionis. s. manifestationis piuriū h. tentatio. i. du
bitatio qz in quadā p'plexitate vñ esse h. incurrat. i. incurrere
possit de iure qz forte fecit homicidiū uel aliud dignū morte
puniri z. ppter h' d'z q' incurrit mortē z nō p' piurio qd' ad
huc nō fecit. qdam nō intelligēt lra. uoluerūt dicere z glo
sauerunt. incurrat. i. incurrere possit de facto qz penā piuriū
nō est mors sed ille est sensus quē dixi. **S**ed q'liter ad uocē
istius ille punitet forte alie extāt p'sumptōnes uel alteri testū
monū h. s. qz. v. h' in leuitico. n' exp'sit. s. moyses. suppliciu.
i. penā effusionis sanguinis h. orare ut p'nitcat z p'pungat
bu. talibus ut epō sacerdoti patri uel matri h. adhibeat me'

dicina. s. penitendo de peccato. nā impenitenti venia nō datur
 xxiii. q. ii. legat h. z assidue peccantiū n̄ miseret deus. xciiii.
 di. diaconi la. **C** in. i. glo. ibi. noticiā. adde q. i. sit falsū qd
 iurat fm h. **C** in. gl. videt ergo ibi. ut h. adde. dicit b. lz in h
 casu sit uep. ut ar. xxxv. q. vi. de parētela. z. c. ep̄s. nō tñ ex h
 loco haberi pōt. **C** in. c. gl. ibi. aliqd esse. add. no. circa hāc
 materiā q̄ est no. dignū. s. q̄ est duplex testm̄. s. de auditu et
 de visu z potes et s̄ distinguere qz testm̄ est duplex. s. de au
 ditu visus z de auditu relatōnis. **T**estimonium de auditu vi
 sus appello cū testes nō erant in p̄sentia p̄rabentū. sed erāt
 in medio tenues parietes murus subtilis uel cortina uel as
 leres ita qz uidere nō poterāt. testes tñ audiebāt voces p̄ben
 tiū z ip̄os p̄bentes p̄gnoscebant. uel p̄cipiebāt coitū viri z
 mulieris ex euidētibus picturis z p̄sumptōnibus violētis
 auditu intellectus potius q̄ visu. ex de testi. p̄terea. z de p̄e
 sump. l̄ris. xxxii. q. i. dixit. z illud testimonium ualet ad p̄bā
 dos illos p̄tractus q̄ auditu p̄cipiunt ut stipulatōnes et pro
 missiones z p̄ctus n̄rimoniales q̄ v̄bis p̄bunt. ex de spon.
 tue. ff. de ver. ob. l. i. z q̄si p̄ totū. **S**ed ne nos fallat obliuio
 attēdite qz qdā p̄ctus regitū visu z oculos in q̄bus p̄ctibus
 p̄bandis tale testm̄ de auditu visus nō v̄z z datio anulī nu
 meratio pecunie ingressus i possessionē z h̄mōi. **P**robatio
 uero oculoꝝ z visus regunt in. viii. casibus. **P**rimū cū que
 ritur de finib. ff. fin. reg. si irruptōne. **S**ecūdo est cū queritur
 de ctate. ff. de mino. minor. **T**ertius an aliqua sit virgo uel
 corrupta. xxvii. q. i. nec aliqua. ex de p̄ba. cām. **Q**uartū cum
 q̄ritur an aliqs sit sectus uel h̄at aliud impedimentū in ge
 nitalibus. ex de frig. laudabilē. in p̄n. **Q**uintus cū querit an
 aliqua sit pregnās. ff. de ven. inspi. l. i. **S**extus cū querit an
 aliqs sit infirmus oculus medici requirit z mittit ad ismū.
 C. de re mil. l. sc̄. l. xii. **S**eptimus ē cū q̄rit an pecunia fue
 rat numerata z q̄ fuerit illa pecunia. C. de testi. l. testiū. **O**cta
 uus est cū querit an qs h̄eat maculā in oculo uel aliud im
 pedimentū corpale. ex de cor. vic. c. ii. z ul. **T**estimonium ve
 ro de auditu relationis nō valet nisi ad p̄sumptionē facien
 dā nec p̄bant talia testimonia sed administrat intentōez p̄
 ducentis. ex de succes. ab intesta. cū dilectus. ex de testi. p̄e
 terea. **S**ūt tñ aliq̄ casus speciales in q̄bus v̄z testm̄ tale ut i
 p̄sanguinitate z affinitate p̄banda. ex de testi. l. xxxv. q. vi.
 de parentela la. **I**te cuz agit de fraude p̄missa ab herede. in
 aut. de here. z fal. §. si uero. **I**te ubi p̄batur d̄ antiquitate q̄ p̄
 batur per libros antiquos uel p̄ testes q̄ dicūt semp h̄ audī
 uisse a suis maioribus z nemo sit q̄ uiderit uel audierit aliqd
 ff. de aqua plu. ar. in sū. ff. de aqua coti. z est. l. h̄ iure. §. duc
 tus aque. ff. de p̄ba. si arbiter. z no. de hoc ex de p̄scrip. au
 ditis. alios casus spēales nō inueni. **C** in. c. g. in fi. adde. ut
 circa hāc materiā plene instruaris scire debes qz est qdā de
 nuntiatio euāgelica qdam canonica qdam regularis de q̄
 bus singulis est uidentū. **A**d euāgelicā tenet p̄latu et q̄
 libet aliū admittit z fieri pōt q̄ libet in crimine p̄sueran
 tē. ii. q. i. si peccauerit. ex de testi. in omni negotio. de necessi
 tate nullus tenet ad istā nisi sicut ad alia opa charitatis nisi
 sit talis ad quē rōne officii uel cure h̄ p̄tinet. xxiii. q. iiii. duo
 ad hāc qlibet tenet fm quosdā. de hac mā satis no. in p̄e. c.
 si peccauerit. z ibi dixi. **E**st alia denūtiatio iudicialis publi
 ca q̄ p̄petit ex officio puro z mero in q̄ nō regitur admoni
 tio. sed iudex ex officio suo z p̄ denūciationē suoz officialiū
 in ea p̄cedit z h̄z locū in notōis tñ. ut. C. de accu. ea q̄des
 xxxv. q. vi. ep̄s in synodo. **E**st alia iudicialis puata q̄ p̄e
 tit lesa rōne sui interesse z ista in foro ciuili q̄nqz de plano ex
 pedii et si monitio nō p̄cesserit ut q̄n ille q̄ opprimū nō pōt
 agere ut qz est suus uel p̄tati subdit. idē in bis q̄ spectāt ad
 forz venale z in rusticis oppressis. ff. de offi. p̄con. nec q̄c̄qz.
 §. de plano. ff. de offi. p̄fec. ur. l. i. §. qd̄ aut. in sti. de bis q̄ sui
 uel alic. iur. sunt. §. pe. in foro aut canonico requit monitio.
 ex de iudi. nouit. circa p̄n. de plano tñ expedii ut in p̄. decr.

nouit. §. pe. iudex tñ ecclesiasticus lz p̄cedentē denūtiationez
 s. euāgelicā deat admittere indistincte istā tñ nō dz admit
 tere indistincte qz nō nisi in defectū iusticie uel si crimē de sui
 natura est ecclesiasticū fm quosdā uel rōne pacis uel iuramen
 ti uel q̄n crimē est notōiū ul q̄n nō audif in foro seculari ut
 qz obligatio est tñ naturalis uel q̄n hāc p̄ponit p̄sona mise
 rabilis z dep̄ssa ut h̄ p̄banē. ex de iudi. nouit. z. c. qliter. lx
 xxvii. di. c. i. ii. z. iii. z q̄si p̄ totū als si indistincte admitteret pe
 rirer iurisdicō gladiū t̄palis z ois cā p̄ hanc viā ad eccliam
 deferet. **H**anc denūtiatioz pōt facere indistincte iniuriā ul
 lesionē passus ep̄o q̄n grauāt ab illo q̄ imēdiate subest ipa
 tori z nimis distat impator. in aut. ut diff. iudi. §. si tñ contin
 geret. coll. ix. z i ista ad h̄ agit ut res restituat siue ut lesus in
 demnis fuerit. z denūtiatio talis de plano examinā z tandē
 in ea p̄nuntiat. ut ex de iudi. nouit. z in ista trina requit ad
 monitio ad minus duaz ultimaz requirit plena p̄batio. ex
 de accusa. cū dilect. i. R. v. uel p̄fati. z. c. qliter. ii. in fi. z d̄ si
 mo. lz hely. §. cū ergo. itē in ista nō admittit nisi ille q̄ lesus ē
 ut ex de iudi. nouit. cū silib. z sic bñ apparet in quo differat
 ista ab euāgelica. **A**lia est canoica z est duplex qdā est spe
 cialis z p̄petit illi soli cuius interest h̄re bonū p̄latū ul bonū
 subditū ecclesiasticū z sit ad hoc ut qs ab officio suo remoue
 atur. xvi. q. vii. filius. ex de offi. custo. c. i. in fi. ad hāc non ad
 mittit nisi is cuius interest. z requit triplex monitio ut i iudi
 ciali q̄ sit in foro canonico p̄ cadē iura. **A**lia est generalis et
 publica ut q̄n agit de n̄rimonio dissoluēdo uel impediēdo
 ex de despon. impu. ad dissoluēdū. z de sp̄o. p̄terea. z d̄ dā.
 despo. cū inhibitiō. z hāc lz denūtiatioz detractet p̄seq iudex
 ex officio suo nihilomin. p̄sequitur. ex de spon. cū in tua. **E**st
 etiā regularis denūtiatio. i. clamosa in caplo q̄ dz potius fie
 ri fm regulares obseruantias z diuersas religioz instōnes
 q̄ fm iur̄ subtilitatē z q̄ de plano z simplr̄ expedii in qua n̄
 est appellatio admittenda. ex de ap. ad n̄ram. z. c. rep̄bensi
 bilis. §. ul. z. c. cū spēali. §. ul. h̄ gl. elicit ex bis que no. inno.
 z ho. ex de iudi. nouit. z li. vi. de cens. romana. §. sane dicta.
Ergo querit h̄ incipit. iiii. ps q̄nōis in q̄ querit qualit
 deus intelligit iuramentū si aliqs iuret in fraudē uel decipit
 in fraudē. z d̄ qz sicut ille q̄ sane intelligit siue sit dans iura
 mentū siue accipiens z h̄ p̄bat p. v. c. io. d̄. desert. i. facit. li.
 ii. c. xxxi. **C** in. i. gl. ibi. ab altero tñ. adde. s. imponit dolo
 qz intelligo de dolo malo qz si qs a me extorqueat iuramen
 tū p̄ violentiā qd̄ ego p̄stare nō teneor z ille peccat extorq̄n
 do si ad elidendā eius malitiā uoz uerbis duplicibus intel
 gens in alio sensu q̄ ip̄e intelligat non credo peccare. **C** in
 e. gl. ibi. p̄ actor. adde. qz dic ut no. ex de testi. spo. cum ad
 sedem. in glo. h̄ ergo. de proba. in p̄sentia. g. sed nōne. et de
 testi. cum clamor. in glo. sed queritur. z in summa az. de re.
 dub. in p̄e. decr. e. ex litteris.

Quacūqz. arte. i. fraude z calliditate. sic de con. di.
 iiii. de hinc. ubi de hoc. dic ergo arte. i. quacūqz
 v̄suta. z sumit h̄ ars in malo. vñ p̄ dolose iurātes dat z p̄ p̄.
 h̄ regula. z h̄ regula intelligit in casu in quo ille cui iurat sim
 pliciter z sine dolo intelligit iuramentū fm do. b. car. z vide
 as. i. c. §. ex bis oibus. ubi soluit mgr. testis est. xxiii. q. iiii.
 deus. accipit q̄n qs deo iurat uel uouit ip̄e deus fm intētio
 nem iurātis v̄ba accipit. de conse. di. iiii. si nō sanctificat. z. c.
 retulerūt atqz. intelligit. q̄ro h̄ an peccauerit archidia. d̄ quo
 h̄etur ex de insti. cū uenissent. q̄ n̄dit archiepo qz de archidi
 aconatu faceret qd̄ sibi placeret. **S**z dic qz si callida fuerit
 illa n̄sio nō tñ fuit simoniaca. erat enī archidiaconatus con
 cessus z timere poterat archi. ne in adipiscenda possessione
 archidiaconatus d̄ facto grauaret z iō licitū erat ei sic respō
 dere. **S**z nōne sic r̄ndendo intēdebat fallere z sic peccabat.
 ut h̄ z. s. p̄x. §. R. z si ita archidiacon. dixerit nō tñ p̄misit
 nā dicitū a p̄misso distinguit. ff. d̄ edil. edic. sciendū. §. dicitū
 nec peccabat quia nō inten. debet obligari. ff. de ac. z obli. h̄

obligationū substantia. §. uerboꝝ. Est autē aliqui licitū deduce
dere paratū ad nocendū. lxxiii. di. in mādatīs. uel dic q̄ illa
uerba archi. sūt reducenda ad intellectū ciuile. f. q̄ faceret q̄
archiep̄o placeret. i. placere deberet. h̄ autē placere n̄ deberet
ut ius illud de quo ibi agebat archidiaconatū subtraheret
ut in p̄e. c. cū uenissent in fi. fm la. gos. 7. hof. q̄ h̄ notauerūt
ibidē. dupliciter. v. q. i. q̄ ip̄e h̄. inuanū dolose iurandū hu.
¶ In. i. gl. in fi. adde. no. tñ q̄ nemo p̄ iuramentū uel pactū
ppriū obligat nisi ille p̄sentiat cui sit pactū uel iuramentum
ar. op. ex de iureiur. sicut. 7. j. §. i. ibi. si de assensu factum est
utriusq̄ 2c. 7. hoc p̄ illā s̄ram ibi no. Ro.

Ecce piurus est q̄ puerse iurat h. vñ. i. quare. nihil
est. q. d. nō est magnū. q̄ nō est deus uel res sacra
sed res p̄temporalis. q. d. nō p̄sit uel nō noceat ei sic iurare
h. p. id. f. p. lapidē h. nō an. dēu. no. h̄ attendi anq̄ aliqd fiat
de p̄se. di. ii. 7. dixit iuxta fi. ¶ Sed obicit. f. ei qd. s̄. dicitū
est q̄ deus sic accepit iuramentū sicut ille cui iurat intelligit.
nūc vō pbat s̄riū. 7. ad hoc iudicat sequēs. c. h.

Mane aures. i. carnales h. diuina. v. ex intimis
i. ex intentōe iuratis iudicat ea bona uel mala. aut
bñ aut male. plata. certe. v. q. d. sic iudicat hō sic iudicat de.
sed certe 2c. ille. f. discretus h. explicat. i. iterptat alteri b. ¶ I
gl. ar. potius ibi. q̄uis. add. xxxviii. di. sedulo. xxi. di. c. i. s̄
e. q. ii. is aūr. ¶ Si ergo sophisticē allegat h. ¶ Itē obicit
tur ad id quod d̄: supra iuramentū accipiendū est sicut ille
intelligit cui iurat h. ¶ Sed obicitur.

¶ Item si inno. hinc 7. io. f. ad pbandū q̄ fm intentionem
p̄ferentis intelligitur iuramentū. hu.

Iuramentū. nullā. d. c. utro. xxi. c. esse quo ad uerita
tē. q̄ 7. vba 7. iuratio supplicia debēt esse iof. distā
tiā uel d̄ram. sc̄ptura. sap. i. c. q̄squis. i. p̄fectus ita uer
uat qd̄ p̄ferat ac si iuraret. uel ita d̄z ei credi q̄si iurauerit iof.
scriptū est pabol. xii. c. v. q. v. §. si. ¶ In. i. gl. ibi. peccat. add
sub. 7. ideo plus obligat 7. maiorē penā inducit. C. d̄ trāfac.
si q̄s maior. imo q̄nto magis sc̄m est p̄ qd̄ iurat tāto magis
penale est piuriū. s̄. e. q. ii. mouet. 7. ad idē. s̄. e. q. q̄ piurat. si
cut 7. als nō minus obligat quo ad deū simplex votū q̄s so
lenne. ex qui de. uel vo. rursus. 7. tñ maius peccatū est i frac
tione solēnis voti q̄s simplicis 7. maior pena. xxvii. di. c. i. ii.
7. iii. 7. iiii. 7. §. h̄ distinguendū. 7. si p̄stat de maioritate pene
satis p̄stat de maioritate peccati. xxiii. q. i. non auferamus.
De iuramento enī dicitū est nō piurabis in nomine meo 2c. s̄
e. q. i. h̄emus. ¶ No. tñ q̄ sic colligat ex decre. ex de iureiur. et
si christus. nulla uel modica ē d̄ra siue iuret sup sacrosancta
dei euangelia. siue sup reliq̄as. siue tñ dicat p̄mitto hoc i fi
de mea. q̄ in p̄e. decre. 7. si x̄ps nō solū p̄ creata sed et p̄ in
creata iurare uetat nisi necessitas l̄ utilitas hoc expofcat. ar.
ad hoc ex qd̄ me. cau. ad aures. ex de ar. cū tpe. 7. c. ex pte.
maior tñ p̄emptus 7. maius peccatū est fallere iuramentū p̄
increata factū uel p̄ sanctiores creaturas q̄s p̄ minus sanctas
Itē uerū est iuramentū q̄nq̄ dicere ueritatē esse asserit in peri
culo anie sue. ex de fr̄g. 7. male. s̄nitatis. fm inno. 7. hof. qui
ita no. in p̄e. decre. 7. si x̄ps. Licet autē iter simplicē loquelaz
siue fidei 7. iuramentū nō faciat deus d̄ram. ut in h. c. iuramē
ti. 7. ex d̄ fidei. puenit. maior tñ pena iponit p̄ piurio q̄s p̄
fide uolata. ut. s̄. dixi. 7. pbat ex de iureiur. c. debitorēs. 7. c.
dericus. sic als d̄: q̄ votū solēne ipedit 7. dirimit m̄rimoniū
ex qui de. uel vo. memimus. simplex vō nō dirimit. e. ti. p̄su
luit. 7. c. rursus. ¶ Et faciūt ista in ar. ad q̄onem q̄ q̄rit an si q̄s
dicitus nulla necessitate coactus ueniat p̄ p̄p̄iā p̄missionem
uallatā fidei interpositōe sit p̄uandus suo b̄nficio. 7. tenet io.
b. 7. hof. q̄ sic. ut ip̄i no. ex ne p̄la. vi. su. c. q̄relā. sed iura alle
gata p̄ eos h̄ nō bñ. p̄bant q̄uis decre. alle. puenit loquat i
suspensione. ¶ Et iō alii dicūt q̄ h̄ sit obfuaanda fidei interpo
sitiō. nō tñ indicit p̄uationē. ar. coz. q̄. s̄. dicta sūt q̄ faciūt ad
hanc p̄tem. sed ad huius q̄onīs declarationē uideas qd̄ le.

7. no. lxxxi. di. c. i. in fi. xv. q. viii. in sum. in fi. v. si ueras. et
ex de temp. or. ex tenore. 7. c. ul. ex de iureiurā. sic. q̄uis ille
gl. nō loquatur in p̄uationē b̄nficioꝝ. sed in depositōe. ¶ In
e. gl. ibi. mentēdo. adde. dic ergo q̄ h̄ deus nō faciat d̄ram
inter loquelā 7. iuramentū. ecclia tñ facit. q̄ mēdax simplex
nō patit penā quo ad infamiā 7. repulsiōe testimoniū ul qn
possit p̄moueri. sed secus in mēdace iurato. 7. hoc intelligat
ex quo simplr mēdax ē de crimie emēdatus fm decre. ex de
testi. testimoniū. fm hof. q̄ ita no. in sum. de iureiur. §. iiii. v.
in summa notandū 2c. ¶ In. e. gl. in fi. adde. 7. iō dicit qd̄
q̄ fm canones et ex uolūtario iuramēto dat actio ut in istis
iurib̄ h̄. s̄. p̄xime alle. vñ dicebat hof. q̄ ex iuramēto cōuen
tionali canones dant actionē. nec miz q̄ fm eosdē et ex pac
to nudo ip̄m damus. ut h̄ dicit. 7. le. 7. no. ex de pac. c. i. 7. iii.
¶ Sed inno. dicebat q̄ ex iuramēto non cōpetit actio ciuilis.
nā ex iuramēto nulla p̄dita est actio nisi ex iudiciali uel ne
cessario. ff. de iureiur. si duo. §. si iurauerit. 7. §. marcell. 7. s̄
inno. loquitur ubi simplex abiuratio iteruenit sicut dicebat ex
de insti. cū uenissent. ubi ip̄i hanc materiā notauerūt vñ non
p̄dicit ei qd̄ h̄ d̄: in quo casu fm eū superior poterit denūtia
tate crimē piuriū in quo is qui abiurauit manet imiscendo
se rei abiurate p̄tra p̄p̄rium iuramentū. sicut exp̄sse innuitur
ex de iudi. nouit. 7. de iureiur. quēadmodū. in fi.

Qui piurare. iuret als piuret. i. p̄ sacm ueniat. iof.
piurus. i. reus piuriū. iudicat. mar. viii. ¶ Ex his
quō. v. fidoꝝ. s̄. e. q̄cunq̄. s̄. sic. v. ledere. xi. q. iii. f. 7. c. de
eate. h̄ incipit. iiii. ps. in qua pbat q̄n 7. in q̄ etate sit iurādū
7. q̄n nō. io. de san. 7. est ista questio incidens.

Diuulsi. i. infantes. h̄ tractatū est de lōbarda. li. iiii.
ti. q̄lter q̄s de fide. reliq̄ ps de titulo an̄ illū. iiii. f. te
stibus. ¶ Et qui. ii. ps. nec testis. vi. q. i. q̄cunq̄. ¶ Et no. q̄ con
ferre testimoniū dignitatis est. j. xxxii. q. v. p̄ceptum. ubi de
hoc. 7. ex de testi. testimoniū. in gl. unde admitti 2c. 7. c. sicut.
in fi. sed quare h̄ sp̄ale est in h̄ crimie piuriū magis q̄s in ma
ioribus 7. equalib̄ crimibus. ut p̄z in dicto. c. testimoniū. ad
h̄ n̄ident uin. 7. gos. q̄ iō in hoc casu potissime hoc crimē. q̄
in teste pura 7. simplex ueritas regit. iiii. q. ix. pura. iiii. q. iiii.
c. i. nihil autē est adeo s̄riū ueritati sicut falsitas. nā falsitas est
mutatio ueritatis. in aut. de instru. cau. in p̄n. coll. vi. ¶ Item
nullū crimē adeo reddit suspectū teste sic piuriū. vñ sel p̄mis
sum p̄petuo ipedit. ut h̄ 7. ex de testi. sic. in fi. ubi de hoc. ar.
ad h̄. ff. de suspec. tu. l. iiii. §. q̄ri p̄t. C. de suspec. 7. ar. l. si ali
qd̄. uel dicas rōnem specialitatis h̄ac esse q̄ piurus quodā
respectu uincit homicidiū. s̄. e. ille q. Itē sciendū est q̄ h̄ ca
nonēs piurus ē infamis. vi. q. i. q̄cunq̄. fm leges nō. ff. de
cri. stelli. l. ul. p̄terq̄ in casu. C. de trāfac. si q̄s maior. f. 7. gos.
7. uin. q̄ ita no. in p̄e. c. testimoniū. d̄ h̄ ultio dicto satis no. i
p̄e. c. q̄cunq̄. 7. ibi dixi ibi uideas. ¶ In. i. gl. ibi. iudicium.
adde. ut. s̄. e. q. ii. c. ii. ¶ In. e. glo. ibi. dolicapax. adde. dicit
7. q̄ h̄ nō est uerū q̄uis sit dolicapax. ar. C. de iura. ca. l. ii. §
ii. sed de ueritate dicēda bñ. ff. de p̄f. certū. §. minorē. ar. ff.
de adm. tu. l. i. in fi. fm lau. 7. h̄ est qd̄ sequit. ¶ In gl. h̄ nō
ne. ibi. sacm. adde. h̄ intellige. ut no. ex de iureiur. ex l̄ris. et
de testi. tuis. ¶ In. e. gl. ibi. de lombarda. adde. li. iiii. ti. q̄lter
q̄s de fide 2c. ¶ In. e. gl. ibi. p̄t dicit. adde. 7. uerū est fm bu.
q̄ dicit q̄ h̄ loquitur de iuramēto expurgāde innocētē q̄ ergo
dicit nec in cā sua. dic. f. cū d̄z se purgare uel in cā alterius.
cū. f. d̄z eē purgator alterius. nā neq̄ h̄ neq̄ ibi credit iuramē
to illius fm h̄. ¶ In. e. gl. ibi. infamēs. adde. ad idē. xxiii. q.
iiii. displicet. ff. de reg. iur. nemo. nō ergo se purget uel alius
uel testis sit. ¶ Et idē est in sacro delatorio. q̄ nō d̄z ei iudex
de erre. caueat ergo piurus infamiā facti incidere. q̄ nō po
terit se purgare. h̄ qd̄ dicit q̄ possit p̄ alios fm la. ¶ P̄t er
go dicit nec in sua cā 2c. i. iudex nō deserat ei iusurandū fm
io. de f. 7. b. ff. ¶ In. e. gl. ibi. nō p̄t. adde. ad idē. i. p̄. cā.
q. v. si ap̄. ff. de re. mili. nō oēs. §. a barbaris. ¶ In. e. gl. ibi

calumniæ. adde. 7 no. xxiii. q. viii. suppliciter. als incipit ut p
dem 7 melius. ex de ap. q. om. Sed qre potius pstat talia sa
cramenta q̄s alia. R. b. q. illa exigunt uel reddūt boiem bo
ne fame 7 opinionis qd̄ ista nō faciūt. Sed quero an papa
possit dispensare uel p̄stare ut piurus nō repellat a testio
ferendo. R. viii. credo q̄ sic. ar. ex de re iudi. cū. 3. 7 A. et
idem de eo qui est in mortali constitutus. 7 hoc ip̄i no. ex d̄
testi. testimoniū. C in. e. gl. ibi. q̄tūlibet. adde. in fi. sed non
obstat. C in. e. glo. in fi. adde. nil facit.

Deri. puella. v. xxii. q. ii. mulier. ibi uideas. C i
gl. filii. ibi. cito scit. adde. ad idem concordat hu. q
exponit statim. i. ex quo sciuit 7 potuit.

Dne sum ut. pueri. ii. pars. C Peterea.

Dereuit. C de forma. b incipit. v. pars q̄onis in q̄
d̄ quod in se. c. continetur. io. de san.

De forma. q. dño. v. incolumē. v. de corpe iniuste. si
enim vasallus iudex fuerit dñm legitime in corpe
punire poterit 7 seipm̄ defēdēdo. ff. de relig. muni
me. b. yf. tutū. v. honestū. v. utile. v. facile. v. ut fidelis. v. caue
at. i. caute 7 fideliter custodiat. a malo. i. ad thesa. vi. xii. q. i.
duo. in fi. xi. q. iii. iniustū. fidelis. xxiii. q. v. si apud. dñs. v.
q̄ si. v. malefidus. no. nō dicit piurus. C in. i. gl. ibi. excoi
cātū. adde. alii 3. ut no. xxvii. q. i. de filia. C in. e. glo. nō ut
hoc. adde. sed si occulte dñs peccauerit vasallus p̄m̄ eius
denūtiare poterit nō ob. iuramēto. ar. ii. q. vii. admonēdi b.
yf. C in. e. gl. ibi. p̄ ip̄o. adde. b nō est vez fm̄. io. de f. Pec
ob. ista decre. b alle. ex de offi. dele. cām. nā in iudice loqtur
secus in teste. Et ē rō ut no. iiii. q. v. c. i. fm̄ io. de fā. C in. e.
gl. in fi. adde. sed nunq̄ vasallus p̄t renūtiare feudo iūto
dño. ar. q̄ nō. ff. d̄ aqua plu. ar. is cū quo. C. ad. l. cor. d̄ sal.
si fallas. ff. de usufruc. si cū usufructuarius. ff. de tribu. l. illd̄.
Ecōtra facit finis p̄e. l. is cū quo. ff. de le. ii. peto. §. si centū.
v. enūero q̄ iūto dño vasallus possit renūtiare feudo ex
p̄sum in li. feu. de vasallo qui 3 cōsti. lota. de feu. alie. c. i.
coll. x. de hac mā no. ex de p̄sti. q̄ in eccliaz. Sed nūqd̄ va
sallus tenet dño feudū pandere. ar. q̄ sic. C. li. x. q̄ 7 q̄
ta ps. l. ii. ubi de hoc. C in gl. vide ibi. pbibeo. adde. sile
xxiii. q. v. regū. 7. lxi. di. quid p̄derit. in fi.

H quis. palea est. epus. v. ut itaqz. b incipit. vi. ps
in qua dicitur q̄ non solū uerbis mentimur sed fa
ctis. io. de san. mendacium. v.

Q uete. simulatis. ista simulatio est p̄nitiosa. ut no.
i. xxiii. q. i. officii. mendacium. v. episcopatum. lxx
xv. di. fratrem. xl. di. c. fi.

Q uotiens in oportuno. i. in tpe tacendi b. malus.
i. male 7 impoztune platus iof. b. ad destructionē
i. nō instructionē la. xlv. di. sane. vbo. dicit bea? bernardus.
leuis qdem res est sermo. qz leuiter uolat sed graui? vulne
rat. leuiter transit sed graui? urit. leuiter penetrat animū. s3
nō leuiter exit. p̄fert leuiter. sed nō leuiter reuocat. facile vo
lat. atqz ideo facile uolat charitatē. Et ait greg. ociosū vbu3
est qd̄ caret aut utilitate rectitudinis. aut necessitate rationis
rōnem. i. penā subituri nisi hic fecerim? p̄niam. b est rō que
reddū fm̄ hu. C Iuramentū. b incipit. vii. ps in qua d̄ q̄
dicitur nō debz iurare laico nec ep̄o sine cā. io. de f.

N ullus. s3 si. ii. ps. C in. i. gl. ibi. expurgatōis. ad
de. ista fuit snia. A. 7 b. s3 la. 7 q̄ b casu itelligat
c. p3 ex fi. fm̄ hu. sed urget illa lra quicq̄.

A discopo. similiter.

N ullus episcopus. C Causa. xxiii.

Q uidam. Dicitur est in cā p̄e
cedenti q̄ ad malum
nullus cogēdus est. ne ergo crederet ali
qs q̄ nec ēt ad bonū qs cogi dēat. s3 dicit
hāc cām gra. in q̄ oñdit q̄ ad bonū p̄t
qs cogi. Item dictū erat in cā p̄cedēti q̄

nemo dēat mēiri. p̄ alio. sed ne crederet aliqs q̄ nec ēt inia
riā dēmus. ppulsare a p̄ximo. In hac cā oñdit q̄ possum?
ut aut hoc. x. lau. x. uel alr expediuit mgr̄ de iuramētis et d̄
p̄comitantib? ea incipit tractare de bellis 7 de subiectōnibus
7 de homicidiis 7 ultōnib? hereticor? 7 alioz. ut in aut. b. x.
io. de. an militare sit peccatū. dic q̄ nō. j. e. militare. io. d. bel
lū sit iustū. dic. ppulsanda iniuria uel in rebus repetēdis. j.
e. c. ii. io. de. ppulsanda. dic q̄ sic. laicis tñ. j. e. q. nō inferen
da. inferēda. nō nisi a iudice. j. e. q. ita plane. an sit p̄tñ nō.
si bono anio facit. j. e. q. v. pdest. io. de. sūt cogēdi. dic q̄ sic
j. e. q. c. i. io. de. f. sint expoliādi. dic q̄ sic. j. e. c. i. io. de. impa
tois p̄cepto. dic q̄ nō. j. e. q. viii. conuenior. io. de.

Questio. i.

Quod militare. In hac q̄
stione pro
cedit mgr̄ b ordine. p̄mo. pbat q̄ milita
re est p̄tñ. subsequēter. j. e. §. his ita. rñ
det allegat 7 pbat p̄nū. in ul. §. cōcludit
vra solutionē. ē aut casus huius. §. bre
uis. pbat mgr̄ in hoc. §. x. auctatibus q̄ militare sit peccatū
cū eni. v. d̄ lu. vi. p̄be. i. sustineas patient. alterā in aio sicut
p̄mā. l3 aliud ope oñdas. nā rancorē nō debes p̄cipē 3 euz
nec ex odio reputere la. 7 b hētur. xiiii. q. i. q̄ debet. angari
auerit. io. vi. i. p̄sonaliter fatigauerit. vñ in passione legat q̄ iu
dei angariauerit symonē cyrenēū ut deserret crucē ad locū
supplicii. vade cū eo. i. ire sis p̄a? si opoztet. duo milia. mat.
vi. ad ro. xii. c. locuz ire. i. vindicte dei ut tpe vindicet. uel ire
aduersarioz cū ille dat locū q̄ p̄mittit aduersariuz facere qd̄
uult. uel ire nre. i. vitare 7 declinare illā ne nos inuadat ul d̄
trabat ad p̄uiciendū. 7 istā expositionē facit ambrosius. xi.
q. iii. ira sepe. itē cū. v. p̄uerte gladiū. mat. xxvi. c. in uaginaz.
q. d. cesset vindicta 7 exhibeat hūilitas. deniqz. v. legat i sua
legēda. iudicis. s. egge. qd̄ aliud buciūqz suspendat p̄structō
C Itē cū. v. in puerbiis. xxii. c. dicit pe. imo est in cantico
moȳsi. c. audite celi q̄ loqr. vñ diē b. q̄ falsa est lra. 7 sūt ista
uerba mea est ultio 7 ego retribuā. deutro. xxxii. ad heb. x.
ad ro. xii. vindicta fuare q̄ q̄ nō fecerit p̄temi deū. i. p̄cep
tū dei. ut bro. li. vi. c. q. p vindicta. la. retribuā iudicādo. qd̄
vez est de occultis. vi. q. i. si oia. de manifestis aut cōsiliū est
ad exhortationē patientie. io. de f. itē cū. v. dicit. math. xiii.
7 luc. vi. iudicabimī. s. a deo. itē euz. v. paterfamil. math. xiii.
seruis. i. p̄latis ecclie. colligere. i. p̄ excoicationē ab ecclia re
mouere malos. utraqz. s. triticū 7 zizaniā. ad messz. i. ad diē
iudicii. messoz. i. angelis. colligite. i. separate malos a bo
nis. fasciculos. nō dicit q̄ colligat in vñū fascē. qz p modo
7 mensura sui criminis qsqz punitur. itē cū. v. rex ille. s. dē p̄.
nuptias. math. xxii. filio suo. i. in utero uirginis humanā na
turā addidit uerbo. qz tūc facta est inter xp̄m 7 eccliaz copu
la carnalis quā longe añ p̄cesserat p̄iunctio aioz pe. angelo
rū p quos 7 cū qbus iudiciū exerceat. p̄durus. i. in infemo
puniturus. ad nuptias. i. ad fidē xp̄i. j. e. q. iiii. displicet. cir
ca fi. credēdo. i. uenire p̄tempserūt 7 credere ita ut p̄temptus
attendat respectu utriusqz lau. itē cū. v. ad ro. xiiii. c. indicare
de occultis uel suspitiōe uel iniuste. itē cū. v. q̄ eo. ii. q. i. mul
ti. sed hec auctas nil facit ad p̄positū qz itelligit de eo cuius
crimē occultū est qd̄ est dei iudicio relinquenduz. xxxii. di.
erubescant. ii. q. v. p̄sulisti. vi. q. i. si oia. j. e. q. iiii. §. breuiter
ubi r̄idet huic aucti. alienū. i. occultū peccatorē. suo dño. s.
deo q̄ iudicat occulta cordiū. xxxii. di. erubescant. stat remu
nerandus. cadit puniēdus. uiuimus uita t̄pali. morimur tē
poraliter. dñi sumus. i. a dño iudicādi. cur ergo iudicat hō.
in b eni xē. hu. 7 la. in hoc. i. ad hoc. C in gl. q̄ repellere. ibi
cā fecerit. adde. ista fuit snia io. baz. s3 la. bal. dicebat hoc ēē
vez si incōnienti b fieret. p̄me snie videt gos. applaudare. et
ita no. ex de resti. spo. oli. C in. e. gl. ibi. cū moderamē. ad
de. fm̄ qd̄ no. cōiter sapiētes. cū talib? armis d3 se defendere